

Vergaderjaar 2021–2022

36 100 XV

Jaarverslag en slotwet Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2021

Nr. 7

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 9 juni 2022

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen over het Jaarverslag Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2021 (Kamerstuk 36 100 XV, nr. 1)

De Minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 9 juni 2022. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Kuzu

De adjunct-griffier van de commissie,
Van den Broek

Vraag 1

Gebruikt het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) of uitvoeringsinstanties algoritmen bij de uitvoering van het werk? Kunt u een limitatieve lijst geven?

Antwoord 1

Ja, zowel het Ministerie van SZW als de uitvoeringsinstanties UWV en de SVB maken gebruik van algoritmen bij de uitvoering van het werk. Bij het departement wordt slechts in zeer beperkte mate gebruik gemaakt van algoritmen bij de uitvoering van het werk. Een limitatieve lijst van algoritmen bij UWV en de SVB is niet voorhanden, als daarmee ook wordt bedoeld op een overzicht van álle simpele beslisbomen die in de uitvoering van het werk gebruikt worden, oftewel als algoritmen in de vraag breed gedefinieerd worden. NLA, UWV en de SVB hebben de complexe en meer gevoelige algoritmen met impact op burgers wel in beeld en werken op dit moment aan een register om het gebruik van algoritmen inzichtelijk te maken.

Vraag 2

Zijn er op ICT-systemen en het verwerken van data binnen het ministerie en/of bij uitvoeringsinstanties Privacy Impact Analyses (PIA) of Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) uitgevoerd in 2021? Kunt u deze rapportages naar de Kamer zenden?

Antwoord 2

De gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt ook een Data Protection Impact Assessment (DPIA) genoemd. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid maakt gebruik van het Model DPIA Rijksdienst. Dit model is gebaseerd op de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Het doel van een DPIA is om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen, zodat maatregelen genomen kunnen worden om die risico's te verkleinen of te mitigeren.

Uit onze inventarisatie blijkt dat er in 2021 26 DPIA's zijn uitgevoerd. Hierbij ontvangt u een overzicht. Vanwege gevoelige informatie (zoals specifieke maatregelen die zijn uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties) worden de DPIA's niet gedeeld naar aanleiding van deze brede uitvraag. Bij een gerichte vraag zal dit uiteraard wel gebeuren, met het voorbehoud dat informatie die geheimhouding behoeft uit de stukken zal worden gehaald. Denk aan specifieke informatiebeveiligingsmaatregelen die in de DPIA's worden beschreven.

1. Analyse Dienstverlening Regionale Mobiliteitsteams
2. DPIA Applicatie RINA bij UWV (component van Europese wetgeving Electronic Exchange of Social Security Information)
3. DPIA Besluit Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers
4. DPIA Besluit tot wijziging register onderwijsdeelnemers tbv subsidie-regeling praktijkleren in de derde leerweg
5. DPIA Datawarehouse
6. DPIA Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid en Tweede tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid
7. DPIA Experimenteerwetgeving pensioensparen zelfstandigen
8. DPIA Gegevensuitwisseling Wpg-domein
9. DPIA Implementatiewet mobiliteitsrichtlijn
10. DPIA InternetSpiegel
11. DPIA Ketenstartarchitectuur Stroomlijning Keten voor Derdenbeslag
12. DPIA Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid & Eerder Uittreden
13. DPIA NL leert door

14. DPIA Pilot Bodycams
15. DPIA Pilot verwerking Aanvaarding Tijdelijk Werk binnen het programma Toekomst gegevensuitwisseling Werk en Inkomen
16. DPIA Project BEATRICES, niet gebruik aanvullende inkomensvoorziening ouderen
17. DPIA Regeling vervroegde uittreding-drempelvrijstelling
18. DPIA Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid
19. DPIA Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19
20. DPIA Tijdelijke tegemoetkoming kinderopvang zonder overheidsvergoeding
21. DPIA Verbeteren Uitwisselen Matchingsgegevens
22. DPIA Verlenging Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe sector
23. DPIA Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens en Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening
24. DPIA Wet Vereenvoudiging beslagvrijevoet
25. DPIA Wetsvoorstel Toekomst pensioenen
26. DPIA Wijziging subsidieregeling Europees Sociaal Fonds

Vraag 3

Hoeveel extern advies is er ingewonnen door het Ministerie van SZW in 2021?

Antwoord 3

In 2021 zijn er in totaal 220 aanvragen geweest.

Vraag 4

Wat is de verhouding fulltime-equivalent (Fte) als het gaat om externe krachten, vaste contracten en tijdelijke contracten op het Ministerie van SZW en bij de diensten?

Antwoord 4

Als we uitgaan van Fte is de verhouding vaste contracten is 84,6%, tijdelijke krachten is 11,2% en externen 4,2%.

	fte	in %
vast	3.594,0	84,6%
tijdelijk	477,6	11,2%
externen	176,7	4,2%
	4.248,3	100,0%

Vraag 5

Welke onderzoeken zijn extern uitgevoerd in 2021 en door wie?

Antwoord 5

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid besteedt circa € 25 miljoen aan kennis en onderzoek. Dit valt uiteen in vier componenten, waaraan verschillende externe uitvoerders zijn verbonden.

- Een eerste deel betreft institutionele financiering van R&D in de vorm van vaste bijdragen aan TNO en RIVM. Dit gaat om circa € 7,5 miljoen.
- € 5 miljoen is beschikbaar voor grote, meerjarige projecten en kennisinfrastructuur (zoals het kennisprogramma Vakkundig aan het werk bij ZonMw) en subsidie van de kennisplatforms KIS en KWI.
- Het CBS maakt in opdracht voor SZW verschillende statistieken en voert verschillende onderzoeken uit. Jaarlijks besteedt SZW hier ongeveer € 4 miljoen aan.

- Daarnaast is ongeveer € 6 miljoen beschikbaar voor projectfinanciering. Dit betreft de onderzoeksbudgetten van de DG's die grotendeels op de markt worden aanbesteed. Een aparte positie neemt daarbij de directie Kinderopvang in, die over een eigen budget van circa € 2 miljoen beschikt.

Doorgaans vallen de aanbestede onderzoeken in deze categorie onder de Europese aanbestedingsgrens (in 2021 was die grens voor onderzoeken 139 duizend euro). Onderzoeksrapporten van externe uitvoerders worden actief openbaar gemaakt via www.rijksoverheid.nl en het Kennisplatform Werk en Inkomen (<https://www.kennisplatformwerkeninkomen.nl/>) of aan uw Kamer gestuurd. Er is geen kant en klaar overzicht beschikbaar van alle externe uitvoerders van onderzoek uit projectfinanciering in 2021. Om een indicatie te geven van de partijen die onderzoek deden voor SZW: naast bovengenoemde partijen betreft dat andere publieke instellingen als de Planbureaus, het RIVM, de OESO en verschillende universiteiten, maar ook onderzoeksbureaus zoals de Beleidsonderzoekers, Panteia, Regioplan, ROA, SEO Economisch Onderzoek en het Verwey-Jonker Instituut.

Vraag 6

Hoeveel heeft het extern advies het Ministerie van SZW en/of haar diensten gekost in 2021?

Antwoord 6

Het extern advies heeft in 2021 € 10.212.000 gekost.

Vraag 7

Hoe is de Chief Information Officer bij het ministerie gepositioneerd?

Antwoord 7

De Chief Information Officer van het Ministerie van SZW is de directeur van de directie CIO-office en Integrale Veiligheid. De directie is geplaatst onder de plaatsvervangend secretaris-generaal.

Vraag 8

Hoe analyseert u zogenaamde «burgersignalen» die bij publieksvoorlichting binnenkomen?

Antwoord 8

De afdeling publieksvoorlichting (directie communicatie) houdt nauwgezet bij op welke onderwerpen thema's vragen worden gesteld én wat de antwoorden zijn, deze signalen worden onder andere gevat in een wekelijkse rapportage en uitgezet richting beleidsdirecties. Daarnaast is sinds dit jaar de unit Signalering en Responsiviteit ingericht. Deze unit heeft als doel verder te kijken dan enkel de signalen die nu worden verzameld. Door data (signalen, trends, jurisprudentie, etc.) te combineren binnen het departement en daarbuiten kunnen beleidsafdelingen gerichter worden geadviseerd over de voor hen relevante signalen. Dat stelt hen beter in staat beleid te ontwikkelen dat werkt.

Vraag 9

Krijgt en bespreekt u de «burgersignalen»?

Antwoord 9

Ja. SZW ontvangt jaarlijks 5.679 vragen per brief en email bij de afdeling Publieksvoorlichting, waarvan:

- Brieven: 608;
- E-mails: 5.071.

De afdeling maakt voor de bewindspersonen, ambtelijke top en beleidsdirecties een wekelijkse rapportage. De rapportage komt wekelijks aan de orde in de Bestuursraad (SG, pSG, DG-en & IG).

Bespreking van signalen kan ook met een andere aanleiding plaatsvinden, bijvoorbeeld doordat een beleidsdirectie een onderwerp agendeert, of naar aanleiding van werkbezoeken of andere externe contacten.

Vraag 10

Hoe bepaalt u welke contacten en afspraken van de bewindspersonen publiek worden gemaakt? Welke handreiking ligt daarvoor bij de communicatie-afdeling?

Antwoord 10

SZW bepaalt op basis van de uitvoeringsrichtlijn «Openbare agenda» (zie: www.rijksoverheid.nl/documenten/richtlijnen/2018/04/19/uitvoeringsrichtlijn-openbare-agenda%E2%80%99s-bewindslieden), de notitie «Openbare agenda bewindslieden» en de handleiding «Openbare agenda» welke afspraken publiek worden gemaakt. Namen van personen worden niet geopenbaard als zij in redelijkheid kunnen aangeven waarom openbaarmaking hun belangen zou schaden.

Vraag 11

Welke kosten heeft u gemaakt aan juridische procedures?

Vraag 12

Wat heeft de inzet van de Landsadvocaat namens het Ministerie van SZW gekost?

Vraag 13

Hoeveel geld is er uitgegeven aan extern juridisch advies in zijn algemeenheid?

Antwoord 11, 12 en 13

Voor juridische procedures waarvoor de Staat een advocaat nodig heeft, maakt SZW gebruik van de Landsadvocaat. In 2021 heeft SZW € 198.739,10 uitgegeven aan procesbijstand van de Landsadvocaat. Daarnaast is € 139.183,99 uitgegeven aan advieskosten Landsadvocaat. De totale uitgaven 2021 aan de Landsadvocaat komen daarmee op € 337.923,09.

Vraag 14

Hoeveel mensen leefden er in 2021 onder 130% van het sociaal minimum?

Antwoord 14

Het CBS publiceert jaarlijks cijfers over het aantal mensen onder de lage-inkomensgrens en 101%, 110% en 120% van het sociaal minimum. Cijfers voor het aantal mensen onder 130% van het sociaal minimum zijn niet beschikbaar. De meest recente cijfers hierbij komen uit 2020, de cijfers voor 2021 komen in december 2022 beschikbaar.

Om u toch een recent inzicht te geven in het aantal personen tot een inkomen net boven het sociaal minimum vindt u in de onderstaande tabel het aantal personen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. In de laatste kolom van deze tabel ziet u met hoeveel procentpunten dit cijfer veranderd is in 2020 ten opzichte van 2019.

Bij de kenmerken van personen is gebruik gemaakt van de gegevens die het CBS beschikbaar stelt via Statline. U vraagt specifiek naar 50+'ers en studenten. Voor deze groepen is geen bijzondere uitsplitsing beschikbaar. In de tabel vindt u daarom groepen die deze vragen het dichtst benaderen

(alle leeftijdscohorten boven 45 jaar en personen met de sociaaleconomische categorie (school)kind of student).

Onderwerp	Personen	Personen	Personen, relatief	Personen, relatief	Relatieve verandering
Perioden	2019	2020*	2019	2020*	2019–2020
Kenmerken van personen	x 1.000	x 1.000	%	%	%-punt
Totaal personen	1.544,8	1.549,8	9,4	9,4	0
Leeftijd: 45 tot 65 jaar	391	389,2	8,3	8,2	-0,1
Leeftijd: 65 jaar of ouder	435,7	446,4	13,8	13,8	0
Leeftijd: 55 tot 65 jaar	209,3	212,3	9,2	9,2	0
Leeftijd: 65 tot 75 jaar	199,3	203,6	10,6	10,7	0,1
Leeftijd: 75 tot 85 jaar	163,3	167,6	16,6	16,4	-0,2
Leeftijd: 85 jaar of ouder	73,1	75,2	24,5	24,6	0,1
Positie huishouden: kind < 18 jaar	315,1	311,8	9,8	9,7	-0,1
SEC ¹ : werknemer	128,4	121,4	2	1,8	-0,2
SEC: zelfstandige	80	72,3	6,2	5,6	-0,6
SEC: uitkerings- en pensioenontvanger	931,5	955,3	21,4	21,5	0,1
SEC: uitkeringsontvanger	498,1	512,5	42,6	41,9	-0,7
SEC: ontvanger werkloosheidsuitkering	11,6	14	10,7	12,6	1,9
SEC: ontvanger van sociale voorziening	400,9	410,2	71,3	68	-3,3
SEC: arbeidsongeschikte	85,6	88,3	17,2	17,4	0,2
SEC: pensioenontvanger	433,4	442,8	13,7	13,7	0
SEC: (school)kind of student	348,9	346,8	9,1	9	-0,1
SEC: overige (zonder inkomen)	56	54,1	12,9	13	0,1

¹ Sociaaleconomische categorie.

Bron: CBS, Statline, Geraadpleegd op 30 mei 2022.

Vraag 15

Kan er worden gespecificeerd per contractvorm welke mensen er in 2021 onder 130% van het sociaal minimum leefden?

Antwoord 15

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 16

Hoeveel kinderen groeiden in 2021 op onder 130% van het sociaal minimum?

Antwoord 16

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 17

Is het aantal kinderen dat in 2021 opgeroeide onder 130% van het sociaal minimum gestegen of gedaald?

Antwoord 17

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 18

Hoeveel 50+'ers leefden er in 2021 onder 130% van het sociaal minimum?

Antwoord 18

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 19

Is het aantal 50+'ers dat in 2021 leefden onder 130% van het sociaal minimum gestegen of gedaald?

Antwoord 19

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 20

Hoeveel 65+érs leefden er in 2021 onder 130% van het sociaal minimum?

Antwoord 20

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 21

Is het aantal 65+’ers dat in 2021 leefden onder 130% van het sociaal minimum gestegen of gedaald?

Antwoord 21

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 22

Hoeveel zelfstandigen zonder personeel (ZZP’ers) leefden er in 2021 onder 130% van het sociaal minimum?

Antwoord 22

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 23

Is het aantal ZZP’ers dat in 2021 leefden onder 130% van het sociaal minimum gestegen of gedaald?

Antwoord 23

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 24

Hoeveel studenten leefden er in 2021 onder 130% van het sociaal minimum?

Antwoord 24

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 25

Is het aantal studenten dat in 2021 leefden onder 130% van het sociaal minimum gestegen of gedaald?

Antwoord 25

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 26

Hoeveel arbeidsmigranten leefden er in 2021 in Nederland? Kan dit worden gespecificeerd per land van herkomst?

Antwoord 26

Het CBS houdt in de migrantenmonitor bij hoeveel EU-burgers naar Nederland afreizen, al dan niet voor arbeid. Het aantal personen met een baan (werknemers en zelfstandig ondernemers) uit de EU-lidstaten bedroeg 554.500 in 2020 (meest recente cijfers). Dit kan worden gespecificeerd per land van herkomst (Bron: Migrantenmonitor (cbs.nl)). Voor derdelanders bestaat er geen vergelijkbare bron. Wel kan aangegeven worden hoeveel van de derdelanders die sinds 1999 naar Nederland zijn gekomen met als migratiemotief arbeid, hier nog steeds verblijven (door instroom en vertrek cijfers te combineren: CBS, Statline). Dit aantal bedroeg 81.280 in 2020. Dit getal kan niet worden uitgesplitst naar land van herkomst.

Vraag 27

Kan worden gespecificeerd hoe lang arbeidsmigranten per land van herkomst in Nederland verblijven?

Antwoord 27

Met het dashboard immigratie van het CBS (Immigratie (cbs.nl)) is het mogelijk per nationaliteit en per instroomjaar te zien welk percentage van de arbeidsmigranten na x jaar nog in Nederland verblijft.

Onderstaande tabellen bieden een illustratie van deze gegevens voor de groep arbeidsmigranten die in 2010 is aangekomen. Voor alle beschikbare nationaliteiten binnen en buiten de EU wordt getoond welk percentage van de migranten na x jaar is vertrokken uit Nederland. Uit de cijfers komt naar voren dat iets meer dan de helft van de arbeidsmigranten na 3 jaar is vertrokken. Na 10 jaar is ongeveer driekwart van de Europese arbeidsmigranten vertrokken en viervijfde van de arbeidsmigranten van buiten de EU. Aandachtspunt bij deze tabellen is dat deze zich beperken tot arbeidsmigranten die staan ingeschreven in het bevolkingsregister. Korte termijn migratie, bijvoorbeeld seizoenswerk, blijft hierdoor buiten beschouwing.

EU

Verblijfsduur	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar	10 jaar
Totaal niet-Nederlands	24	43	54	60	65	75
EU excl. Nederland	24	43	54	60	65	75
Midden- en Oost-Europese nat. in de EU	24	43	54	59	63	72
EFTA-nationaliteiten	21	41	56	63	69	83
Belgisch	20	38	48	53	57	69
Brits	19	38	53	61	67	79
Bulgaars	13	31	44	52	54	63
Duits	21	39	51	60	66	78
Fins	26	53	72	79	79	89
Frans	26	48	61	70	75	83
Grieks	24	41	50	59	63	71
Hongaars	23	41	52	59	62	73
Iers	37	56	66	73	77	84
Italiaans	23	42	51	57	64	74
Lets	19	40	55	62	65	74
Litouws	25	44	56	62	67	73
Pools	24	42	52	58	61	71
Portugees	28	44	54	59	63	72
Roemeens	22	42	55	59	62	69
Slowaaks	37	71	79	82	86	90
Spaans	25	44	53	60	64	75
Zweeds	20	48	63	74	79	88
Overige EU-landen	26	45	58	64	70	82

Derdelanden

Verblijfsduur	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar	10 jaar
Totaal	24	44	56	63	69	79
Afrika (werelddeel)	25	43	54	62	69	79
Amerikaans (werelddeel)	24	45	60	68	76	86
Azië (werelddeel)	27	43	54	61	68	77
Europa excl. Nederlands (werelddeel)	16	45	55	60	66	73
Oceanië (werelddeel)	17	37	54	68	76	90
Amerikaans	23	46	63	72	78	87
Australisch	16	38	54	66	76	89
Braziliaans	42	56	67	71	79	88
Canadees	25	47	61	69	77	92
Chinees	17	28	37	44	51	63
Filippijns	40	67	69	73	77	80
Indiaas	37	56	68	73	77	82
Indonesisch	18	31	45	59	70	80
Iraaks	0	50	50	67	50	50
Iraans	21	30	36	39	42	64
Japans	18	32	51	65	78	95

Verblijfsduur	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar	10 jaar
Marokkaans	21	53	50	63	63	70
Oekraïens	23	30	35	41	41	47
Russisch	21	33	44	48	51	64
Surinaams	29	57	62	67	71	71
Turks	13	52	62	67	73	79
Zuid-Afrikaans	21	45	54	63	71	75
Zuid-Koreaans	30	52	61	74	82	86
Overige nationaliteiten	23	39	52	60	68	79
Onbekend	33	33	40	33	67	67

Vraag 28

Wat is de gemiddelde verblijfsduur van arbeidsmigranten in Nederland?

Antwoord 28

Er zijn geen cijfers over de gemiddelde verblijfsduur van arbeidsmigranten. Op basis van de vertrekpercentages kan hiervan wel een indruk worden verkregen voor de arbeidsmigranten die ingeschreven staan bij het bevolkingsregister. Zie hiervoor het antwoord op vraag 27.

Vraag 29

Hoeveel arbeidsmigranten leefden er in 2021 op straat in Nederland?

Antwoord 29

De Ministeries van VWS, SZW en J&V hebben onderzoeksinstituut IVO onderzoek laten doen naar dakloze EU-burgers. Dit onderzoek zal mid-juni definitief gepubliceerd worden. In het onderzoek wordt door experts een inschatting gemaakt van het aantal dakloze EU-burgers in Nederland, namelijk tussen de 2.500 en 3.000 personen. Dit is echt een schatting en is lastig vast te stellen.

Vraag 30

Hoeveel van deze dakloze arbeidsmigranten keerden in 2021 terug naar hun land van herkomst?

Antwoord 30

Er zijn geen officiële cijfers over het aantal personen dat teruggekeerd is naar het land van herkomst of begeleid naar nieuw werk in Nederland. Cijfers van Stichting Barka, een welzijnsorganisatie die voornamelijk werkt met dakloze Midden-en Oost Europeaanse personen, laten zien dat er in 2021 837 personen zijn teruggekeerd naar het thuisland.

Vraag 31

Hoeveel dakloze arbeidsmigranten werden in 2021 begeleid naar duurzaam nieuw werk in Nederland?

Antwoord 31

Zie het antwoord op vraag 30.

Vraag 32

Hoeveel overtredingen werden er in 2021 geconstateerd bij het tewerkstellen van arbeidsmigranten? Kan dit worden gespecificeerd naar overtreding?

Antwoord 32

Er is geen specifieke definitie van arbeidsmigrant en ook geen registratie van die categorie. De Nederlandse arbeidswetten beschermen alle werknemers, ongeacht nationaliteit. Alhoewel nationaliteit in individuele zaken tot de vastgelegde gegevens behoort vanwege identificatie wordt niet specifiek bijgehouden of een overtreding betrekking heeft op een

arbeidsmigrant. Wel geldt dat als werkgevers de Wet arbeid vreemdelingen overtreden, dit betrekking heeft op tewerkstelling van mensen van buiten de EU die een tewerkstellingsvergunning nodig hebben.

In 2021 werden ruim 500 boeterapporten opgemaakt voor overtredingen door werkgevers van de Wet arbeid vreemdelingen. Een boeterapport bevat de constatering van een overtreding of overtredingen. Een boeterapport wordt aan de werkgever gezonden en aan de boeteoplegger. Een boeterapport is nog niet een boete. De werkgever kan haar/zijn zienswijze indienen. De boeteoplegger beoordeelt of het rapport en de zienswijze aanleiding geven tot het opleggen van een boete, het opleggen van een boete met een matiging van het bedrag op grond van matigingsgronden of het opleggen van een nul-beschikking (geen boete). De doorlooptijd van het gehele proces maakt dat een boeterapport in jaar t eerst in jaar t+1 tot een beschikking kan leiden. Zie tevens pagina 18 van deel 3 van het jaarverslag 2021.

Vraag 33

Hoeveel overtredingen werden er in 2021 geconstateerd bij de huisvesting van arbeidsmigranten? Kan dit worden gespecificeerd naar overtreding?

Antwoord 33

De NLA heeft geen bevoegdheden om op huisvesting te controleren of overtredingen op dat vlak te kunnen constateren. De Stichting Normering Flexwonen (SNF) en Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) keuren huisvesting. Gemeenten hebben de bevoegdheid om eventueel op te treden. De NLA controleert in het kader van de handhaving WML wel op inhoudingen door de werkgever op het loon van de werknemer ten behoeve van huisvesting.

Vraag 34

Hoeveel van de huisvestingslocaties waar overtredingen zijn geconstateerd hadden een Stichting Normering Flexwonen (SNF)-keurmerk?

Antwoord 34

Zie het antwoord op vraag 33.

Vraag 35

Welke strafvorm kregen werkgevers opgelegd? Kan dit worden gespecificeerd per strafvorm?

Antwoord 35

In 2021 werden 1424 boetebeschikkingen opgelegd, werd 7 keer een last onder dwangsom opgelegd, 113 keer een waarschuwing preventieve stillegging gegeven (dat houdt in dat bij een volgende overtreding tot preventieve stillegging kan worden overgegaan) en 7 keer een bevel tot stillegging opgelegd. Daarbij geldt dat een boetebeschikking als «straf» wordt gezien (punitive sanctie) en een last onder dwangsom, waarschuwing en stillegging niet.

De controle van huisvesting ligt bij gemeenten. De NLA kan alleen een melding doorgeven aan de desbetreffende gemeente.

Vraag 36

Hoeveel werkgevers kregen naar aanleiding van hun overtreding jegens arbeidsmigranten een gevangenisstraf opgelegd?

Antwoord 36

Het bestuursrecht kent bestraffing via boetes, vrijheidsstraffen lopen via de rechter en zullen alleen aan de orde zijn bij strafrechtelijk onderzoek. Dit kan met name bij arbeidsuitbuiting aan de orde zijn.

In de loop van 2022 ontvangt uw Kamer de rapportage «monitor arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling» van de Nederlandse arbeidsinspectie over haar bevindingen op het terrein van arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling in de jaren 2021 en 2022, waarin zij onder meer ingaat op kenmerken van slachtoffers en van ernstig benadeelden. Zij zal daarin ook aandacht besteden aan de nationaliteiten van deze werknemers.

Vraag 37

Hoeveel werkgevers werden er in 2021 bestraft voor een overtreding op de werkvloer? Kunt u per strafvorm aangeven hoeveel deze werden uitgedeeld?

Antwoord 37

In 2021 werden 1424 boetebeschikkingen opgelegd, werd 7 keer een last onder dwangsom opgelegd, 113 keer een waarschuwing preventieve stillegging gegeven (dat houdt in dat bij een volgende overtreding tot preventieve stillegging kan worden overgegaan) en 7 keer een bevel tot stillegging opgelegd. Daarbij geldt dat een boetebeschikking als «straf» wordt gezien (punitieve sanctie) en een last onder dwangsom, waarschuwing en stillegging niet.

Vraag 38

Hoeveel werkgevers mochten na een zware overtreding hun werkzaamheden niet meer voortzetten? Welk percentage van alle zware overtredingen is dit?

Antwoord 38

In 2021 werd 7 keer een bevel tot stillegging opgelegd. De stillegging vloeit niet voort uit een enkele zware overtreding, maar is eerst aan de orde bij recidive en dit kan zowel op grond van de arbeidsomstandighedenwetgeving als arbeidswetgeving aan de orde zijn¹.

De genoemde stillegging dient te worden onderscheiden van de stilleggingen die arbeidsomstandighedeninspecteurs gedurende inspecties kunnen toepassen indien er een acuut gevaarlijke situatie is. Deze worden veelvuldig toegepast en kunnen van zeer korte duur en geldend voor enkele machines zijn, tot langer durende en meeromvattende gevallen.

Vraag 39

Hoeveel bedrijfsongevallen vonden er in 2021 plaats op de bouwplaats? Welke oorzaken hadden deze ongevallen?

Antwoord 39

Binnenkort verschijnt de monitor arbeidsongevallen die de gevraagde informatie bevat.

Vraag 40

Hoeveel bedrijfsongevallen vonden er in 2021 plaats in de maaltijdbezigging? Welke oorzaken hadden deze ongevallen?

---

¹ Zie wetten.nl – Regeling – Beleidsregel preventieve stillegging arbeidswetten – BWBR0032396 (overheid.nl).

Antwoord 40

Het grootste risico bij maaltijdbezorging is het verkeer. Verkeersongevallen, ook in de hoedanigheid als werknemer, worden door de politie onderzocht.

In de periode 2016–2021 zijn enkele tientallen verkeersongevallen geregistreerd. Deze meldingen zijn verder onderzocht door de politie. Er is geen informatie beschikbaar over bedrijfsongevallen met een andere oorzaak en het totaal aantal bedrijfsongevallen onder maaltijdbezorgers.

Vraag 41

Hoeveel bedrijfsongevallen vonden er in 2021 plaats in de flitsbezorging? Welke oorzaken hadden deze ongevallen?

Antwoord 41

De Nederlandse Arbeidsinspectie heeft in 2021 enkele tientallen meldingen ontvangen van/over flitsbezorgers. Het betrof klachten en signalen over het salaris, de kwaliteit van de arbeidsmiddelen (onder andere vervoersmiddel), (on)mogelijkheden om covidmaatregelen na te leven of werk door minderjarigen. Verkeersongevallen worden onderzocht door de politie.

Vraag 42

Hoeveel bedrijven hadden in 2021 na controle hun risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) niet op orde? Kan dit worden gespecificeerd per gebrek?

Antwoord 42

RI&E's verschillen per branche (bedrijven met minder dan 25 werknemers kunnen gebruik maken van een branche-RI&E) of per bedrijf. De beoordeling van de volledigheid kan alleen per bedrijf worden aangegeven. In 2021 heeft de Inspectie een verkennend onderzoek uitgevoerd naar psychosociale arbeidsbelasting (PSA) en thuiswerken in de bankensector. Dit onderzoek laat zien dat hybride werken aanleiding vormt voor werkgevers om de RI&E te actualiseren op de onderwerpen PSA en fysieke belasting. De resultaten zijn in augustus 2021 gepubliceerd en via een communicatiecampagne onder de aandacht gebracht.

Vraag 43

Hoeveel bedrijven hadden in 2021 wel een RI&E, maar voerden deze niet uit?

Antwoord 43

Zie het antwoord op vraag 42.

Vraag 44

Hoeveel mensen meldden in 2021 dat zij door een situatie op de werkvloer gezondheidsschade hebben opgelopen door asbest? Is dit meer of minder dan in 2020?

Antwoord 44

Gezondheidsschade als gevolg van blootstelling aan asbest openbaart zich veelal pas na langere tijd. Soms lang nadat de relatie met de werkgever is beëindigd. Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB) registreert meldingen van beroepsziekten.

Vraag 45

Uit welke sectoren kwamen de meldingen van mensen die in 2021 meldden dat zij door een situatie op de werkvloer gezondheidsschade hebben opgelopen door asbest?

Antwoord 45

Zie het antwoord op vraag 44.

Vraag 46

Hoeveel leden had elke in Nederland bestaande vakbond eind 2021?

Antwoord 46

Cijfers over individuele vakbonden zijn niet beschikbaar. Het CBS publiceert cijfers over het ledenaantal van de drie vakcentrales (FNV 916.000, CNV 225.000, VCP 163.000) en het ledenaantal van de overige vakverenigingen (200.000). Stand van zaken 3 november 2021 (StatLine – Historie leden vakverenigingen (cbs.nl), geraadpleegd 31 mei 2022).

Vraag 47

Hoeveel vakbonden met minder dan 500 leden sloten in 2021 een collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) af?

Antwoord 47

Het Ministerie van SZW heeft specifiek hierover geen informatie. Wel is bekend dat naast de drie vakcentrales (FNV, CNV, VCP) ook overige vakbonden betrokken zijn bij het afsluiten van een cao. In 2021 zijn 378 unieke cao's van toepassing op 3,83 miljoen werknemers bij het ministerie aangemeld. Bij 13% van deze aangemelde cao's waren een of meerdere van de overige vakbonden betrokken bij het afsluiten van de cao. In 10% van de aanmeldingen waren de overige vakbonden in combinatie met een of meerdere vakcentrales betrokken bij het afsluiten van de cao en in 3% van de aanmeldingen waren alleen de overige vakbonden betrokken bij het afsluiten van de cao.

Vraag 48

Voor hoeveel werknemers gelden deze door vakbonden met minder dan 500 leden gesloten CAO's? Kunt u dit per CAO weergeven?

Antwoord 48

Zoals bij vraag 47 aangegeven:

In 10% van de aanmeldingen in 2021 (39 cao's) waren de overige vakbonden in combinatie met een of meerdere vakcentrales betrokken bij het afsluiten van de cao. Deze cao's zijn van toepassing op 21% van de werknemers onder de 378 in 2021 aangemelde unieke cao's. In 3% van de aanmeldingen (11 cao's) waren alleen de overige vakbonden betrokken bij het afsluiten van de cao. Deze cao's zijn van toepassing op 0,8% van de werknemers onder de 378 in 2021 aangemelde unieke cao's.

De 39 cao's die door één of meerdere vakcentrales samen met één of meer overige bonden zijn afgesloten, zijn de volgende:

Cao naam	Aantal werknemers
TRANSAVIA AIRLINES GRONDPERSONEEL	551
KUNSTEDUCATIE	3.262
IKEA NEDERLAND B.V. EN INTER IKEA SYSTEMS B.V.	7.000
GROENTEN EN FRUIT GROOTHANDEL IN- HUISARTSENZORG	18.210
SCHILDERS-, AFWERKINGS-, VASTGOEDONDERHOUDS- EN GLASZETBEDRIJF IN NEDERLAND	36.504
OWASE-BEDRIJVEN	15.711
BRITISH AMERICAN TOBACCO NIEMEYER B.V.	1.200
WATERBEDRIJVEN AANGESLOTEN BIJ DE WWB	130
SWECO	5.683
APG GROEP CAO	1.450
NEDERLANDSE UNIVERSITEITEN	3.000
EIEREN EN EIPRODUCTEN EN DE EIPRODUCTENINDUSTRIE, GROOTHANDEL IN	55.000
PROVINCIALE SECTOR	1.099
RIJK CAO	13.000
CURIUM NETHERLANDS B.V.	125.000
DNB CAO	500
SABIC LIMBURG BV	2.088
MULTIMODAAAL VERVOER	1.650
PANTEIA B.V.	1.192
CELANESE PRODUCTION NETHERLANDS B.V.	125
RUBBER RESOURCES B.V.	45
CELAVITA B.V.	60
RIXONA B.V.	300
VERPLEEG- VERZORGINGSHUIZEN EN THUISZORG EN JEUGDGEZONDHEIDSZORG	200
CEVA LOGISTICS NEDERLAND	463.046
RICARDO NEDERLAND BV RICARDO CERTIFICATION BV (VH LLOYDS REGISTER RAIL EUROPE B.V.)	2.070
HEINEKEN GROUP B.V.	160
BOREALIS PLASTOMERS B.V.	744
HAVENBEDRIJF AMSTERDAM	300
RANDSTAD GROEP NEDERLAND	373
FOODSERVICE EN DE GROOTHANDEL IN LEVENSMIDDELEN (FSGIL)	4.400
VYNOVA BEEK B.V.	16.000
TALENT EN PRO CAO	110
FIBRANT B.V.	925
ZORG VAN DE ZAAK	300
DALLI DE KLOK B.V. HOENSBROEK	980
AMSTERDAM	200
LUCHTVERKEERSLEIDING NEDERLAND	17.500
	1.100

De elf cao's die alleen door één of meer overige bonden zijn afgesloten, zijn de volgende:

Cao naam	Aantal werknemers
TRANSAVIA CABINEPERSONEEL	833
NBBU VASTE MEDEWERKERS UITZENDBUREAUS	7.000
TRANSAVIA AIRLINES OPROEPKRACHTEN CABINEPERSONEEL	56
SIGNBEDRIJVEN	6.500
WEBHELP NEDERLAND	1.000
CONNEXIE	4.515
ZELFSTANDIGE KLINIEKEN NEDERLAND	6.000
PLANTION HOLDING B.V CAO VOOR MEDEWERKERS IN DIENST VAN EN HAAR DOCHTERS	150
TANDTECHNIEK, CAO VOOR LEDEN BRANCHEVERENIGING	612
EASY JET CABIN CREW THE NETHERLANDS CLA	185
MKMB KINDEROPVANG	4.401

Vraag 49

Wat is de gemiddelde loonstijging per sector in 2021?

Antwoord 49

De gemiddelde contractloonstijging in 2021 is 1,82% op jaarbasis en 1,92% op niveaubasis.

In onderstaande tabel wordt een beeld gegeven van de gemiddelde loonstijging in percentages per economische sector.

	cao's	werknemers x 1.000	niveaubasis	jaarbasis
landbouw en visserij	3	106	1,20	1,14
industrie	18	549	2,36	2,57
bouwnijverheid	4	260	1,64	2,85
handel en horeca	17	1.199	1,38	0,79
vervoer en communicatie	9	267	2,64	1,69
zakelijke dienstverlening	17	306	2,06	2,18
overige dienstverlening	22	2.022	2,07	2,09
totaal	90	4.700	1,92	1,82

N.B: *Niveaubasis* betekent dat geen rekening wordt gehouden met de ingangsdatum van de contractloonaftakken. Bij de cijfers op *jaarbasis* wordt wel rekening met de ingangsdatum gehouden en drukt een deel van de contractloonaftakken (die na 1 januari ingaan) op het lopende jaar, en een deel op het daaropvolgende jaar (overloop). In de jaarcijfers over 2021 is dus rekening gehouden met de overloop uit 2020 en de overloop naar 2022.

Vraag 50

Wat is de verschuiving tussen het aantal flexibele en vaste contracten per sector in 2021?

Antwoord 50

Onderstaande tabel geeft per economische sector een beeld van het aantal werknemers met een vaste of flexibele arbeidsrelatie in het eerste kwartaal van 2021 en het eerste kwartaal van 2022.

Onderwerp	Vaste arbeidsrelatie	Vaste arbeidsrelatie	Flexibele arbeidsrelatie	Flexibele arbeidsrelatie
Perioden	2021 1e kwartaal	2022 1e kwartaal	2021 1e kwartaal	2022 1e kwartaal
Bedrijfstakken/branches SBI 2008	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000
A-U Alle economische activiteiten	5.180	5.296	2.519	2.630
A Landbouw, bosbouw en visserij	51	51	75	44
B Delfstoffenwinning	5	10	2	6
C Industrie	558	568	154	162
D Energievoorziening	34	31	7	9
E Waterbedrijven en afvalbeheer	37	30	5	9
F Bouwnijverheid	216	209	57	62
G Handel	744	717	547	546
H Vervoer en opslag	282	272	131	125
I Horeca	110	102	171	226
J Informatie en communicatie	206	243	96	90
K Financiële dienstverlening	176	188	60	58
L Verhuur en handel van onroerend goed	48	47	10	12
M Specialistische zakelijke diensten	379	416	124	146
N Verhuur en overige zakelijke diensten	239	229	128	131
O Openbaar bestuur en overheidsdiensten	466	516	133	133
P Onderwijs	442	443	183	210
Q Gezondheids- en welzijnszorg	982	1015	402	421
R Cultuur, sport en recreatie	73	71	46	62
S Overige dienstverlening	86	81	47	32
T Huishoudens	13	6	4	4
U Extraterritoriale organisaties	0	1	0	0
SBI-code onbekend	33	50	136	143

Bron: CBS, Statline, <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82807NED/table?dl=68EDD>, geraadpleegd op 30 mei 2022.

Vraag 51

Onder welke sectoren is het Lage inkomensvoordeel (LIV) in 2021 uitgegeven? Kan dit per bedrag per sector worden weergegeven?

Antwoord 51

In onderstaande tabel wordt het betaalde bedrag aan LIV per sector over 2020 weergegeven. De cijfers over 2021 zijn nog niet bekend (bron: UWV). De tegemoetkomingen van het LIV worden namelijk in juli (2022) uitbetaald over het voorgaande jaar (2021).

SECTOR	OMSCHRIJVING	AANTAL WERKGEVERS	BEDRAG LIV BETAALD
1	Agrarisch bedrijf	5.266	€ 13.562.164,00
2	Tabakverwerkende industrie	3	€ 10.903,00
3	Bouwbedrijf	1.498	€ 1.932.003,00
4	Baggerbedrijf	17	€ 22.214,00
5	Houten emballage-industrie, houtwaren- en borstelindustrie	238	€ 671.643,00
6	Timmerindustrie	245	€ 435.862,00
7	Meubel- en orgelbouwindustrie	707	€ 1.385.719,00
8	Groothandel in hout, zagerijen, schaverijen en houtbereidingsindustrie	181	€ 369.746,00
9	Grafische industrie	426	€ 926.353,00
10	Metaalindustrie	455	€ 1.215.968,00
11	Elektrotechnische industrie	63	€ 234.930,00
12	Metaal- en technische bedrijfstakken	10.939	€ 20.469.598,00
13	Bakkerijen	1.089	€ 2.729.575,00
14	Suikerverwerkende industrie	65	€ 146.926,00
15	Slagersbedrijven	675	€ 1.150.520,00
16	Slagers overig	277	€ 1.136.725,00
17	Detailhandel	18.486	€ 43.156.623,00
18	Reiniging	1.516	€ 8.232.306,00
19	Grootwinkelbedrijf	427	€ 20.563.315,00
20	Havenbedrijven	799	€ 6.783.337,00
21	Havenclassificeerders	53	€ 115.076,00
22	Binnenscheepvaart	475	€ 1.018.159,00
23	Visserij	17	€ 21.757,00
24	Koopvaardij	38	€ 132.806,00
25	Vervoer KLM	5	€ 197.294,00
26	Vervoer NS	4	€ 15.576,00
27	Vervoer Posterijen	46	€ 1.364.038,00
28	Taxivervoer	317	€ 1.789.795,00
29	Openbaar Vervoer	16	€ 141.047,00
30	Besloten busvervoer	23	€ 97.153,00
31	Overig personenvervoer te land en in de lucht	41	€ 310.410,00
32	Overig goederenvervoer te land en in de lucht	2.229	€ 7.269.651,00
33	Horeca algemeen	16.084	€ 46.771.641,00
34	Horeca catering	136	€ 1.594.978,00
35	Gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen	6.827	€ 16.802.571,00
38	Banken	35	€ 102.001,00
39	Verzekeringswezen	26	€ 53.780,00
40	Uitgeverij	131	€ 271.253,00
41	Groothandel I	3.280	€ 9.331.937,00
42	Groothandel II	5.365	€ 20.367.640,00
43	Zakelijke Dienstverlening I	1.046	€ 1.950.374,00
44	Zakelijke Dienstverlening II	5.520	€ 11.395.472,00
45	Zakelijke Dienstverlening III	5.081	€ 18.438.400,00
46	Zuivelindustrie	45	€ 190.230,00
47	Textielindustrie	41	€ 64.340,00
48	Steen-, cement-, glas- en keramische industrie	207	€ 448.938,00
49	Chemische industrie	442	€ 1.977.045,00
50	Voedingsindustrie	451	€ 2.217.876,00
51	Algemene industrie	479	€ 2.580.502,00
52	Uitzendbedrijven	2.324	€ 74.426.624,00
53	Bewakingsondernemingen	165	€ 504.146,00
54	Culturele instellingen	704	€ 1.812.911,00
55	Overige takken van bedrijf en beroep	1.403	€ 4.089.710,00
56	Schildersbedrijf	267	€ 323.739,00
57	Stukadoorsbedrijf	114	€ 122.190,00
58	Dakdekkerbedrijf	126	€ 182.526,00
59	Mortelbedrijf	5	€ 4.542,00
60	Steenhouwersbedrijf	7	€ 8.599,00
61	Overheid, onderwijs en wetenschappen	310	€ 1.606.253,00
62	Overheid, rijk, politie en rechterlijke macht	10	€ 1.466.275,00
63	Overheid, defensie	1	€ 1.580.079,00
64	Overheid, provincies, gemeenten en waterschappen	190	€ 7.514.037,00
65	Overheid, openbare nutsbedrijven	9	€ 39.662,00
66	Overheid, overige instellingen	121	€ 17.956.254,00
67	Werk en (re)Integratie	87	€ 3.890.891,00

SECTOR	OMSCHRIJVING	AANTAL WERKGEVERS	BEDRAG LIV BETAALD
68	Railbouw	7	€ 13.382,00
69	Telecommunicatie	79	€ 225.549,00
998	Sector niet van toepassing	41	€ 91.688,00
TOTAAL		97.802	€ 388.027.227,00

Vraag 52

Onder welke sectoren is het jeugd-LIV uitgegeven? Kan dit per bedrag per sector worden weergegeven?

Antwoord 52

In onderstaande tabel wordt het betaalde bedrag aan Jeugd-LIV per sector over 2020 weergegeven (bron: UWV). De cijfers over 2021 zijn nog niet bekend. De tegemoetkomingen van het Jeugd-LIV worden namelijk in juli (2022) uitbetaald over het voorgaande jaar (2021).

SECTOR	OMSCHRIJVING	AANTAL WERKGEVERS	BEDRAG JLIV BETAALD
1	Agrarisch bedrijf	3.562	€ 664.593,00
2	Tabakverwerkende industrie	1	€ 17,00
3	Bouwbedrijf	780	€ 123.781,00
4	Baggerbedrijf	11	€ 1.133,00
5	Houten emballage-industrie, houtwaren- en borstelindustrie	102	€ 21.918,00
6	Timmerindustrie	42	€ 5.300,00
7	Meubel- en orgelbouwindustrie	372	€ 104.820,00
8	Groothandel in hout, zagerijen, schaverijen en houtbereidingsindustrie	88	€ 18.490,00
9	Grafische industrie	153	€ 25.543,00
10	Metaalindustrie	234	€ 68.465,00
11	Elektrotechnische industrie	26	€ 9.051,00
12	Metaal- en technische bedrijfstakken	7.534	€ 1.689.471,00
13	Bakkerijen	1.169	€ 246.377,00
14	Suikerverwerkende industrie	47	€ 7.926,00
15	Slagersbedrijven	767	€ 128.602,00
16	Slagers overig	108	€ 20.767,00
17	Detailhandel	13.652	€ 3.481.121,00
18	Reiniging	729	€ 116.368,00
19	Grootwinkelbedrijf	435	€ 2.635.951,00
20	Havenbedrijven	327	€ 88.905,00
21	Havenclassificeerders	17	€ 3.611,00
22	Binnenscheepvaart	236	€ 50.018,00
23	Visserij	9	€ 1.145,00
24	Koopvaardij	22	€ 6.322,00
25	Vervoer KLM	2	€ 643,00
26	Vervoer NS	3	€ 1.521,00
27	Vervoer Posterijen	23	€ 34.569,00
28	Taxivervoer	30	€ 4.688,00
29	Openbaar Vervoer	5	€ 281,00
30	Besloten busvervoer	3	€ 290,00
31	Overig personenvervoer te land en in de lucht	31	€ 11.892,00
32	Overig goederenvervoer te land en in de lucht	876	€ 182.173,00
33	Horeca algemeen	18.355	€ 3.631.102,00
34	Horeca catering	66	€ 9.558,00
35	Gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen	4.163	€ 1.017.915,00
38	Banken	15	€ 2.436,00
39	Verzekeringswezen	12	€ 2.367,00
40	Uitgeverij	45	€ 4.090,00
41	Groothandel I	1.459	€ 370.703,00
42	Groothandel II	2.292	€ 505.654,00
43	Zakelijke Dienstverlening I	554	€ 91.339,00
44	Zakelijke Dienstverlening II	2.223	€ 386.139,00
45	Zakelijke Dienstverlening III	2.266	€ 904.015,00
46	Zuivelindustrie	26	€ 4.803,00
47	Textielindustrie	22	€ 3.123,00
48	Steen-, cement-, glas- en keramische industrie	49	€ 4.152,00
49	Chemische industrie	158	€ 26.013,00
50	Voedingsindustrie	184	€ 47.869,00
51	Algemene industrie	150	€ 42.984,00
52	Uitzendbedrijven	1.571	€ 1.945.062,00

SECTOR	OMSCHRIJVING	AANTAL WERKGEVERS	BEDRAG JLIV BETAALD
53	Bewakingsondernemingen	67	€ 10.179,00
54	Culturele instellingen	444	€ 173.011,00
55	Overige takken van bedrijf en beroep	788	€ 149.271,00
56	Schildersbedrijf	164	€ 29.472,00
57	Stukadoorsbedrijf	46	€ 9.752,00
58	Dakdekkerbedrijf	53	€ 15.352,00
59	Mortelbedrijf	4	€ 311,00
60	Steenhouwersbedrijf	5	€ 233,00
61	Overheid, onderwijs en wetenschappen	192	€ 48.838,00
62	Overheid, rijk, politie en rechterlijke macht	7	€ 55.416,00
63	Overheid, defensie	1	€ 21.313,00
64	Overheid, provincies, gemeenten en waterschappen	32	€ 7.759,00
65	Overheid, openbare nutsbedrijven	5	€ 3.286,00
66	Overheid, overige instellingen	33	€ 32.925,00
67	Werk en (re)Integratie	60	€ 101.689,00
68	Railbouw	3	€ 112,00
69	Telecommunicatie	21	€ 5.355,00
998	Sector niet van toepassing	81	€ 6.232,00
TOTAAL		67.012	€ 19.425.582,00

Vraag 53

Over hoeveel banen is het bedrag dat is uitgegeven aan het LIV verdeeld? Hoeveel is dat voor het jeugd-LIV?

Antwoord 53

Er wordt niet bijgehouden over hoeveel banen het bedrag, dat is uitgegeven aan het (Jeugd-)LIV, is verdeeld. Om deze reden is er geen exacte informatie over de hoeveelheid banen beschikbaar. Uit de beleidsinformatie van het UWV blijkt dat in 2020 97.802 werkgevers voor 442.752 werknemers gebruik maakten van het LIV en 67.012 werkgevers voor 246.998 werknemers van het Jeugd-LIV. De cijfers over 2021 zijn nog niet bekend. De tegemoetkomingen van het (Jeugd-)LIV worden namelijk in juli (2022) uitbetaald over het voorgaande jaar (2021). Het aantal werknemers kan dienen als indicatie voor het aantal banen. Echter kan een werknemer tewerkgesteld zijn bij meerdere werkgevers, waardoor één werknemer in de praktijk meerdere banen zou kunnen hebben waarover (Jeugd-)LIV uitgekeerd wordt. Hierbij wordt opgemerkt dat pas LIV uitgekeerd wordt, wanneer een werknemer minimaal 1.248 uur op jaarbasis heeft gewerkt. Dit betekent dat, uitgaande van een gemiddelde werkweek van 38 uur, het (Jeugd-)LIV per werknemer maximaal voor twee banen uitgekeerd kan worden.

Vraag 54

Hoeveel mensen wachtten eind 2021 op een keuring bij een keuringsarts van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)? Is dit aantal hoger of lager dan eind 2020?

Antwoord 54

Eind 2021 waren er 26.225 personen die op de afhandeling van hun WIA-aanvraag wachtten. Daarvan wachtten 12.076 personen langer dan de wettelijke termijn van 8 weken. In 2020 waren deze aantallen lager met respectievelijk 20.672 en 8.062. Bron: UWV Kwantitatieve informatie 2021, p. 8.

Eind 2021 wachtten 14.268 personen op een WIA-herbeoordeling die was aangevraagd door hun werkgever of door henzelf. Van dit aantal was 77% niet tijdig afgedaan.

Vraag 55

Hoeveel keuringsartsen zijn er in 2021 aangenomen bij het UWV? Hoeveel keuringsartsen zijn er uit dienst getreden?

Antwoord 55

In 2021 zijn 73 artsen aangenomen. Er vertrokken in 2021 108 artsen, voornamelijk vanwege (pre)pensioen (39 artsen), omdat hun tijdelijk contract op verzoek van de arts of op initiatief van UWV niet is verlengd (29 artsen) of vanwege ontslagname (24 artsen). Per saldo betekent dit voor 2021 een afname van de artsencapaciteit met 35 fte.

Vraag 56

Hoeveel bezwaren zijn er in 2021 gemaakt tegen een keuring van een keuringsarts? Hoeveel bezwaren zijn er gegrond verklaart?

Antwoord 56

Deze specifieke informatie is op dit moment niet beschikbaar. De Minister van SZW informeert uw Kamer of via de Stand van de uitvoering die u nog deze maand ontvangt, of via de brief inzake de toekomst van het sociaal-medisch beoordelen, die vóór het zomerreces is toegezegd.

Te uwer informatie ontvangt u nu alvast globale informatie over het aantal bezwaren tegen WIA-beslissingen van UWV. Deze cijfers bevatten zowel bezwaren tegen medische besluiten als niet-medische besluiten. Voor de WIA als geheel heeft UWV in 2021 29.189 bezwaarschiffen afgehandeld. Daarvan is 6,0% niet ontvankelijk verklaard, is 29,3% gegrond verklaard tegenover 30,5% ongegrond en is in 34,3% van de gevallen het bewaar ingetrokken of om overige redenen het besluit niet herzien. Bron: UWV Kwantitatieve informatie 2021, p. 61.

Vraag 57

Hoeveel mensen zijn na een herkeuring in 2021 (een deel van) hun uitkering kwijtgeraakt? Om welke verschillen van afkeuringspercentages ging het hier?

Antwoord 57

De Kwantitatieve informatie 2021 van UWV geeft het gevraagde inzicht in het effect van de herbeoordelingen in 2021 (p. 24).

WIA (vervolg)

	2021	2020	%
Totaal herbeoordelingen ¹⁴	22.194	25.237	12,1%
Vraaggestuurd (op verzoek van)			
Cliënt	7.509	8.673	-13,4%
Werkgever	1.634	2.022	-19,2%
Andere afdeling	5.131	5.492	-6,6%
Verzekersmaatschappij	765	1.252	-38,9%
Overige gemachtigden	3.119	2.778	12,3%
Professionele beoordelingen	4.036	5.020	-19,6%
Naar effect			
Van WGA volledig naar IVA	5.478	5.865	-6,6%
Van WGA gedeeltelijk naar IVA	1.489	1.482	0,5%
Van WGA volledig naar WGA gedeeltelijk	1.454	1.661	-12,5%
Van WGA gedeeltelijk naar WGA volledig	1.865	2.154	-13,4%
WGA beëindigd	2.278	2.470	-7,8%
WGA ongewijzigd	8.382	9.997	-16,2%
Van IVA naar WGA volledig	220	78	182,1%
Van IVA naar WGA gedeeltelijk	57	58	-1,7%
IVA beëindigd	120	107	12,1%
IVA ongewijzigd	349	830	-58,0%
Effect onbekend	502	535	-6,2%

Vraag 58

Hoeveel klachten over de werkwijze van het UWV zijn er in 2021 gemeld? Kunnen deze klachten worden gespecificeerd?

Antwoord 58

In 2021 zijn er 6.849 klachten ontvangen door UWV. De meeste klachten gingen over de dienstverlening en dan vooral over onjuiste, tegenstrijdige of onvoldoende informatie, de manier waarop mensen door UWV-medewerkers werden bejegend (niet nakomen van een afspraak, geen reactie ontvangen) en (het uitblijven van) de betaling. Deze klachten zijn als volgt gespecificeerd door UWV: dienstverlening (61,6%), betalingen (12,8%), bejegening (19,7%), bereikbaarheid (1,8%), project (0,9%), beleid (1,0%) en deskundigenoordeel (2,2%). Bij 11% van het totale aantal ontvangen klachten betrof het de te late beslissingen bij een sociaal-medische beoordeling. Deze cijfers komen uit het UWV jaarverslag 2021 (bijlage bij Kamerstuk 26 448, nr. 679).

Vraag 59

Hoeveel klachten jegens het UWV zijn er in 2021 gegrond verklaard?

Antwoord 59

In totaal zijn 2.143 (31,6%) van de klachten gegrond verklaard. Daarnaast zijn 1.507 (22,3%) van de klachten ongegrond verklaard. 267 (3,9%) van de klachten zijn niet-ontvankelijk verklaard. Andere klachten worden vroegtijdig opgelost, doordat UWV kort na het indienen van de klacht contact opneemt met de indiener om in goed overleg tot een acceptabele oplossing te komen. De op deze manier opgeloste klachten worden dan geregistreerd onder de noemer «oordeel niet van toepassing», dit betreft 659 (9,7%) klachten. Als de klacht niet gegrond en ook niet ongegrond verklaard kan worden, wordt de klacht geregistreerd onder de noemer «geen oordeel», dit betreft 2.198 (32,5%) van de klachten. Deze cijfers komen uit het UWV jaarverslag 2021 (bijlage bij Kamerstuk 26 448, nr. 679).

Vraag 60

Hoeveel mensen maakten in 2021 gebruik van de inkomensondersteuning aan Algemene ouderdomswet (AOW)-gerechtigden (IOAOW)?

Antwoord 60

De IOAOW is een inkomensafhankelijke toeslag die boven op de AOW wordt uitgekeerd door de SVB. Alle AOW-gerechtigden, behoudens een klein aantal van hen dat niet in een verdragsland woont, ontvangen een IOAOW-uitkering. In het jaar 2021 ontvingen 3.579 miljoen AOW-gerechtigden een IOAOW uitkering. De hoogte van de IOAOW is afhankelijk van de AOW-opbouw. Aanspraak op de inkomensondersteuning is er alleen als de pensioengerechtigde in Nederland woont of op het grondgebied van een land binnen de Europese Unie/EER/Zwitserland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius, Saba, of in een derde land waar een bilateraal sociale zekerheidsverdrag mee is gesloten, waarin de verplichting tot export van uitkeringen bij ouderdom is geregeld.

Vraag 61

Blijven de AOW en andere uitkeringen gekoppeld aan de verdere verhogingen van het Wettelijk minimumloon (Wml) in 2024 en 2025?

Antwoord 61

De AOW blijft gekoppeld aan de verdere verhogingen van het minimumloon in 2024 en 2025. Dit geldt ook voor het grootste deel van de overige SZW-regelingen, maar niet voor alle. Zo stijgen conform

coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77) de daglonen in de loongerelateerde uitkeringen (WW, ZW, WIA) en het maximum dag- en premieloon in 2024 en 2025 niet mee. Uw Kamer ontvangt voor het zomerreces een brief met de nadere uitwerking van de verhogingen. Hierin wordt onder andere in meer detail ingegaan op de doorwerkingen van de verhoging van het minimumloon op de verschillende uitkeringsregelingen.

Vraag 62

Hoeveel mensen die in 2021 gebruik maakten van de IOAOW, leefde onder het sociaal minimum na het ontvangen van IOAOW?

Antwoord 62

Ouderen ontvangen de IOAOW als onderdeel van de AOW-uitkering en zullen bij voldoende AOW-opbouw in beginsel een inkomen hebben boven het sociaal minimum. Bij onvoldoende AOW-opbouw en aanvullend pensioen vult de aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO) onder voorwaarden aan tot het sociaal minimum. Hiervoor geldt een inkomenstoets en een vermogenstoets. Een inkomen onder het sociaal minimum kan zich voordoen in huishoudens die weliswaar een inkomen hebben onder het sociaal minimum, maar door het bezit van vermogen niet in aanmerking komen voor AIO-aanvulling. Een inkomen onder het sociaal minimum kan zich ook voordoen in huishoudens die wel aan de voorwaarden voldoen, maar geen gebruik maken van de voorziening. Zoals toegelicht in de brief over de stand van de uitvoering (Kamerstuk 26 448, D) werkt het kabinet aan een pilot om niet-gebruik van de AIO verder terug te dringen.

Vraag 63

Wat is de historische ontwikkeling van de hoeveelheid mensen die aanspraak maken op de IOAOW? Kan dit sinds de invoering hiervan worden aangegeven?

Antwoord 63

Het aantal personen dat IOAOW ontvangt is vrijwel gelijk aan het aantal AOW-gerechtigden. Alle AOW-gerechtigden, behoudens een klein aantal van hen dat niet in een verdragsland woont, ontvangen een IOAOW-uitkering. Onderstaande tabel toont het aantal AOW-gerechtigden sinds de invoering van de IOAOW in 2015.

	AOW-gerechtigden ultimo jaar (x 1.000)
2015	3.372
2016	3.398
2017	3.421
2018	3.444
2019	3.453
2020	3.516
2021	3.579

Vraag 64

Wat is de historische ontwikkeling van de hoeveelheid mensen die aanspraak maken op de voorloper van de IOAOW, de Mogelijkheid Koopkrachttegemoetkoming Oudere Belastingplichtigen (MKOB)? Kan dit tot 20 jaar terug worden aangegeven?

Antwoord 64

De MKOB is op 1 juni 2011 in werking getreden. In het najaar van 2013 is daarnaast de Regeling koopkrachttegemoetkoming niet-KOB-gerechtigden met een AOW-pensioen in werking getreden met terugwerkende kracht

vanaf 1 juni 2011. Per 1 januari 2015 zijn beide regelingen afgeschaft en vervangen door de IOAOW. Het aantal personen dat een uitkering heeft ontvangen op grond van deze regeling is vrijwel gelijk aan het aantal AOW-gerechtigden in deze periode. Onderstaande tabel toont het aantal AOW-gerechtigden in de periode 2011–2014.

	AOW-gerechtigden ultimo jaar (x 1.000)
2011	3.017
2012	3.136
2013	3.226
2014	3.307

Vraag 65

Wat is de historische ontwikkeling van de hoogte van de IOAOW? Kan dit per jaar worden uiteengezet?

Antwoord 65

Onderstaande tabel toont de bruto hoogte van de maandelijkse IOAOW-uitkering bij een volledige AOW-opbouw sinds de invoering in 2015.

	euro per maand
2015	25,35
2016	25,48
2017	25,56
2018	24,93
2019	25,23
2020	25,63
2021	26,04
2022	26,38

Vraag 66

Kan er een overzicht worden gegeven van de demografische opbouw en andere bekende kenmerken van de groep IOAOW ontvangers?

Antwoord 66

De demografische opbouw van ouderen met een IOAOW-uitkering is net als de AOW vrijwel gelijk aan de demografische opbouw van inwoners in Nederland boven de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast woont circa 10% van de AOW-gerechtigden in het buitenland.

Vraag 67

Kan een rekenvoorbeeld worden gegeven van de voorgestelde maatregelen (verhoging AOW, afschaffing IOAOW, niet verhogen ouderenkorting) voor verschillende groepen, ten minste bevattende: een alleenstaand persoon met alleen AOW, een persoon met slechts 25%, 50%, 75% AOW opbouw, een persoon met volledig AOW en 250, 500, 1.000 aanvullend pensioen?

Antwoord 67

In onderstaande tabellen vindt u rekenvoorbeelden met (de ontwikkeling van) het jaarlijks netto inkomen voor verschillende groepen alleenstaande gepensioneerden in 2025. Hierdoor wordt het inkomenseffect van de besluitvorming over het koppelen van de AOW aan de minimumloonsverhoging uit de voorjaarsnota (Kamerstuk 36 120, nr. 1) voor deze groepen zichtbaar.

Gepensioneerden met onvolledige AOW-opbouw hebben recht op een AIO-aanvulling tot de bijstandsnorm voor gepensioneerden. Deze

bijstandsnorm voor gepensioneerden stijgt door de bijzondere stijging van het WML en de daaraan gekoppelde stijging van de bijstandsnorm uit het coalitieakkoord. In de voorjaarsnota wordt voorgesteld om de AOW mee te laten stijgen met de verhoging van het WML. Voor het inkomen van gepensioneerden met recht op een AIO-aanvulling heeft deze stijging geen effect op het netto-inkomen. De hoogte van de bijstandsnorm voor gepensioneerden wijzigt hierdoor niet.

De IOAOW valt buiten de middelentoets van de AIO. Daarom heeft de afschaffing van de IOAOW een negatief inkomenseffect voor gepensioneerden met onvolledige AOW-opbouw. Per saldo resteert een positief inkomenseffect doordat het positief effect van de stijging van de bijstandsnorm voor gepensioneerden uit het coalitieakkoord groter is dan het negatief effect van de afschaffing van de IOAOW.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op de meest actuele raming van het CPB uit maart 2022. De exacte bedragen kunnen anders uitvallen, omdat de uiteindelijke ontwikkeling van bijvoorbeeld de cao-lonen kan afwijken van de huidige raming.

Pakket	25% AOW-opbouw				50% AOW-opbouw				75% AOW-opbouw			
	CA ¹	VJN-CA ²	VJN+CA ³	VJN ⁴	CA	VJN-CA	VJN+CA	VJN	CA	VJN-CA	VJN+CA	VJN
Bruto AOW (1)	0	223	223	4.813	0	446	446	9.626	0	669	669	14.439
Bruto IOAOW (2)	0	-88	-88	0	0	-176	-176	0	0	-264	-264	0
IAB Zvw ⁵ (3)	0	8	8	288	0	16	16	576	0	24	24	863
Loonheffing (4)	0	43	43	923	0	86	86	1.845	0	128	128	2.768
Heffingskortingen (5)	384	-384	0	4.084	384	-384	0	4.084	384	-384	0	4.084
Te betalen belasting (6=4-5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AIO-aanvulling (7)	513	-202	311	10.284	513	-411	102	5.758	513	-621	-108	1.233
Netto inkomen (8=1+2+7-3-6)	513	-75	438	14.809	513	-157	356	14.809	513	-240	273	14.809

¹ Inkomenseffect van maatregelen coalitieakkoord.

² Inkomenseffect van maatregelen voorjaarsnota ten opzichte van coalitieakkoord.

³ Saldo van inkomenseffecten coalitieakkoord en voorjaarsnota.

⁴ Raming van de inkomensbestanddelen na maatregelen uit de voorjaarsnota.

⁵ Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.

Pakket	AOW				AOW +3.000			
	CA	VJN-CA	VJN+CA	VJN	CA	VJN-CA	VJN+CA	VJN
Bruto AOW en aanvullend pensioen (1)	0	892	892	19.252	0	892	892	22.252
Bruto IOAOW (2)	0	-352	-352	0	0	-352	-352	0
IAB Zvw (3)	0	32	32	1.151	0	32	32	1.331
Loonheffing (4)	0	171	171	3.691	0	104	104	4.266
Heffingskortingen (5)	384	-384	0	4.084	384	-384	0	4.084
Te betalen belasting (6=4-5)	0	0	0	0	-78	182	104	182
AIO-aanvulling (7)	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto inkomen (8=1+2+7-3-6)	0	508	508	18.101	78	326	404	20.740

Pakket	AOW +6.000				AOW +12.000			
	CA	VJN-CA	VJN+CA	VJN	CA	VJN-CA	VJN+CA	VJN
Bruto AOW en aanvullend pensioen (1)	0	892	892	25.252	0	892	892	31.252
Bruto IOAOW (2)	0	-352	-352	0	0	-352	-352	0
IAB Zvw (3)	0	32	32	1.510	0	32	32	1.869
Loonheffing (4)	0	104	104	4.841	0	104	104	5.991
Heffingskortingen (5)	384	-401	-17	4.036	384	-401	-17	3.850
Te betalen belasting (6=4-5)	-384	504	120	805	-384	504	120	2.141
AIO-aanvulling (7)	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto inkomen (8=1+2+7-3-6)	384	4	388	22.937	384	4	388	27.242

Vraag 68

Wat is het effect op de reële koopkracht uitgesplitst in 2023, 2024 en 2025 van de voorgestelde maatregelen (verhoging AOW, afschaffing IOAOW, niet verhogen ouderenkorting) met daarbij in achtname van verschillende inflatiescenario's, ten minst bevattende een aanhoudende jaargemiddelde inflatie van 2%, 5%, 7,5% en 10%?

Antwoord 68

De CEP-raming uit maart 2022 is de meest actuele koopkrachtraming, sindsdien zijn er veel ontwikkelingen geweest op macro-economisch gebied (onder andere in de lonen en prijzen). Het is daarom op dit moment niet mogelijk een actueel koopkrachtcijfer weer te geven. Het CPB actualiseert de macro-economisch verwachtingen bij de CMEV-raming.

Onderstaande tabel 1 geeft de cumulatieve mediane inkomenseffecten voor verschillende groepen van de voorgenomen maatregelen in het coalitieakkoord en de voorjaarsnota. Tabel 2 geeft dezelfde effecten voor een aantal voorbeeldhuishoudens. De stand na voorjaarsbesluitvorming wordt hierin afgezet tegen de stand zonder coalitieakkoord². De tabel geeft het inkomenseffect van de verhoging van het WML met 2,5% in 2023, 2,5% in 2024 en 2,32% in 2025³. In 2023 stijgen alle gekoppelde regelingen mee. In 2024 en 2025 is er geen doorwerking op bovenminimale regelingen. Verder werkt de WML-verhoging door op de AOW in alle drie de stappen, wordt de IOAOW in drie stappen afgeschaft en wordt doorwerking op de arbeidskorting teruggedraaid (dit wordt geregeld in het Belastingplan 2023). Het effect van het 3 mld pakket en ander beleid van het coalitieakkoord en de voorjaarsnota zit niet in onderstaande inkomenseffecten.

Tabel 1 medianentabel cumulatieve inkomenseffecten voor stand VJN tov stand zonder CA

	2023	2024	2025
Inkomensgroep			
1e (<=114% WML)	0,7%	1,3%	1,9%
2e (114–182% WML)	0,4%	0,9%	1,3%
3e (182–279% WML)	0,1%	0,3%	0,4%
4e (279–412% WML)	0,0%	0,1%	0,1%
5e (>412% WML)	0,0%	0,0%	0,1%
Inkomensbron			
Werkenden	0,0%	0,1%	0,1%
Uitkeringsgerechtigden	1,2%	1,9%	2,8%
Gepensioneerden	0,5%	0,9%	1,5%
Huishoudtype			
Tweeverdieners	0,1%	0,2%	0,2%
Alleenstaanden	0,3%	0,6%	0,9%
Alleenverdieners	0,1%	0,2%	0,3%
Kinderen			
Huishoudens met kinderen	0,1%	0,1%	0,2%
Huishoudens zonder kinderen	0,0%	0,1%	0,1%
Alle huishoudens	0,1%	0,3%	0,4%

² De stand zonder CA is geconstrueerd door stand CEP te corrigeren voor de maatregelen uit het CA (dus teruggedraaien verhoging WML in 2024 en 2025 en teruggedraaien verhogen ouderenkorting. Vervolgens is de stand na VJN-besluitvorming afgezet tegen deze geconstrueerde stand om het inkomenseffect te bepalen.

³ Bij een totale verhoging met 7,5 procent en een eerste en tweede stap van 2,5 procent volgt een derde stap van $1,075 / (1,025 * 1,025) - 1 = 2,32$ procent.

Tabel 2 Cumulatieve inkomenseffecten voorbeeldhuishoudens voor stand VJN tov stand zonder CA

	2023	2024	2025
<i>Actieven:</i>			
Alleenstaande minimumloon	2,1%	3,7%	5,1%
Alleenstaande ouder minimumloon	1,8%	3,6%	5,3%
<i>Inactieven:</i>			
Sociale minima paar met kinderen	1,2%	2,5%	3,9%
alleenstaande	1,6%	3,2%	4,9%
alleenstaande ouder	1,0%	2,0%	3,0%
AOW (alleenstaand)			
(alleen) AOW	0,9%	1,8%	2,8%
AOW +10.000	0,7%	1,4%	2,2%
AOW (paar)			
(alleen) AOW	0,9%	1,8%	2,5%
AOW +10.000	0,6%	1,3%	1,9%
AOW +30.000	0,3%	0,6%	1,0%

De onderstaande tabel 3 geeft de cumulatieve mediane inkomenseffecten van de maatregelen in de voorjaarsnota, afgezet tegen het pakket in het coalitieakkoord. Tabel 4 geeft dezelfde effecten voor een aantal voorbeeldhuishoudens. In het coalitieakkoord werd het WML in twee stappen met in totaal 7,5% verhoogd, zonder doorwerking op de AOW en bovenminimale regelingen. Verder werd de ouderenkorting verhoogd. De doorwerking op de arbeidskorting werd teruggedraaid. In de voorjaarsnota is besloten de WML verhoging een jaar naar voren te halen. In de verhoging in 2023 stijgen alle aan het WML gekoppelde regelingen mee. Verder wordt de AOW meegekoppeld in alle drie de stappen en wordt de IOAOW in drie stappen afgeschaft. De voorgenomen verhoging van de ouderenkorting gaat niet door.

Bijvoorbeeld een alleenstaande gepensioneerde met een aanvullend pensioen van 10.000 euro gaat er in 2025 door de maatregelen in de voorjaarsnota met 0,2% op achteruit ten opzichte van het pakket in het coalitieakkoord (zie tabel 4). Dat komt omdat het voordeel van de voorgenomen verhoging van de ouderenkorting hoger is dan de verhoging van de AOW minus de IOAOW. Wel gaat dit huishouden er in 2025 2,2% op vooruit ten opzichte van de situatie zonder coalitieakkoord en voorjaarsnota.

Tabel 3 medianentabel cumulatieve inkomenseffecten voor stand VJN-variant tov stand CA

	2023	2024	2025
Inkomensgroep			
1e (<=114% WML)	0,6%	0,5%	0,2%
2e (114–182% WML)	0,3%	0,2%	0,1%
3e (182–279% WML)	0,1%	0,1%	0,1%
4e (279–412% WML)	0,0%	0,1%	0,1%
5e (>412% WML)	0,0%	0,0%	0,1%
Inkomensbron			
Werkenden	0,0%	0,1%	0,1%
Uitkeringsgerechtigden	1,2%	0,7%	0,1%
Gepensioneerden	0,2%	0,1%	0,1%
Huishoudtype			
Tweeverdieners	0,1%	0,1%	0,1%
Alleenstaanden	0,2%	0,1%	0,1%
Alleenverdieners	0,1%	0,1%	0,1%
Kinderen			
Huishoudens met kinderen	0,1%	0,1%	0,1%
Huishoudens zonder kinderen	0,0%	0,1%	0,1%
Alle huishoudens	0,1%	0,1%	0,1%

Tabel 4 Cumulatieve inkomenseffecten voorbeeldhuishoudens voor stand VJN-variant tov stand CA

	2023	2024	2025
<i>Actieven:</i>			
Alleenstaande			
minimumloon	2,1%	0,9%	0,2%
Alleenstaande ouder			
minimumloon	1,8%	1,0%	0,1%
<i>Inactieven:</i>			
Sociale minima			
paar met kinderen	1,2%	0,6%	0,0%
alleenstaande	1,6%	0,9%	0,1%
alleenstaande ouder	1,0%	0,5%	0,0%
AOW (alleenstaand)			
(alleen) AOW	0,9%	1,9%	3,0%
AOW +10.000	0,3%	0,0%	-0,2%
AOW (paar)			
(alleen) AOW	0,9%	1,4%	2,3%
AOW +10.000	0,3%	0,2%	0,1%
AOW +30.000	0,1%	0,0%	0,0%

Vraag 69

Wat is het effect op de reële koopkracht uitgesplitst in 2023, 2024 en 2025 van de voorgestelde maatregelen van de verhoging van het minimumloon met daarbij in achtname van verschillende inflatiescenario's, ten minste bevattende een aanhoudende jaargemiddelde inflatie van 2%, 5%, 7,5% en 10%? Kan dit ook uitgesplitst worden voor verschillende inkomensgroepen, ten minste bevattende iemand op het WML niveau, 130% Wml, mediane inkomen en gemiddelde inkomen in Nederland?

Antwoord 69

Zie het antwoord op vraag 68.

Vraag 70

Wat is de historische ontwikkeling van de hoeveelheid pensioenfondsen, pensioenuitvoerders en pensioenverzekeraars in Nederland van de afgelopen 25 jaar?

Antwoord 70

De eerste twee tabellen hieronder geven een overzicht van de ontwikkeling van de hoeveelheid pensioenfondsen vanaf 1997. Tabel 3 en 4 geven een overzicht van levensverzekeraars die ook pensioenproducten kunnen voeren, of deze levensverzekeraars ook daadwerkelijk een pensioenproduct voeren is niet uit de cijfers op te maken. De cijfers zijn afkomstig van de website van DNB.

Tabel 1	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bedrijfspensioenfondsen verplicht	67	66	66	67	70	71	75	78	78	78	71	69
Bedrijfspensioenfondsen niet verplicht	15	19	27	25	30	31	28	24	25	25	25	26
Combinatie bedrijfstakpensioenfondsen niet-verplicht / verplicht												
Ondernemingspensioenfondsen	957	938	904	877	843	804	753	714	676	643	597	543
Ondernemings spaarfondsen	9	6	6	6	7	7	6	8	7	7	7	4
Beroepspensioenfondsen	11	11	11	11	11	11	11	13	12	12	12	13
Speciale wetgeving	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Algemene pensioenfondsen												
Totaal	1.060	1.042	1.016	988	963	926	875	839	800	767	713	656

Tabel 2	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bedrijfspensioenfondsen verplicht	68	65	63	62	60	60	57	54	50	45	45	42
Bedrijfspensioenfondsen niet verplicht	19	17	14	12	12	9	10	9	8	7	6	5
Combinatie bedrijfstakpensioenfondsen niet-verplicht / verplicht										2	2	2
Ondernemingspensioenfondsen	474	414	359	323	292	279	236	211	183	160	148	141
Ondernemings spaarfondsen	5	5	5	4	5	5	5	4	3	3	3	3
Beroepspensioenfondsen	12	12	12	12	12	11	11	11	9	9	9	9
Speciale wetgeving	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Algemene pensioenfondsen									7	7	7	6
Totaal	579	514	454	414	382	365	320	290	260	233	220	208

Tabel 3	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Levensverzekeraars met zetel in Nederland	104	105	106	98	95	89	84	82	76	75	72	67
Levensverzekeraars met bijkantoor in Nederland van landen buiten de EU/EER	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	0
Totaal	107	108	109	101	98	92	87	85	77	76	73	67

Tabel 4	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Levensverzekeraars met zetel in Nederland	62	50	44	43	40	39	39	35	31	30	26	25
Levensverzekeraars met bijkantoor in Nederland van landen buiten de EU/EER	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	62	50	44	43	40	39	39	35	31	30	26	25

Vraag 71

Hoeveel mensen zijn er werkzaam in de pensioensector? Kan dit uitgesplitst worden naar pensioenfondsen, pensioenuitvoerders en pensioenverzekeraars? Kan daarbij ook een overzicht gegeven worden van de ontwikkeling over de afgelopen 20 jaar?

Antwoord 71

Deze gegevens zijn niet beschikbaar, het is dan ook niet mogelijk om een antwoord op deze vraag te geven.

Vraag 72

Wat is de verhouding praktisch, gemiddeld en hoogopgeleid van de mensen die werkzaam zijn bij pensioenfondsen, pensioenuitvoerders en pensioenverzekeraars?

Antwoord 72

Deze gegevens zijn niet beschikbaar, het is dan ook niet mogelijk om een antwoord op deze vraag te geven.

Vraag 73

Wat is de hoogte van de uitvoeringskosten van pensioenfondsen, pensioenuitvoerders en pensioenverzekeraars? Wat is hiervan de ontwikkeling over de afgelopen 20 jaar per jaar?

Antwoord 73

Gevraagd wordt naar de hoogte van uitvoeringskosten van pensioenfondsen, pensioenuitvoerders en pensioenverzekeraars. Onderstaande tabel geeft een overzicht van kosten van pensioenfondsen. Een dergelijk overzicht is niet beschikbaar voor andere pensioenuitvoerders.

Jaar	Vermogensbeheer- kosten (x € 1 mln.)	Overige kosten (x € 1 mln.)	Totale kosten pensioen- fondsen (x € 1 mln.)
2020	9.257	1.052	10.309
2019	7.937	1.027	8.964
2018	7.468	0.998	8.466
2017	7.585	0.976	8.561
2016	6.636	1.048	7.684
2015	6.547	1.074	7.621
2014	6.318	1.112	7.430
2013	5.908	1.107	7.015
2012	5.126	1.126	6.252

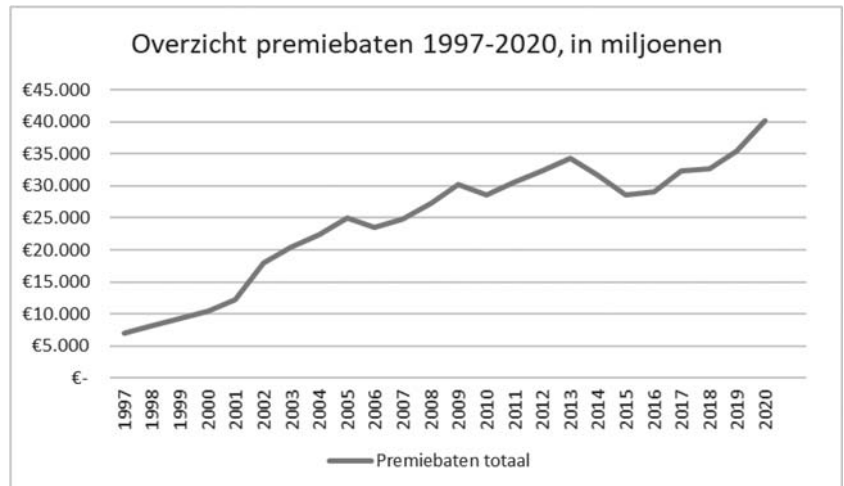
Bron: DNB

Vraag 74

Kan er een overzicht worden gegeven van de betaalde (tweede pijler) pensioenpremie per jaar van de afgelopen 50 jaar?

Antwoord 74

Met behulp van data van DNB is het mogelijk om overzicht te geven van de betaalde pensioenpremies vanaf 1997. Dit overzicht is in de onderstaande grafiek weergegeven.

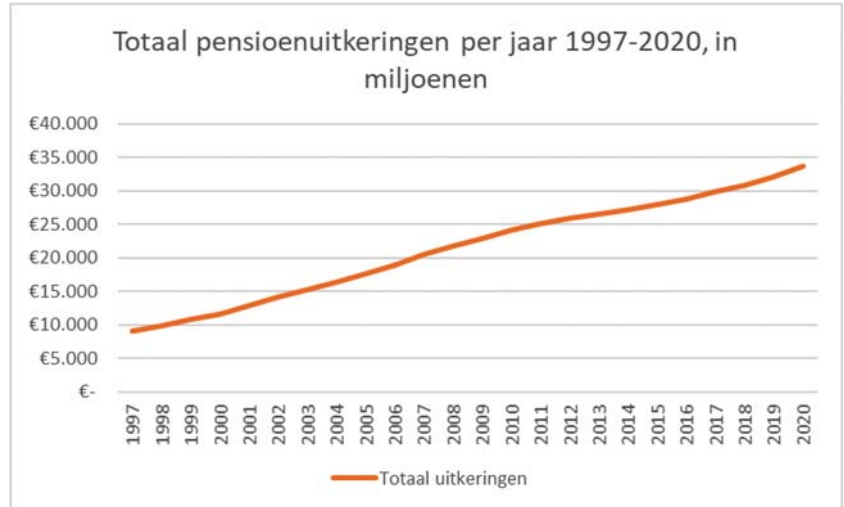
Bron: DNB

Vraag 75

Kan er een overzicht worden gegeven van de uitbetaalde (tweede pijler) pensioenuitkeringen per jaar van de afgelopen 50 jaar?

Antwoord 75

Met behulp van data van DNB is het mogelijk om overzicht te geven van de uitbetaalde pensioenuitkeringen vanaf 1997. Dit overzicht is in de onderstaande grafiek weergegeven.

Bron: DNB

Vraag 76

Kan er een overzicht worden gegeven van de gemiddeld behaalde rendementen van pensioenfondsen over de afgelopen 50 jaar per jaar.

Antwoord 76

Met behulp van data van DNB is het mogelijk om overzicht te geven van de gemiddeld behaalde rendementen vanaf 2007. Dit overzicht is in de onderstaande tabel weergegeven.

Jaar	Rendementen
2007	3,8%
2008	- 17,3%
2009	15,6%
2010	11,9%
2011	7,2%
2012	13,6%
2013	3,4%
2014	18,6%
2015	1,4%
2016	10,4%
2017	5,8%
2018	- 1,2%
2019	16,9%
2020	7,5%
2021	7,9%

Bron: DNB

Vraag 77

Hoeveel pensioenpremies zijn door werkgevers niet betaald ten gevolge van het flexibiliseren van beroepen? Kan dit uitgesplitst worden per jaar en een overzicht gegeven worden van de afgelopen 20 jaar?

Antwoord 77

Deze gegevens zijn niet beschikbaar, het is dan ook niet mogelijk een antwoord op deze vraag te geven.

Vraag 78

Hoeveel procent van het pensioenvermogen in de tweede pijler is geïnvesteerd in beleggingen buiten Nederland?

Antwoord 78

Gevraagd wordt welk percentage van het pensioenvermogen in de tweede pijler is geïnvesteerd in beleggingen buiten Nederland. Grofweg 90% van het totale pensioenfondsvermogen wordt in het buitenland belegd (per kwartaal 4, 2021). Het totale pensioenfondsvermogen was per einde 2021 circa € 1.800 miljard, waarvan dus ongeveer € 1.600 miljard in het buitenland wordt belegd.

Vraag 79

Kan een overzicht worden gegeven van de afgelopen 20 jaar per jaar van de gemiddelde jaarlijkse waardeverliezen ten gevolge van internationale investeringsrisico's (zwarte gat)? Kan hierbij ook aangegeven worden hoeveel van deze waardeverliezen ten kosten zijn gegaan van pensioenvermogen?

Antwoord 79

De vraag veronderstelt dat internationale beleggingsrisico's geïsoleerd kunnen worden beschouwd. Dit is niet het geval. Voor een zuivere vergelijking zouden deze moeten worden afgezet tegen beleggingsrisico's die zich manifesteren bij binnenlandse investeringen. Dergelijk onderscheid in beleggingsrisico's is gegeven de internationale verwevenheid van financiële markten echter niet te maken.

Vraag 80

Kan een overzicht, omvang en uitleg worden gegeven van de negatieve macro-economische invloeden die uitgaan van de huidige omvang van het tweede pijler pensioenvermogen op de Nederlandse economie, hierbij kan gedacht worden aan zaken zoals volatiliteit, gebrek aan koopkracht-groei door hoogte pensioenafdrachten of effecten op het overschot op te lopende rekening?

Antwoord 80

De manier waarop Nederlanders pensioensparen kan verschillende effecten hebben op de Nederlandse economie. Het betreft een complex samenspel van uiteenlopende mechanismes, waarvan de exacte omvang niet altijd valt te kwantificeren. Hieronder volgt een toelichting op een aantal belangrijke effecten plus eventuele maatregelen die zijn genomen om deze te adresseren.

Ten eerste is het van belang om te benadrukken dat de Nederlandse tweede pijler belangrijke positieve effecten heeft op de economie en de welvaart. Zo helpt de tweede pijler werkenden hun inkomen te spreiden over de levensloop, waardoor zij niet te maken krijgen met een grote inkomensterugval na pensionering. Daarnaast delen werkenden via de tweede pijler onderling belangrijke risico's, zoals het langlevensrisico. Verder worden de pensioenvermogens van deelnemers door pensioenfondsen wereldwijd gediversifieerd, waardoor beleggingsrisico's beter gespreid kunnen worden.

Tegelijkertijd bestaan verschillende mechanismes waarlangs de tweede pijler de economie op een negatieve manier kan beïnvloeden. Ten eerste bestaat het risico dat een groter pensioenstelsel de volatiliteit van de economie of de inkomens van deelnemers vergroot. Bij een grote economische schok kan het zo zijn dat ofwel de premies ofwel de uitkeringen aangepast worden. Zowel op micro- als macroniveau is het echter niet wenselijk als de pensioenpremies te veel fluctueren. De overgang naar het nieuwe stelsel helpt de gevolgen van zulke aanpas-

singen voor de economie te beperken. In het nieuwe stelsel is de premie namelijk geen sturingsinstrument meer in geval van tijdelijke economische schokken. Hierdoor reageren de arbeidskosten van werkgevers en de besteedbare inkomens van actieve deelnemers minder sterk op een op- of neergaande conjunctuur. Voor wat betreft uitkeringen ligt in het huidige stelsel de nadruk op de nominale uitkeringen. In het nieuwe stelsel is er meer ruimte voor een koopkrachtbestendige pensioenuitkering. Consequentie daarvoor is dat pensioenuitkeringen bij negatieve schokken sneller zullen dalen. Wel geldt dat er in het wetsvoorstel toekomstpensioenen verschillende maatregelen opgenomen om de pensioenuitkeringen te stabiliseren. Belangrijk daarbij is de solidariteits- en risicode-tingsreserve. Verder worden pensioenvermogens naar verwachting jaarlijks aangepast afhankelijk van de behaalde resultaten en de inzet van de reserves. Een jaarlijkse aanpassing dempt de eventuele cycliciteit ook, ten opzichte van een kortere frequentie. De eventuele gevolgen van het nieuwe pensioenstelsel op de cycliciteit van de economie zullen volgens de regering gering zijn indien ze optreden en de voorgestelde instrumenten in het nieuwe stelsel bieden voldoende houvast om die te dempen. Hierbij geldt ook dat gepensioneerden over het algemeen een AOW-uitkering ontvangen, waardoor het effect van eventuele negatieve financiële schokken op het totale pensioeninkomen beperkter is.

Daarnaast heeft Nederland mede als gevolg van de tweede pijler vaak lange balansen. Het vermogen van Nederlanders zit vaak voor een groot deel in de eigen woning of pensioen, terwijl de schulden en bijbehorende verplichtingen ook hoog zijn en doorlopen bij inkomensterugval. In de Miljoenennota 2021 (met name paragraaf 3.1) is hier nader op gereflecteerd.⁴ Inmiddels zijn verschillende stappen in gang gezet om de lange balansen te adresseren. Zo wordt de hypotheekrenteaftrek in stappen verlaagd, is in 2018 de zogenoemde *loan-to-value* ratio verlaagd naar maximaal 100% en kan met de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen een beperkt deel van het pensioen ineens opgenomen worden.

De kapitaalgedekte aanvullende pensioenen spelen ook een rol bij het overschot op de lopende rekening. Het is echter belangrijk om op te merken dat de pensioenbesparingen van huishoudens niet de belangrijkste factor zijn. Uit een recente DNB studie blijkt bijvoorbeeld dat de besparingen van niet-financiële vennootschappen het grootste deel uitmaken van het overschot op de lopende rekening.⁵ Het CPB gaat in haar policy brief 2015/05 in op de oorzaken en de beleidsgevolgen van het overschot op de Nederlandse lopende rekening en de rol van pensioenvermogen daarin.⁶ Het Nederlandse overschot op de lopende rekening kan volgens het CPB grotendeels worden verklaard door structurele factoren, waarvan er twee opvallen: het relatief hoge spaarniveau en buitenlandse investeringsniveau bij multinationale ondernemingen en pensioenfondsen enerzijds en de internationalisatie van de Nederlandse economie (inclusief lidmaatschap van de eurozone) anderzijds. In de policy brief geeft het CPB aan dat het grootste deel van het Nederlandse overschot rechtstreeks in verband gebracht kan worden met divergerende handelspartronen binnen de eurozone sinds de jaren 2000. Een ander deel kan verklaard worden door pensioenfondsen. Het CPB geeft in haar policy

⁴ Kamerstuk 35 570, nr. 1.

⁵ DNB, «Het spaaroverschot van Nederlandse bedrijven ontrafeld», <https://www.dnb.nl/algemeen-nieuws/2019/het-spaaroverschot-van-nederlandse-bedrijven-ontrafeld/#:~:text=In%202018%20bereikte%20het%20Nederlandse,het%20spaaroverschot%20voor%20hun%20rekening.>

⁶ Oorzaken en beleidsgevolgen van het overschot op de Nederlandse lopende rekening, CPB Policy Brief 2015/05, <https://www.cpb.nl/sites/default/files/publicaties/download/cpb-policy-brief-2015-05-oorzaken-en-beleidsgevolgen-van-het-overschot-op-de-nederlandse-lopended-rek.pdf>.

brief aan dat de verwachting is dat op termijn, gegeven de ouder wordende bevolking, het particuliere spaaroverschot (inclusief dat in de pensioenfondsen) geleidelijk zal verminderen.

Vraag 81

Kan een overzicht worden gegeven van het tweede pijler (of vergelijkbaar) pensioenvermogen van de andere Europese Unie (EU-)lidstaten? Kan hierbij ook een overzicht worden gegeven van de historische ontwikkeling van de omvang hiervan per land en van het EU-gebied als geheel?

Antwoord 81

EIOPA (European Insurance and Occupational Pensions Authority) heeft over de periode 2004–2019 voor 25 Europese landen een overzicht opgesteld van (statistische) kenmerken van pensioenfondsen (zie website https://www.eiopa.europa.eu/tools-and-data/statistics-and-risk-analysis/occupational-pensions-statistics_en). Er is voor elk jaar en elk land onder andere informatie te vinden over soorten pensioensysteem (defined benefit, defined contribution of hybride), inleg en uitkeringen, technisch vermogen, beleggingscategorieën en gegevens over aantallen en soorten deelnemers.

Vraag 82

Wat is percentage huishoudens dat sinds 2016 t/m 2021 aangeeft moeite te hebben met rondkomen?

Antwoord 82

Volgens het CBS kon in 2021 (voorlopige cijfers) 7% van de particuliere huishoudens (zeer) moeilijk rondkomen. Deze huishoudens hadden moeite om de gebruikelijke noodzakelijke uitgaven te betalen van het totale netto huishoudinkomen. In 2016 was dit 15%, in de jaren erna daalde dit percentage.

(Bron: CBS. Inkomensbeoordeling en financiële problemen; huishoudens) <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/82253NED/table>

Vraag 83

Hoeveel Nederlanders en hoeveel huishoudens geven aan moeite te hebben met rondkomen?

Antwoord 83

In 2021 waren er ruim 8 miljoen particuliere huishoudens. Daarvan kon in 2021 (voorlopige cijfers) 7% (zeer) moeilijk rondkomen. Dat zijn meer dan 560.000 huishoudens. Een gemiddeld huishouden bestond in 2021 uit 2,14 personen. Dat betekent dat in 2021 bijna 1,2 miljoen mensen moeite hadden met rondkomen.

<https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/37296ned/table?ts=1653913099909>

Vraag 84

Wat is het koopkrachteffect van de oplopende inflatie?

Antwoord 84

Een oplopende inflatie heeft vrijwel één-op-één een negatief effect op de koopkracht van huishoudens, zij kunnen minder goederen en diensten kopen van hun inkomen. Het CPB raamt de inflatie en koopkrachtontwikkeling, het meest recent in de CEP-raming. Tijdens Prinsjesdag wordt u geïnformeerd over de meest actuele stand van zaken.

Vraag 85

Hoeveel Nederlanders en hoeveel gezinnen (inclusief percentage) geven aan moeite te hebben met het betalen van de huur, de boodschappen en de energierekening, uitgesplitst per onderwerp?

Antwoord 85

Onderstaande tabel geeft het percentage particuliere huishoudens dat in 2021 en eerdere jaren financiële problemen op verschillende vlakken ervaart. In 2021 waren er ruim 8 miljoen particuliere huishoudens. Cijfers over het aantal personen met deze problematiek zijn niet beschikbaar, maar gemiddeld bestaat een particulier huishouden in 2021 uit 2,14 personen.

Particuliere huishoudens	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ¹
(Zeer) moeilijk rondkomen	15	14	12	12	9	7
Ervaring van lasten						
Ervaring van lastenMaandelijkse woonkosten zijn zware last	12	11	10	10	7	7
Ervaring van lastenLeningen zijn zware last	3	3	2	2	2	2
Onvoldoende geld voor						
Een warme maaltijd om de andere dag	3	3	3	3	2	2
Het regelmatig kopen van nieuwe kleding	16	16	15	16	14	14
Het verwarmen van het huis	3	3	3	4	3	3
Het vervangen van versleten meubels	24	23	22	23	20	20
Het te eten vragen van familie/kennissen	11	11	11	12	11	11
Jaarlijks een week vakantie	19	18	17	18	16	16
Onverwachte noodzakelijke uitgaven	26	25	25	25	23	19
Minstens één van de genoemde items	38	35	35	37	34	31
Betalingsachterstanden laatste 12 mnd						
Huur of hypotheek	3	4	3	3	2	2
Gas, water en elektriciteit	2	2	2	2	1	1
Op afbetaling gekochte artikelen	1	1	1	1	0	1
Op minstens één van de genoemde items	5	5	4	4	3	3

¹ Voor 2021 betreft het voorlopige cijfers.

(Bron: CBS. Inkomensbeoordeling en financiële problemen; huishoudens) <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/82253NED/table>

Vraag 86

Hoe wilt u de aansluiting van het hoger beroepsonderwijs (HBO) en het wetenschappelijk onderwijs (WO) op de arbeidsmarkt verbeteren en hoogopgeleide starters handvatten bieden in hun zoektocht naar een geschikte eerste baan?

Antwoord 86

De aansluiting van het hoger onderwijs op de arbeidsmarkt is over het algemeen goed. De werkloosheid onder startende hoogopgeleiden ligt zeer laag. Hogescholen en universiteiten besteden voortdurend aandacht aan de aansluiting met de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door tijdens de opleiding studenten voor te bereiden op het beroepenveld en de arbeidsmarkt. Een ander voorbeeld zijn de Career Services, waar onderwijsinstellingen (afstuderende) studenten ondersteunen en begeleiden naar een baan. OCW is primair verantwoordelijk voor een goede aansluiting van het hoger onderwijs op de arbeidsmarkt. De Minister van OCW zal in de beleidsbrief hoger onderwijs, die voor de zomer met de Kamer wordt gedeeld, aandacht besteden aan dit onderwerp.

Naast de onderwijsinstelling zet ook de regio zich in voor een goede aansluiting. De regionaal georganiseerde nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur die het kabinet voor ogen staat, biedt voor iedereen, ook hoogopgeleide starters, in de 35 arbeidsmarktregio's een «no-wrong-door»-dienstverlening voor vragen, informatie en ondersteuning bij leren en ontwikkelen, werken, inkomen en matching. Starters kunnen bijvoorbeeld bij Leerwerkloketten of het UWV terecht met hun vragen. De

afgelopen jaren is een drietal pilots uitgevoerd om te komen tot een meer effectieve ondersteuning in de arbeidsmarktregio's. Dit neemt het kabinet mee in de verdere uitvoering van het Coalitieakkoord.

Vraag 87

Welke voortgang is er precies geboekt bij de ontwikkeling van de arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) voor ZZP'ers?

Antwoord 87

Na het versturen van de hoofdlijnenbrief (Kamerstuk 29 544, nr. 1044) over de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen is samen met beoogde uitvoerders en sociale partners gewerkt aan de verdere uitwerking van deze verzekeringsplicht. Over de precieze voortgang wordt uw Kamer voor het zomerreces geïnformeerd, conform toezegging bij de planningsbrief (Kamerstuk 35 925 XV, nr. 88).

Vraag 88

Hoeveel Nederlanders en hoeveel huishoudens hebben te maken met problematische schulden?

Antwoord 88

In het dashboard Schuldenproblematiek in beeld (cbs.nl) is te zien dat 630.120 (7,9%) huishoudens geregistreerde problematische schulden hadden op 1 januari 2020, op 1 oktober 2020 waren dit 614.270 (7,6%) huishoudens. In dit dashboard is niet opgenomen hoeveel personen te maken hebben met geregistreerde problematische schulden.

De definitie voor geregistreerde problematische schulden die het CBS hanteert is:

Ten minste één persoon in het huishouden voldoet aan ten minste één van de volgende criteria op het peilmoment van het betreffende verslagjaar (1 januari of 1 oktober):

- Volgt een traject in het kader van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP).
- Volgt een bij Stichting BKR geregistreerd minnelijk traject.
- Heeft een bij Stichting BKR geregistreerde betalingsachterstand.
- Is in het Centraal Curatele en Bewindregister (CCBR) opgenomen op grond van verkwisting en/of problematische schulden.
- Heeft ten minste zes maanden de zorgpremie niet betaald.
- Een betalingsachterstand van een Wet Mulder-boete bij het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) heeft waarvan de tweede aanmaning ten minste twee maanden openstaat, of zich al in een ernstigere wanbetalersfase bevindt. Daarnaast moet het openstaande bedrag in totaal minimaal 50 euro zijn.
- Heeft langer dan 27 maanden een toeslagschuld van totaal minimaal 50 euro openstaan bij de Belastingdienst.
- Heeft langer dan 15 maanden een schuld van totaal minimaal 50 euro voor overige belastingaanslagen openstaan bij de Belastingdienst.
- Heeft een belastingenschuld die in de 12 maanden voor het peilmoment oninbaar is gebleken.
- Heeft een betalingsachterstand bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) van 3 maanden of langer en van minimaal 270 euro.

Vraag 89

Hoeveel Nederlanders hadden te maken met problematische schulden in de periode 2016 t/m 2021?

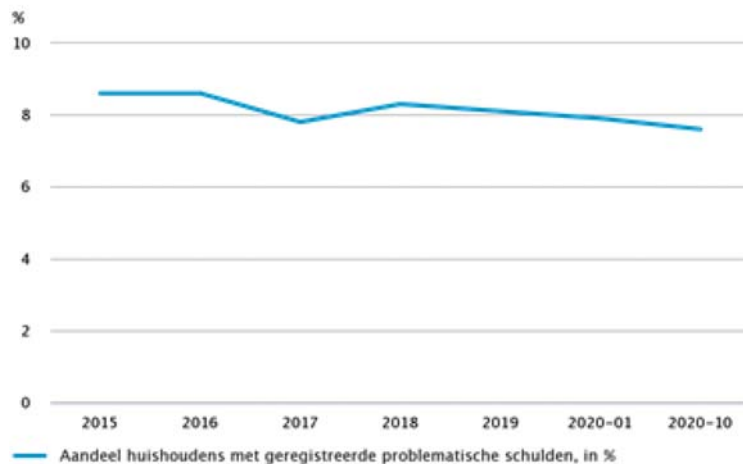
Antwoord 89

In hetzelfde dashboard is de ontwikkeling te zien van het aantal huishoudens met geregistreerde problematische schulden gedurende de periode 2015 t/m 2020.

Peilmoment	Aantal huishoudens met geregistreerde problematische schulden	% huishoudens met geregistreerde problematische schulden
1 januari 2015	661.730	8,6%
1 januari 2016	661.860	8,6%
1 januari 2017	604.670	7,8%
1 januari 2018	650.700	8,3%
1 januari 2019	625.280	8,1%
1 januari 2020	630.120	7,9%
1 oktober 2020	614.270	7,6%

Vraag 90

Ontwikkeling geregistreerde problematische schulden

Hoeveel nieuwkomers zijn tot op heden gestart met het nieuwe inburgeringsstelsel (Wet inburgering (Wi) 2021)?

Antwoord 90

Tot en met 29 april 2022 zijn er 6.825 inburgeraars inburgeringsplichtig verklaard onder de Wi 2021. Bij 59 van degene die inburgeringsplichtig zijn verklaard onder de Wi2021 is de leerroute vastgesteld. Dit kan als eerste start van het inburgeringstraject worden gezien. Over de laatste ontwikkelingen ten aanzien van het opleggen van de inburgeringsplicht in 2022 wordt de Kamer apart geïnformeerd.

Vraag 91

Hoeveel nieuwkomers moeten nog starten of zijn in 2022 nog gestart met het oude inburgeringsstelsel (Wi2013)?

Antwoord 91

Vanaf 1 januari tot 1 mei 2022 zijn er 168 inburgeraars inburgeringsplichtig verklaard onder de Wi2013. Eind mei 2022 zijn er nog veel kennisgevingen Wi2013 verstuurd. Dat is nog niet in deze cijfers verwerkt. Door de verstuurde kennisgevingen van eind mei hebben de meeste personen die nog onder de Wi2013 moeten inburgeren inmiddels een kennisgeving ontvangen. Vanwege administratieve redenen, bij voorbeeld bij een late inschrijving in de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP)

kan het echter voorkomen dat hier vertraging in zit. In dat geval zullen er toch nog personen zijn die vallen onder de Wi2013 maar waarbij dat nog niet is vastgesteld en die zodoende op dit moment nog geen kennisgeving hebben ontvangen. Over de laatste ontwikkelingen ten aanzien van het opleggen van de inburgeringsplicht in 2022 wordt de Kamer apart geïnformeerd.

Vraag 92

In samenhang met de start van het nieuwe inburgeringsstelsel Wi 2021, kunt u toelichten wat de stand van uitvoering is van motie 35483–69? Is reeds gereflecteerd op de uitvoeringsketen en welke verbeteringen zijn reeds ingevoerd? Hoe staat het nu met de implementatie?

Antwoord 92

Besloten is om de reflectie uit te laten voeren door een onafhankelijk extern bureau. Inmiddels is RadarAdvies in opdracht van SZW gestart met de uitvoering van het onderzoek. Doel van het onderzoek is om inzicht te geven in het verloop van de totstandkoming van de Wet inburgering 2021, inclusief de lagere regelgeving, en in de voorbereiding op de uitvoering van de wet (de implementatie) door de ketenpartners. Op basis hiervan moet het onderzoek leerpunten opleveren die bruikbaar zijn voor de verdere samenwerking in de inburgeringsketen en voor vergelijkbare wetstrajecten in de toekomst. Het adviesrapport wordt begin juli opgeleverd en op basis daarvan zal uw Kamer direct na de zomer geïnformeerd worden.

Vraag 93

Hoeveel nieuwkomers hebben in 2021 succesvol het inburgeringstraject voltooid?

Antwoord 93

In 2021 zijn er 23.545 Wi diploma's behaald.

Vraag 94

Hoeveel van de begrote 26 miljoen wordt dit jaar besteed aan het begeleiden van inburgeraars die nog onder de Wi 2013 vallen?

Antwoord 94

Ten tijde van de begroting 2021 was een bedrag van € 25,5 miljoen begroot voor de begeleiding door gemeenten van inburgeraars die onder de Wi2013 vallen. Als gevolg van het uitstel van de Wi2021 en een hoger dan verwachte instroom in 2021 is hiervoor in overleg met de VNG € 21,1 miljoen extra beschikbaar gesteld. Voor 2021 t/m 2026 is in totaal € 46,6 miljoen beschikbaar, waarvan € 37,6 miljoen is bestemd voor de begeleiding van de brede groep inburgeraars die vallen onder de Wi2013 en € 9 miljoen specifiek voor de begeleiding van de ELIP-groep (Einde Lening Inburgeringsplichtig) die eveneens vallen onder de Wi2013. Van het totale budget van € 46,5 miljoen is in 2021 en 2022 respectievelijk € 18,7 miljoen en € 13,4 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld via het Gemeentefonds.

Vraag 95

In hoeverre is de onderwijsroute de afgelopen maanden gestimuleerd middels de extra beschikbaar gestelde gelden? Welke concrete aanbestedingen zijn reeds gedaan? Wordt hier eind 2022 ook op gereflecteerd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 95

SZW houdt middels de peilstok (Opbrengst Peilstok 1 2022 Veranderopgave Inburgering) uitgevoerd door Divosa, vinger aan de pols voor

wat betreft de aanbestedingen. Uit deze peilstok blijkt dat de Onderwijsroute in 20% van de regio's is gecontracteerd. In 80% van de regio's is de Onderwijsroute niet gecontracteerd. Van deze laatste regio's is bij 79% het inkoopproces weer opgestart en 21% wacht daar nog mee. De volgende en laatste peilstok volgt in het tweede kwartaal 2022, daarna worden bepaalde elementen meegenomen in de marktmonitor. Het doel van deze marktmonitor – een onderdeel van de monitoring en evaluatie van de Wi 2021 – is om inzicht te krijgen in de werking en ontwikkeling van de inburgeringsmarkt vanaf de inwerkingtreding tot en met de Wetsevaluatie in 2027.

Vraag 96

Wat is de huidige stand van zaken van het inburgeringsonderwijs en de examens in de nasleep van corona? Hebben de inburgeraars die te maken hebben gehad met uitstel door corona inmiddels de draad weer weten op te pakken? In hoeveel gevallen is verlenging verleend in het kader van corona? Hoeveel gevallen zullen al dan niet verlaat naar verwachting nog dit jaar hun inburgeringsexamen afronden?

Antwoord 96

Met ingang van 1 juni 2022 zijn er geen bijzondere maatregelen meer van toepassing voor het inburgeringsonderwijs in verband met corona. In de coronaperiode is er van maart 2020 tot december 2021 meerdere keren verlenging van de inburgeringstermijn verleend aan degene die tijdens de coronaperiode aan het inburgeren waren. In totaal zijn 287.114 verlengingen verleend aan 79.395 inburgeraars. De laatste coronaverlenging met 1 maand (geldend voor de periode 13 januari 2022–13 februari 2022) is in deze cijfers niet meegenomen.

Aan de uitputting van het leningenbudget, valt op te maken dat met ingang van april 2022 de inburgeraars in grote mate hun inburgeringsactiviteiten weer ter hand hebben genomen. Inmiddels zijn de wachttijden bij de examens teruggebracht. Wel is het aantal examens dat op dit moment wordt afgelegd nog lager dan voor de coronaperiode. In totaal hebben in de eerste 4 maanden van 2022 circa 5.000 inburgeraars voldaan aan de inburgeringsvereisten. De verwachting is dat dit aantal eind 2022 tussen de 15.000 en 20.000 uit zal komen.

Vraag 97

Wat is de laatste stand van zaken van de gezamenlijke Werkagenda van de Taskforce Werk & Integratie om de arbeidsmarktpositie van mensen met een migratieachtergrond te verbeteren? Kunt u een tijdspad schetsen van de uit te voeren Werkagenda? Wat kunnen we dit jaar nog verwachten aan concrete acties?

Antwoord 97

Het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van mensen met een migratieachtergrond vraagt om een meerjarige inzet. Met de acties uit de Werkagenda VIA worden partijen die daadwerkelijk het verschil maken in de praktijk, de komende jaren, bewust én vaardig gemaakt om effectief werk te maken van gelijkwaardige kansen voor mensen met een migratieachtergrond.

De activiteiten zoals benoemd in de Werkagenda VIA worden dit jaar in uitvoering genomen – daar waar deze nog niet reeds in uitvoering zijn. Daarbij wordt ingezet langs drie thema's: «meer (culturele) diversiteit op het werk», «meer kans op een eerste baan of stage» en het «duurzaam naar werk toe leiden van mensen uit de bijstand/WW (Arbeidstoeleiding)». Concrete voorbeelden van activiteiten die dit jaar opgestart en uitgevoerd worden, zijn onder andere:

- Het ondersteunen van werkgevers bij het (cultureel) diverser maken van hun organisaties, bijvoorbeeld door het objectiveren van hun werving- en selectieproces en het beschikbaar stellen van een helpdesk voor werkgevers.
- Het stimuleren van een onderbouwde en bewuste studiekeuze. Hiervoor wordt samengewerkt met het Ministerie OCW, onderwijsinstellingen (vmbo, mbo en hoger onderwijs), werkgevers, het Expertisepunt LOB, het kennispunt Gelijke kansen, Diversiteit en Inclusie en Expertise Centrum Diversiteitsbeleid (ECHO).
- Ondersteuning van onderwijsinstellingen bij het stimuleren van gelijke kansen en het tegengaan van stagediscriminatie in samenwerking met het kennispunt Gelijke kansen, Diversiteit en Inclusie (GKDI) en Expertise Centrum Diversiteitsbeleid (ECHO).
- Het stimuleren en opzetten van leer- en werktrajecten, zoals een leer- en werktraject voor vluchtelingen die als docent aan de slag willen. Dit is een samenwerking tussen het Ministerie van SZW, werkgevers en VluchtelingenWerk Nederland.
- Intensieve begeleiding van vrouwen met een migratieachtergrond gericht op het vergroten van de participatie en mogelijke uitstroom naar werk. Dit project wordt uitgevoerd in de gemeente Almere.
- Het opzetten van lerende netwerken onder gemeenten en andere stakeholders ten behoeve van het verspreiden van lessen over effectieve arbeidstoeleiding en leerwerktrajecten.
- Het ontwikkelen en verspreiden van kennismaterialen via de bestaande kennisinfrastructuren, zoals Divosa, de Programmaraad en het Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS).

De activiteiten, en de resultaten hiervan, worden gevolgd middels een monitor op zowel uitvoering van de Werkagenda als op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Deze monitor geeft input aan het lerende karakter van de Werkagenda. Het monitoringsonderdeel dat gericht is op de arbeidsmarktontwikkelingen is vorig jaar ontwikkeld en de eerste meting is met de Tweede Kamer gedeeld (Kamerstuk 29 544, nr. 1081). De tweede meting wordt momenteel voorbereid en zal begin 2023 met de Tweede Kamer worden gedeeld. Het onderdeel van de monitoring dat zich richt op de uitvoering van de Werkagenda wordt momenteel vormgegeven.

Na de zomer zal ik uw Kamer conform mijn toezegging gedaan tijdens het Commissiedebat Inburgering en Integratie d.d. 20 april 2022 (Kamerstuk 32 824, nr. 361) nader informeren over de stand van zaken van de uitvoering van de Werkagenda VIA en over de eerste opzet van de monitoring van de uitvoering van de werkagenda.

Vraag 98

Welke plannen heeft u om de bijdrage aan het ouderdomsfonds in de toekomst te monitoren en de vergrijzing kostenefficiënt aan te pakken?

Antwoord 98

De stapsgewijze verhoging van de AOW-leeftijd en de koppeling aan de levensverwachting vormen samen de belangrijkste maatregel om de kosten van de vergrijzing te dempen. Het mes snijdt aan twee kanten. Enerzijds zorgt het ervoor dat mensen pas op een later moment hun aanspraak op de ouderdomsvoorziening kunnen doen en anderzijds wordt de arbeidsmarkt verruimd, waardoor werkenden langer belastingen en premie betalen. De verhouding tussen werkenden en AOW'ers blijft hierdoor meer in de pas. De consequenties van de vergrijzing voor de sociale zekerheid worden op deze wijze beperkt. De gevolgen worden door het ministerie en de SVB nauwlettend in de gaten gehouden. De SVB monitort de ontwikkelingen van de premie-inkomsten en uitgaven, en

verantwoordt dit in haar jaarverslag. Het ministerie heeft hierover nauwe contacten met de SVB.

Vraag 99

Kan het kabinet een overzicht geven van alle Standaard Bedrijfsindeling (SBI-) codes die Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) gelden ontvangen hebben en de bedragen en aantal bedrijven per SBI-code daarbij vermelden?

Antwoord 99

UWV maakt geen gebruik van SBI-codes, maar houdt de sectoren van aanvragers van NOW wel bij in de zogenoemde SV-sectorindeling. Hieronder vindt u een overzicht. Voor elk van de NOW-tranches is aangegeven hoeveel voorschotten er zijn uitgekeerd en welke hoogte deze in totaal hadden. Aangezien de NOW met een voorschot en vaststellingsproces werkt en alleen van de NOW 1 en 2 de loketten voor vaststelling zijn gesloten, gaan deze cijfers nadrukkelijk om de voorschotten die zijn verstrekt. Bij de vaststelling wordt gecontroleerd of een werkgever een hoger of lager omzetverlies heeft geleden dan voorspeld tijdens de voorschotaanvraag en of er andere factoren zijn waardoor de subsidiebeschikking verandert ten opzichte van het voorschot. Een werkgever kan na de vaststelling nog een nabetaling ontvangen of een deel van het voorschot moeten terugbetalen. De genoemde bedragen zullen daarom vermoedelijk nog sterk veranderen.

NOW-1

Sector	Aantal toekenningen 1° betaling	Totaal hoogte voorschot in euro's
Detailhandel	25.156	€ 224.277.616
Horeca en catering	25.083	€ 306.457.250
Overige commerciële dienstverlening	24.857	€ 494.678.019
Zorg en welzijn	16.473	€ 173.040.877
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	13.536	€ 352.916.097
Groothandel	12.642	€ 291.326.810
Vervoer en logistiek	4.628	€ 286.362.962
Overige industrie	4.328	€ 98.250.725
Uitzendbedrijven	2.649	€ 175.425.319
Bouw	2.256	€ 41.952.221
Landbouw, groenvoorziening, visserij	2.092	€ 26.585.852
Cultuur	1.924	€ 48.785.714
Voeding- en genotmiddelenindustrie	1.702	€ 43.611.722
Schoonmaak	1.284	€ 22.557.058
Chemische industrie	681	€ 33.869.433
Niet ingedeeld	109	€ 590.755
Overheid	73	€ 33.709.779
Bank- en verzekeringswezen	40	€ 2.579.793
Onderwijs	20	€ 645.830
Onbekend	4	€ 18.159
Energie en water	1	€ 167.203
Totaal	139.538	€ 2.657.809.194

NOW-2

Sector	Aantal toekenningen 1^e betaling	Totale hoogte voorschotten
Overige commerciële dienstverlening	13.903	€ 442.481.033
Horeca en catering	12.671	€ 262.804.457
Detailhandel	7.263	€ 105.717.944
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	6.618	€ 314.815.641
Groothandel	5.691	€ 165.834.549
Zorg en welzijn	5.390	€ 104.785.200
Vervoer en logistiek	2.733	€ 303.607.025
Overige industrie	2.489	€ 90.582.307
Uitzendbedrijven	1.682	€ 164.593.377
Cultuur	1.370	€ 50.669.658
Landbouw, groenvoorziening, visserij	1.167	€ 19.306.767
Bouw	1.108	€ 31.704.349
Voeding- en genotmiddelenindustrie	597	€ 21.210.488
Schoonmaak	479	€ 21.183.994
Chemische industrie	379	€ 29.983.383
Niet Ingedeeld	64	€ 7.049.668
Overheid	36	€ 21.389.074
Bank- en verzekeringswezen	15	€ 2.017.596
Onderwijs	15	€ 387.832
Energie en Water	1	€ 346.016
Totaal	63.671	€ 2.160.470.358

NOW-3.1

Sector	Aantal toekenningen 1^e betaling	Totale hoogte voorschotten
Horeca en catering	20.292	€ 209.438.980
Detailhandel	18.755	€ 130.366.376
Overige commerciële dienstverlening	10.570	€ 147.161.103
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	6.340	€ 89.633.122
Zorg en welzijn	5.832	€ 39.984.099
Groothandel	5.142	€ 70.014.523
Vervoer en logistiek	2.198	€ 117.219.971
Overige industrie	2.097	€ 35.769.687
Uitzendbedrijven	1.488	€ 55.002.776
Landbouw, groenvoorziening, visserij	1.310	€ 10.290.482
Cultuur	1.268	€ 22.287.071
Bouw	914	€ 11.422.775
Voeding- en genotmiddelenindustrie	734	€ 11.650.443
Schoonmaak	529	€ 9.443.785
Chemische industrie	295	€ 5.853.136
Niet Ingedeeld	46	€ 6.641.624
Overheid	32	€ 8.774.521
Bank- en verzekeringswezen	12	€ 645.484
Onderwijs	6	€ 71.171
Totaal	77.860	€ 981.671.129

NOW-3.2

Sector	Aantal toekenningen 1 ^e betaling	Totale hoogte voorschotten
Horeca en catering	18.893	€ 222.387.815
Detailhandel	17.947	€ 146.270.236
Overige commerciële dienstverlening	10.283	€ 153.044.849
Zorg en welzijn	6.276	€ 56.430.939
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	5.841	€ 87.757.553
Groothandel	5.049	€ 77.825.971
Overige industrie	2.222	€ 47.636.564
Vervoer en logistiek	2.120	€ 126.144.856
Uitzendbedrijven	1.414	€ 62.631.174
Cultuur	1.287	€ 29.711.911
Bouw	1.033	€ 16.714.771
Landbouw, groenvoorziening, visserij	991	€ 8.176.435
Voeding- en genotmiddelenindustrie	715	€ 14.142.161
Schoonmaak	552	€ 11.251.611
Chemische industrie	301	€ 5.982.725
Niet Ingedeeld	40	€ 335.057
Overheid	34	€ 13.174.691
Bank- en verzekeringswezen	11	€ 689.688
Onderwijs	10	€ 179.160
Totaal	75.019	€ 1.080.488.167

NOW-3.3

Sector	Aantal toekenningen 1 ^e betaling	Totale hoogte voorschotten
Horeca en catering	14.730	€ 149.118.927
Overige commerciële dienstverlening	7.466	€ 108.704.392
Detailhandel	5.410	€ 40.684.536
Zorg en welzijn	4.156	€ 37.781.627
Groothandel	3.104	€ 42.818.414
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	2.916	€ 52.172.796
Overige industrie	1.470	€ 38.335.648
Vervoer en logistiek	1.368	€ 98.286.059
Cultuur	1.074	€ 23.846.288
Uitzendbedrijven	1.064	€ 38.526.661
Bouw	554	€ 8.604.397
Landbouw, groenvoorziening, visserij	427	€ 3.833.906
Voeding- en genotmiddelenindustrie	374	€ 6.525.509
Schoonmaak	353	€ 7.814.356
Chemische industrie	189	€ 4.306.547
Niet Ingedeeld	31	€ 259.547
Overheid	24	€ 4.755.207
Bank- en verzekeringswezen	7	€ 503.807
Onderwijs	6	€ 59.682
Totaal	44.723	€ 666.938.306

NOW-4

Sector	Aantal toekenningen 1^e betaling	Totale hoogte voorschotten
Horeca en catering	6.027	€ 44.552.661
Overige commerciële dienstverlening	5.770	€ 69.454.151
Detailhandel	2.991	€ 18.237.503
Zorg en welzijn	2.299	€ 15.142.602
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	2.275	€ 55.865.457
Groothandel	2.086	€ 20.669.473
Vervoer en logistiek	992	€ 54.318.876
Overige industrie	912	€ 14.655.786
Uitzendbedrijven	796	€ 24.581.566
Cultuur	750	€ 9.950.846
Bouw	432	€ 8.453.460
Landbouw, groenvoorziening, visserij	407	€ 2.749.888
Schoonmaak	219	€ 3.401.353
Voeding- en genotmiddelenindustrie	186	€ 3.221.739
Chemische industrie	144	€ 3.225.980
Overheid	17	€ 4.160.743
Bank- en verzekeringswezen	6	€ 335.389
Onderwijs	5	€ 42.736
Niet Ingedeeld	5	€ 8.102
Totaal	26.319	€ 353.028.311

NOW-5

Sector	Aantal toekenningen 1^e betaling	Totale hoogte voorschotten
Horeca en catering	16.548	€ 289.780.548
Detailhandel	7.347	€ 71.032.284
Overige commerciële dienstverlening	5.071	€ 135.152.572
Zorg en welzijn	3.090	€ 44.242.942
Groothandel	2.002	€ 46.354.634
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	1.966	€ 64.654.222
Overige industrie	904	€ 32.515.558
Vervoer en logistiek	859	€ 93.239.708
Cultuur	859	€ 30.228.546
Uitzendbedrijven	765	€ 57.975.970
Landbouw, groenvoorziening, visserij	567	€ 8.840.374
Bouw	318	€ 7.702.036
Voeding- en genotmiddelenindustrie	248	€ 7.276.384
Schoonmaak	229	€ 8.455.338
Chemische industrie	133	€ 5.166.038
Niet Ingedeeld	28	€ 369.150
Overheid	18	€ 8.067.760
Bank- en verzekeringswezen	8	€ 765.104
Onderwijs	5	€ 86.326
Totaal	40.965	€ 911.905.494

NOW-6

Sector	Aantal toekenningen 1 ^e betaling	Totale hoogte voorschotten
Horeca en catering	11.120	€ 103.125.942
Overige commerciële dienstverlening	4.664	€ 66.046.348
Detailhandel	4.548	€ 29.683.426
Zorg en welzijn	2.011	€ 16.962.982
Groothandel	1.659	€ 18.465.114
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	1.504	€ 30.349.616
Overige industrie	877	€ 11.501.541
Cultuur	796	€ 15.798.568
Vervoer en logistiek	793	€ 46.938.628
Uitzendbedrijven	722	€ 33.105.051
Landbouw, groenvoorziening, visserij	515	€ 3.858.793
Bouw	341	€ 5.114.189
Voeding- en genotmiddelenindustrie	218	€ 3.242.838
Schoonmaak	191	€ 4.636.636
Chemische industrie	133	€ 3.867.529
Niet Ingedeeld	14	€ 45.514
Overheid	13	€ 4.075.452
Bank- en verzekeringswezen	8	€ 366.822
Onderwijs	2	€ 36.585
Totaal	30.129	€ 397.221.574

Vraag 100

Hoe kunnen de uitgaven van de AOW en Algemene nabestaandenwet (Anw) 773 miljoen hoger uit zijn gevallen dan begroot, als de ten tijde van de begrotingsopstelling geraamde loon- en prijsbijstelling de realisatie 202 miljoen lager is dan begroot? Welke cijfers zitten hierachter?

Antwoord 100

Ten tijde van het opstellen van de begroting, is de hoogte van de AOW en Anw-uitkering nog niet definitief vastgesteld. In de begroting voor 2021 is per regeling een raming opgenomen van de uitgaven in prijspeil 2020 onder het kopje «inkomensoverdrachten». Voor de verwachte bijstelling van de prijs is een prognose opgenomen onder het kopje «nominaal». Het budget voor de bijstelling van de prijs wordt gedurende het begrotingsjaar overgeboekt van de regel «nominaal» naar de regel «inkomensoverdrachten», alwaar de gerealiseerde uitgaven worden verantwoord.

De uitgaven aan de AOW en IOAOW gezamenlijk zijn inclusief de geraamde indexatie («nominaal») in 2021 circa € 201 miljoen lager uitgekomen dan begroot. De indexatie bedroeg € 1.061 miljoen (€ 1.045 miljoen voor de AOW en € 16 miljoen voor de IOAOW) en was daarmee circa € 90 miljoen hoger dan de € 971 miljoen die werd begroot. Dit komt voornamelijk door een grotere stijging van het Wettelijk Minimumloon (Wml) per 1 juli 2021 dan verwacht ten tijde van het opstellen van de begroting. Een hoger Wml leidt via de netto-netto koppeling tot hogere AOW-uitkeringshoogtes. Het aantal AOW-gerechtigden is in 2021 lager uitgekomen dan geraamd. Dit zorgt voor circa € 291 miljoen lagere uitgaven aan de AOW en IOAOW. Dit wordt grotendeels verklaard doordat het aantal AOW-gerechtigden minder sterk is gestegen dan verwacht vanwege hogere sterfte door corona. Hiernaast viel de gemiddelde AOW-uitkering lager uit dan verwacht doordat het percentage alleenstaanden (die recht hebben op een hogere AOW-uitkering dan gehuwden) lager uit is gekomen.

De uitgaven aan de Anw en Anw-tegemoetkoming zijn in 2021 circa € 1 miljoen lager uitgekomen dan geraamd, als rekening wordt gehouden met de geraamde indexatie. De loon- en prijsbijstelling 2021 bedroeg € 2,9 miljoen, en kwam daarmee € 0,1 miljoen hoger uit dan de

€ 2,8 miljoen die in de begroting werd geraamd. Dit komt wederom door een grotere stijging van het Wml per 1 juli 2021 dan verwacht. Het aantal Anw-gerechtigden is lager uitgekomen dan verwacht, evenals het percentage van de maximale uitkering dat gemiddeld wordt toegekend. Daardoor zijn de uitkeringslasten lager uitgekomen dan begroot.

Vraag 101

Welke mogelijkheden heeft het UWV om gegevens te delen met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) (en vice versa), bijvoorbeeld als er signalen van misbruik en oneigenlijk gebruik zijn?

Antwoord 101

Er bestaan op dit moment voor UWV en de RVO geen juridische grondslagen om gegevens uit te wisselen in het kader van de NOW en de TVL. Uitzondering hierop is uitwisseling van gegevens in het kader van bespreking van cases op de zogenoemde schuldencaasütietafel; hiervoor is toestemming van de werkgever afdoende.

Een algemene maatregel van bestuur om uitwisseling van bepaalde gegevens mogelijk te maken ten behoeve van het vaststellingsproces is bijna gereed. Dit betreft informatie van RVO die door UVB (Uitvoering van Beleid, onderdeel van SZW) kan worden gebruikt bij controles op de omzetalingspercentages aangezien de TVL voor de NOW-1 en NOW-2 als omzet meetelt.

Dergelijke reguliere controles en mogelijke bijbehorende correcties van het subsidiebedrag betekenen overigens niet dat in zulke gevallen sprake is van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O); vaker zal sprake zijn van een (administratieve) fout van een werkgever. Als wel signalen van mogelijk M&O worden geconstateerd, kunnen deze, waar nodig, aan de FIOD of de NLA worden verstrekt ten behoeve van mogelijk strafrechtelijk onderzoek. FIOD of de NLA kunnen vervolgens aanvullende informatie opvragen, onder andere bij UWV of RVO.

Vraag 102

Hoeveel arbeidsmigranten (uitgesplitst naar land van herkomst) van binnen en buiten de Europese Unie zijn er in de periode 2016 t/m 2021 Nederland toegelaten?

Antwoord 102

De aantallen arbeidsmigranten zijn bij het CBS bekend tot 2020 voor derdelanders en tot 2019 voor migranten uit de EU. CBS gaat hierbij uit van inschrijving in het bevolkingsregister.

Van 2016 tot 2020 zijn er 77.625 arbeidsmigranten uit derdelanden aangekomen. Van 2016 tot 2019 zijn er 152.255 arbeidsmigranten uit de EU aangekomen. Voor deze laatste groep is van toelating overigens geen sprake. Wegens het vrije verkeer van personen in de EU kunnen zij zich vestigen zonder vergunning.

Jaar	Derdelander instroom arbeid	EU instroom arbeid
2016	12.535	31.645
2017	14.930	37.265
2018	17.745	40.185
2019	20.445	43.160
2020	11.970	
Totaal	77.625	152.255

Met het dashboard immigratie van het CBS (Immigratie (cbs.nl)) is het mogelijk de instroom per instroomjaar uit te splitsen naar nationaliteit.

In bovengenoemde cijfers zijn werknemers die gedetacheerd zijn naar Nederland vanuit een andere EU-lidstaat opgenomen als ze zijn ingeschreven in het bevolkingsregister.

Sinds 1 maart 2020 moeten buitenlandse dienstverrichters hun komst, de aard en duur van de werkzaamheden die zij in Nederland verrichten, de dienstontvanger en de gedetacheerde werknemers melden in het online meldloket dat te bereiken is via www.postedworkers.nl. De cijfers van 2020 en 2021 zijn bekend. De cijfers van het meldloket bieden een globaal beeld van de aard en omvang van detachering naar Nederland. Het beeld is ietwat vertekend voor wat betreft de verhouding tussen werknemers van binnen en buiten de EU. Binnen deze aantallen zitten namelijk ook veel meldingen die terugslaan op de sector internationaal wegtransport. Het betreft dan relatief veel vrachtwagenchauffeurs van buiten de EU, EER of Zwitserland die voor korte (soms slechts enkele uren) of langere tijd in Nederland rijden.

Het totale aantal gemelde werknemers van februari 2020 tot en met december 2020 betreft 315.230. Daarvan hadden 94.417 werknemers een nationaliteit van buiten de EU, EER of Zwitserland en 220.813 een EU-nationaliteit. Het totale aantal gemelde werknemers in 2021 betreft 365.510. Daarvan hadden 127.830 werknemers een nationaliteit van buiten de EU, EER of Zwitserland en 237.680 een EU-nationaliteit. Een melding wordt vooraf gedaan. Het staat dan nog niet vast dat de betreffende persoon daadwerkelijk in Nederland gaat werken. Zelfstandigen zijn niet meegenomen in deze cijfers.

Omdat de meldingsplicht en het meldsysteem nog nieuw zijn, moeten de cijfers die beschikbaar zijn met de nodige voorzichtigheid worden gezien. Vermoedelijk is nog sprake van ondermelding. Ook is van belang om op te merken dat het om gegevens gaat die de dienstverrichters en dienstontvangers zelf hebben verstrekt. Door middel van intensieve voorlichting voor dienstverleners en dienstontvangers, een laagdrempelig meldsysteem en de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen bij overtreders, wordt bevorderd dat ondernemingen de meldplicht nakomen. Ook is de coronapandemie waarschijnlijk van invloed geweest op het aantal meldingen. De komende tijd wordt verder gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van de gegevens.

Vraag 103

Hoeveel arbeidsmigranten die Nederland zijn toegelaten maken gebruik van de sociale zekerheid (uitgesplitst naar uitkering/regeling en land van herkomst)- (graag de cijfers over de periode 2011 t/m 2021)?

Antwoord 103

UWV, de SVB en gemeenten voeren geen aparte registraties van arbeidsmigranten. Er zijn daarom geen gegevens beschikbaar op landelijk niveau over het gebruik van uitkeringen door arbeidsmigranten. Algemene informatie kan alleen worden gegeven door data van de uitvoeringsinstanties en het CBS met elkaar te koppelen. Dit gebeurt in de Migrantenmonitor van het CBS. Bij de Migrantenmonitor is ook een dashboard beschikbaar. De Migrantenmonitor geeft inzicht in het aantal migranten (NB. niet specifiek arbeidsmigranten) uit andere EU-lidstaten

dat in Nederland woont of werkt en geeft ook cijfers over het beroep op sociale zekerheid.⁷

Het dashboard immigratie van het CBS (Immigratie (cbs.nl)) biedt informatie over de sociaal economische status, waarbij de categorie «uitkerings- en pensioenontvanger» kan worden onderscheiden. Hierbij kunnen arbeidsmigranten apart worden onderscheiden naar immigratiejaar. Het betreft hier wel enkel het uitkeringsgebruik van migranten die nog in Nederland staan ingeschreven in het bevolkingsregister. Van de instroom van Europese arbeidsmigranten uit 2016 heeft een jaar later 2% een uitkering. Twee en drie jaar later is dat nog steeds zo. Onder arbeidsmigranten uit derde landen is het uitkeringsgebruik voor dezelfde groep volgens het CBS nihil.

Vraag 104

Wat is de precieze samenstelling van het onbenut arbeidspotentieel?

Antwoord 104

Het «onbenut arbeidspotentieel» bestaat volgens internationaal gehanteerde statistische conventies uit:

- Werklozen: de groep van mensen zonder betaald werk, die recent hebben gezocht naar werk en beschikbaar zijn voor werk. In het eerste kwartaal van 2022 gaat het om een groep van 338.000 personen.
- Semiwerklozen: de groep van mensen zonder betaald werk, die óf niet recent hebben gezocht naar werk (182.000 mensen in het eerste kwartaal van 2022) óf niet direct beschikbaar zijn voor werk (119.000 mensen).
- Onderbenutte deeltijders: de groep van mensen met betaald werk in deeltijd, die aangeven meer uren te willen werken en die daar direct beschikbaar voor zijn. In het eerste kwartaal van 2022 gaat het om 491.000 personen.

Het onbenut arbeidspotentieel bestaat daarmee in het eerste kwartaal van 2022 uit 1.130.000 personen. Het onbenut arbeidspotentieel is de afgelopen jaren sterk afgenomen (van 1,8 miljoen in 2015 tot 1,1 miljoen nu). Er is voortdurend sprake van in- en uitstroom, doordat mensen van positie veranderen op de arbeidsmarkt. Die dynamiek betekent dat het officiële onbenut arbeidspotentieel niet in zijn geheel als extra potentieel kan worden opgevat. Omdat er in- en uitstroom zal blijven bestaan, zal het onbenut arbeidspotentieel nooit nul worden.

Het CBS verzamelt deze gegevens voor Nederland, door middel van de enquête beroepsbevolking. Hierin beantwoordt een representatieve steekproef van Nederlanders vragen over hun arbeidsmarktsituatie.

Bron: CBS, Statline, geraadpleegd 30-05-2022.

Vraag 105

Wat is het aandeel onbenut arbeidspotentieel naar migratie achtergrond Nederlands, Westers allochtoon, Niet-westers allochtoon?

Antwoord 105

Het is niet voor alle groepen (zie antwoord op vraag 104) die tot het onbenut arbeidspotentieel behoren duidelijk welke achtergrond zij hebben.

⁷ Tabel 3 uit de Migrantenmonitor 2018 geeft een algemeen beeld van het beroep op verschillende sociale zekerheidsuitkeringen door migranten die in Nederland wonen (Vindplaats: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/14/migrantenmonitor-2018>).

Voor de werkloze beroepsbevolking is dit wel duidelijk. In de werkloze beroepsbevolking heeft 59,6% een Nederlandse achtergrond. Ongeveer 12,9% heeft een Westerse migratieachtergrond en ongeveer 27,2% een Niet-westerse achtergrond.

Van alle deeltijdwerkers heeft 76,8% een Nederlandse achtergrond. Ongeveer 10% heeft een Westerse migratieachtergrond en ongeveer 13,2% een Niet-westerse achtergrond. Het is onduidelijk tot in hoeverre deze groepen ook meer uren willen werken.

Bron: CBS, Statline, geraadpleegd 30-05-2022.

Vraag 106

Hoeveel deeltijdwerkers (absolute aantallen + percentage) geven aan wel meer uren te willen werken maar door inkomensredenen zoals het verlies van toeslagen dit niet te doen?

Antwoord 106

In Nederland werken er in het eerste kwartaal van 2022 4.500.000 personen in deeltijd. Onder hen zijn 491.000 mensen (10,9%) die aangeven meer te willen werken en daar direct beschikbaar voor te zijn.

Het is niet duidelijk in hoeverre dit komt door inkomensredenen zoals het verlies van toeslagen. Het is overigens de vraag of deze statistiek hier een inschatting van kan geven. Personen die door potentieel verlies van inkomen niet kiezen te werken, geven op de enquête van het CBS wellicht ook niet aan dat ze meer willen werken. In dit geval komen zij niet terug in de statistiek van deeltijdwerkers die meer willen werken.

Bron: CBS, Statline, geraadpleegd 30-05-2022.

Vraag 107

Hoeveel uitkeringsgerechtigden (absolute aantallen + percentage) geven aan wel te willen gaan werken of meer uren te willen gaan werken maar door inkomensredenen zoals het verlies van toeslagen en armoedeval vanuit een uitkering dit niet te doen?

Antwoord 107

Gegevens die de uitkeringssituatie koppelen aan de wens om (meer) te gaan werken zijn schaars. Het laatst beschikbare jaar waarover cijfers beschikbaar zijn is 2020.

In 2020 waren er 1.441.000 personen met een WW-uitkering, bijstandsuitkering en AO-uitkering. In deze groep waren er ongeveer 142.000 personen (9,9%) volgens de definitie werkloos (geen baan, op zoek naar werk en beschikbaar voor werk). Circa 218.000 personen (15,1%) gaf aan te willen werken (maar niet gezocht te hebben, niet beschikbaar te zijn of beiden). Ongeveer 42.000 personen (2,9%) hadden een deeltijdbaan en wilden meer werken.

Het is niet duidelijk in hoeverre dit komt door inkomensredenen zoals het verlies van toeslagen. Het is overigens de vraag of deze statistiek hier een inschatting van kan geven. Personen die door potentieel verlies van inkomen niet kiezen te werken, geven op de enquête van het CBS wellicht ook niet aan dat ze meer willen werken. In dit geval komen zij niet terug in de statistiek van deeltijdwerkers die meer willen werken.

Uit de cijfers van 2020 blijkt dat 768.000 personen met een uitkering niet kunnen of willen werken. Dat staat gelijk aan 53,3% van de totale groep van personen met een uitkering van 1.441.000 personen. De meest

opgegeven reden om niet te kunnen of willen werken onder de 768.000 personen is ziekte of arbeidsongeschiktheid (605.000, 78,8%). In 52.000 gevallen door pensioen of hoge leeftijd (6,8%). De overige categorieën zijn zorg voor gezin of huishouden (32.000, 4,2%), opleiding of studie (23.000, 3%). Bij 54.000 gevallen is er sprake van een andere reden (7%). Hier kan verlies van inkomen onder vallen.

Bron: CBS, Participatie potentieel 2022, geraadpleegd 30-05-2022.

Vraag 108

Hoeveel deeltijdwerkers (absolute aantallen + percentage) zouden meer uren willen gaan werken?

Antwoord 108

In Nederland werken er in het eerste kwartaal van 2022 4.500.000 personen in deeltijd. Onder hen zijn 491.000 mensen (10,9%) die aangeven meer te willen werken en daar direct beschikbaar voor te zijn.

Bron: CBS, Statline, geraadpleegd 30-05-2022.

Vraag 109

Hoeveel Nederlanders werken deeltijd?

Antwoord 109

In Nederland werken er in het eerste kwartaal van 2022 4.500.000 personen in deeltijd.

Bron: CBS, Statline, geraadpleegd 30-05-2022.

Vraag 110

Waaruit bestaat de groep en wat is de criteria voor deze categorie binnen het onbenut arbeidspotentieel: «gezocht, niet beschikbaar»?

Antwoord 110

De groep «gezocht, niet beschikbaar» is onderdeel van de groep semiwerklozen in het onbenut arbeidspotentieel (zie antwoord op vraag 104). De criteria om voor deze groep in aanmerking te komen zijn: het niet hebben van betaald werk, het recent zoeken naar werk, maar niet direct beschikbaar zijn. In het eerste kwartaal van 2022 gaat het om totaal 119.000 personen.

Personen die tot deze groep behoren zijn doorgaans jonger (15 tot 25 jaar) dan de totale beroepsbevolking. In de groep «gezocht, niet beschikbaar» behoort 28,9% tot deze groep, terwijl het aandeel van de groep van 15 tot 25 jaar op de totale bevolking 16,2% beslaat. Dit wijst er waarschijnlijk op dat deze groep niet direct beschikbaar is voor een baan vanwege een opleiding.

Bron: CBS, Statline, geraadpleegd 30-05-2022.

Vraag 111

Zijn er ontwikkelingen op het gebied van handhaving op schijnzelfstandigheid?

Antwoord 111

De inzet van publiekrechtelijke handhaving op schijnzelfstandigheid vindt plaats bij de beoordeling van de arbeidsrelatie voor de loonheffingen. Dit maakt onderdeel uit van het pakket arbeidsmarktmaatregelen uit het coalitieakkoord. Voor het zomerreces ontvangt u een hoofdlijnenbrief over het arbeidsmarktpakket.

Binnen het kabinet is de Staatssecretaris van Fiscaliteit en Belastingdienst primair verantwoordelijk voor de handhaving op de beoordeling van de arbeidsrelatie voor de loonheffingen. U ontvangt voor het ZZP debat van 30 juni a.s. een brief waarin onder andere gereageerd wordt op het rapport van de Algemene Rekenkamer over de handhaving op schijnzelfstandigheid. Toezicht en handhaving wordt ondertussen doorgezet binnen de eerder vastgestelde kaders.

Vraag 112

Hoe wordt omgegaan met Maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden (MDIEU) en Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU) bij deeltijdwerk?

Antwoord 112

Zowel de MDIEU als de RVU-drempelvrijstelling zijn tijdelijke maatregelen (2021–2025) die voortvloeien uit het Pensioenakkoord (Kamerstuk 32 043, nr. 520) en die als doel hebben dat werkenden zoveel mogelijk gezond werkend hun pensioen halen, ook degenen die zwaar werk verrichten. De hoogte van de RVU-drempelvrijstelling is niet afhankelijk van iemands deeltijdfactor. Deze is in alle gevallen gelijk. Immers, de hoogte van de drempelvrijstelling is geënt op de AOW, en de AOW is ook niet afhankelijk van de werktijdfactor.

De Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden (MDIEU) biedt in dezelfde periode subsidie aan sectoren voor projecten op het gebied van duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden. Bij dat laatste onderdeel ondersteunt MDIEU-subsidie werkgevers bij het aanbieden van regelingen voor vervroegd uittreden aan oudere werknemers voor wie het doorwerken tot het pensioen te zwaar is geworden. In de MDIEU-regeling wordt geen deeltijdfactor voorgeschreven.

Het staat sociale partners in sectoren vrij om al dan niet een deeltijdfactor te hanteren in de RVU-regelingen die zij afspreken. Het herhaal-onderzoek naar cao-afspraken over RVU (Kamerstuk 25 883, nr. 433) laat zien dat voor meer dan de helft van de werknemers met een collectieve RVU-regeling is afgesproken dat werknemers die in deeltijd werken de hoogte van de RVU-uitkering naar rato van de deeltijdfactor is.

Vraag 113

Voor welke sectoren is RVU/MDIEU beschikbaar en hoe wordt dit uitgerold?

Antwoord 113

In het pensioenakkoord zijn afspraken gemaakt over tijdelijke maatregelen (2021–2025) die als doel hebben dat werkenden zoveel mogelijk gezond werkend hun pensioen halen, ook degenen die zwaar werk verrichten. Met de RVU-drempelvrijstelling (bedrag 2022: € 22.488 bruto per jaar) kunnen werkgevers in de periode 2021–2025 aan hun werknemers een RVU-regeling aanbieden zonder dat hierover een RVU-heffing van 52% hoeft te worden betaald, als het een RVU-regeling betreft die voorziet in eerder stoppen met werken tot maximaal drie jaar voor de AOW-leeftijd. Het is mogelijk om in een cao afspraken te maken over RVU's, maar dit is niet vereist; werkgevers en werknemers kunnen ook op individuele basis een RVU afspreken.

De MDIEU stelt in de periode 2021–2025 subsidie beschikbaar aan sectoren voor projecten op het gebied van duurzame inzetbaarheid en een eerder uittreden. MDIEU is voor alle sectoren toegankelijk. De MDIEU kent verschillende aanvraagtijdvakken voor sectoranalyses en activiteitenplannen. Subsidie binnen de MDIEU kan worden aangevraagd door een

samenwerkingsverband. Een samenwerkingsverband is een samenwerking tussen ten minste één werknemersorganisatie en ten minste één werkgeversorganisatie.

Vraag 114

Wat is de verklaring voor de grote onderbesteding bij de Leven Lang Ontwikkelen (LLO) regeling midden- en kleinbedrijf (MKB)?

Antwoord 114

Het antwoord op deze vraag is tweeledig. Ten eerste is er in 2021 minder uitbetaald dan was begroot, maar de projecten zijn wel toegekend. De uitbetalingen vinden later plaats dan was verwacht en begroot. Dat komt omdat veel projecten door perikelen als gevolg van corona vertraging hebben opgelopen. Daarnaast was er in de begroting geen rekening gehouden met reactietermijnen voor de uitvoerder en aanvrager. Dit is dan ook geen onderbenutting, maar een vertraging van uitbetaling. Het verschil tussen de realisatie en begroting is voor het grootste deel hierdoor te verklaren.

Ten tweede is er in het tijdvak voor samenwerkingsverbanden wel sprake van onderbenutting in 2021. Dat komt doordat aanvragen niet voldoen aan de vereisten van de regeling, of omdat aanvragen worden ingetrokken. Er worden namelijk wel voldoende aanvragen ingediend om het subsidieplafond te bereiken. Er zijn inmiddels verschillende maatregelen genomen om de benutting in dit tijdvak te verbeteren (zie Stcrt. 2022, nr. 13075).

Vraag 115

Op welk deel van NL Leert Door is er onderbesteding? Wat is hiervoor de verklaring?

Antwoord 115

Het verschil van – € 69,3 miljoen tussen de vastgestelde begroting en de realisatie van 2021 heeft vooral te maken met een verandering van het kasritme van de verschillende regelingen in het NL leert door programma. Zo zouden de eerste twee tijdvakken van *NL leert door met inzet van scholing* rond juni 2021 worden afgerond maar veel subsidieaanvragers gaven aan meer tijd nodig te hebben om hun activiteiten uit te voeren. Hierop is besloten de eerste twee tijdvakken tot eind december 2021 door te laten lopen waardoor de middelen die gereserveerd stonden voor de eindbetalingen doorschoven naar 2022. Daarnaast stond de voorfinanciering en de start voor het derde tijdvak van *NL leert door met inzet van scholing* oorspronkelijk ook in 2021 gepland, maar doordat er problemen waren in de voorselectie en de loting van de subsidie is besloten dit ook op te schuiven naar 2022. Daarnaast stonden alle middelen van *NL leert door met inzet van sectoraal maatwerk* geboekt op 2021, terwijl de regeling nog doorloopt tot 2022. De middelen voor de eindbetalingen van deze regeling zijn daarom ook doorgeschoven naar 2022.

Vraag 116

Kan de spreiding van banen voor de LIV worden weergegeven, en specifiek hoeveel banen net onder en net boven de LIV-grens.

Antwoord 116

Het LIV is in 2020 verdeeld over 442.752 werknemers. Over de exacte spreiding van banen is geen informatie beschikbaar.

Vraag 117

Hoe wordt het lagere gebruik van de loonkostenvoordelen (LKV's) verklaard?

Antwoord 117

Het klopt dat de gerealiseerde uitgaven van de LKV's sinds de invoering lager zijn dan de oorspronkelijke raming. Een verklaring kan zijn onbekendheid van werkgevers met de regeling gepaard met de complexiteit ervan. Zo moet de werknemer, of met machtiging de werkgever, voor de start van het LKV een doelgroepverklaring aanvragen. Zonder doelgroepverklaring bestaat er geen recht op LKV. Het effect hiervan op het gebruik kan mogelijk bij de invoering van de LKV zijn onderschat.

Voor de doelgroep banenafpraak is eerder aangekondigd om de verplichte doelgroepverklaring te laten vervallen⁸. Werkgevers kunnen dan op basis van het doelgroepregister banenafpraak bepalen of ze voor een werknemer in aanmerking komen voor het LKV banenafpraak. Daarmee worden de administratieve lasten voor werkgevers rondom het LKV banenafpraak verkleind. De verwachting is dat deze regeling per 1 januari 2025 kan worden ingevoerd. Voor de overige loonkostenvoordelen blijft een doelgroepverklaring onontbeerlijk om vooraf te kunnen controleren of een werkgever recht heeft op een loonkostenvoordeel.

Vraag 118

Wat wordt er meerjarig verwacht rond de transitievergoeding na twee jaar ziekte, gezien dit bedrag hoger is uitgevallen?

Antwoord 118

In het jaarverslag worden de gerealiseerde uitgaven aan de compensatieregeling transitievergoeding langdurige arbeidsongeschiktheid in 2021 vergeleken met de raming ten tijde van het opstellen van de ontwerpbegroting 2021 (Prinsjesdag 2020). Dit resulteert in een tegenvaller op zowel de uitgaven voor aanvragen met terugwerkende kracht, als de uitgaven voor nieuwe aanvragen. Het aantal aanvragen en de gemiddelde compensatie zijn in 2021 hoger uitgekomen dan begroot (zie toelichting in het jaarverslag, pagina 44).

Sinds de ontwerpbegroting 2021 is de raming ook meerjarig (per saldo) opwaarts bijgesteld, onder meer op basis van de uitvoeringsinformatie over het aantal aanvragen en de gemiddelde compensatie. Naar verwachting blijven de uitgaven (in prijspeil 2021) de komende jaren redelijk stabiel op ruim € 350 miljoen per jaar, waarbij de uitgaven in 2022 iets hoger liggen en vervolgens richting 2027 per saldo licht afnemen. De hogere uitgaven in 2022 zijn onder meer gevolg van de laatste uitbetalingen van compensatieaanvragen met terugwerkende kracht. Ook is het volume in 2022 naar verwachting iets hoger door uitstroom na langdurige ziekte in verband met de coronapandemie.

Vraag 119

Is de daling in het aantal boeterapporten volledig toe te schrijven aan corona of is er ook een andere verklaring voor de daling?

Antwoord 119

Het jaarverslag toont dat het aantal boetebeschikkingen in 2021 is gestegen ten opzichte van 2020. Tegelijk geldt dat het aantal beschikkingen/ boeterapporten in eerdere jaren ook hoger is geweest. De daling is uitvloeisel van de gemaakte keuzes qua interventiemix, waardoor inspecties gericht op handhaving niet altijd vooropstonden. Daarnaast heeft corona uiteraard impact gehad doordat bepaalde sectoren geheel gesloten waren zoals Horeca – detailhandel. De corona-maatregelen bemoeilijkten inspecties op de werkplek. Pas met de coronanoodwetgeving heeft de NLA beperkte bevoegdheden gekregen om te

⁸ Kamerstuk 34 304, nr. 15.

handhaven op coronagerelateerde aspecten. Tenslotte heeft de NLA ook zelf met ziekteverzuim als gevolg van corona te maken gehad.

Vraag 120

Wat is de voortgang van evenwichtig alcohol-, drugs- en medicijntests (ADM) testen op de werkvloer?

Antwoord 120

Zoals de Minister van SZW de Kamer op 10 mei per Kamerbrief liet weten wordt momenteel door het Ministerie van SZW een wijziging van de Arboret voorbereid. Daarmee wordt het mogelijk om onder stringente voorwaarden en voor specifieke functies en functiegroepen bij Brzo-bedrijven op alcohol en drugs te testen. Uitgangspunt van de voorgestane wettelijke regeling is dat de werkgever een goed AD-beleid (alcohol en drugs) binnen zijn/haar bedrijf geïmplementeerd heeft. Dit beleid vormt een noodzakelijke voorwaarde voor het mogen testen. De Minister van SZW zet het overleg met de branchevereniging van de Chemische industrie (VNCI), VNO-NCW en de werknemersorganisaties hierover op korte termijn voort. In het wetsvoorstel zal ook worden ingaan op de rol van de ondernemingsraad bij het al dan niet initiëren van de mogelijkheid binnen een bedrijf om alcohol- en drugstesten toe te staan. De Minister van SZW streeft ernaar het wetsvoorstel in het najaar van 2022 aan te bieden voor internetconsultatie.

Vraag 121

Sinds 2018 worden er structureel extra middelen vrijgemaakt voor de handhaving van de Nederlandse Arbeidsinspectie, hoe verhouden deze middelen zich tot het allicht verkleinde werkgebied van de arbeidsinspectie (door thuiswerken na corona)?

Antwoord 121

In de sectoren waar de NLA inspecteert, komt de mogelijkheid tot thuiswerken relatief weinig voor. Het zijn juist de sectoren waar tijdens de lockdowns gewoon is doorgewerkt (de bouw, de industrie, agrarische sector, transport en logistiek, zorg, etc.) waar het zwaartepunt van de NLA ligt. Dit met uitzondering van de horeca en detailhandel die verschillende periodes gesloten waren. In die zin is het werkgebied van de NLA tijdens de coronaperiode nauwelijks verkleind.

Vraag 122

Waarom is het handhavingspercentage eerste inspectie gezond en veilig werken (excl. Besluit risico's zware ongevallen (Brzo)) lager uitgevallen dan geraamd voor 2021?

Antwoord 122

De Inspectie hanteert handhavingspercentages als indicator voor de mate waarin zij er in slaagt om risicogericht te inspecteren. Dat wil zeggen dat zij bij handhavingsgerichte projecten zoveel mogelijk bij die bedrijven controleert die de arbeidswetten niet voldoende naleven. De handhavingspercentages bij eerste inspecties op de verschillende domeinen (gezond en veilig werk en eerlijk werk) zijn lager dan de gestelde norm van 50%. In het handhavingspercentage worden alleen formele handhavingsinstrumenten meegerekend. Verder zet de NLA meer in op gedragsinterventies en andere werkwijzen om maatschappelijk effect te bereiken die niet tot handhavende interventies worden gerekend.

Bij de in behandeling genomen coronameldingen was de inzet gericht op gedragsaanpassing zodat de werkgever maatregelen neemt om besmettingsrisico's te voorkomen of verminderen. Er was daarmee in beperkte mate sprake van handhavend optreden in de zin van het opleggen van

boetes. Deze aanpak leidde in circa 90 procent van de gevallen tot de gewenste aanpassingen. Op vergelijkbare wijze zijn ook de inzet op Arbozorg RI&E en de gedifferentieerde aanpak bij ongevalsonderzoek (start 1-10-2020) gericht op gedragsaanpassing. Deze aanpakken leidden tot een lager handhavingspercentage.

Vraag 123

Hoeveel allochtonen met een niet-westerse achtergrond maken gebruik van een bijstandsuitkering (graag de cijfers over de periode 2011 t/m 2021)?

Antwoord 123

Het Ministerie van SZW houdt de gevraagde informatie zelf niet bij. Wel is op CBS-statline informatie beschikbaar over aantallen mensen in de bijstand, uitgesplitst naar persoonskenmerken. In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal en percentage personen met een bijstandsuitkering (tot de AOW-leeftijd), uitgesplitst naar migratieachtergrond.

Personen met een bijstandsuitkering (tot de AOW-leeftijd) naar migratieachtergrond, jaargemiddelden

Jaar	Totaal	Nederlandse		Westerse		Niet-westerse	
	Aantal	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
2011	364.059	158.811	44	40.346	11	164.905	45
2012	371.142	160.832	43	40.590	11	169.720	46
2013	399.628	175.562	44	43.433	11	180.634	45
2014	426.808	187.058	44	46.312	11	193.428	45
2015	441.243	189.419	43	46.955	11	204.859	46
2016	458.428	189.725	41	46.686	10	222.015	48
2017	464.870	185.058	40	44.992	10	234.816	51
2018	445.879	174.618	39	42.203	9	228.983	51
2019	424.265	166.428	39	40.170	9	217.625	51
2020	424.185	166.293	39	40.429	10	217.451	51
2021	421.217	161.559	38	39.739	9	219.898	52

Bron: berekeningen op basis van CBS-data, Statline, geraadpleegd op 27-05-2022

Vraag 124

Hoeveel allochtonen met een westerse achtergrond maken gebruik van een bijstandsuitkering (graag de cijfers over de periode 2011 t/m 2021)?

Antwoord 124

Zie het antwoord op vraag 123.

Vraag 125

Hoeveel miljard euro per jaar aan bijstandsuitkeringen gaat naar niet-westerse allochtonen en hoeveel naar westerse allochtonen (graag de cijfers over de periode 2011–2021)?

Antwoord 125

Over deze cijfers beschikt het ministerie niet, omdat het bedrag dat iemand aan bijstand ontvangt per persoon kan verschillen. De individuele bijstandsuitkering is onder meer afhankelijk van iemands leeftijd, huishoudsamenstelling en bijverdiensten. Deze gegevens zijn per individu niet voorhanden.

Het ministerie beschikt over cijfers met betrekking tot het totaalbedrag dat aan gemeenten beschikbaar is gesteld voor bijstandsuitkeringen (zie hieronder). Het totaal aantal bijstandsontvangers naar migratieachtergrond is beschikbaar via het CBS (zie antwoord op vraag 123).

Totaalbedragen aan bijstandsuitkeringen aan personen tot de AOW-leeftijd

Jaar	Bedragen (x € 1 mld.)
2011	4,457
2012	4,467
2013	5,224
2014	5,487
2015	5,303
2016	5,563
2017	5,699
2018	5,536
2019	5,375
2020	5,475
2021	5,564

Vraag 126

Wat is het percentage niet-westerse allochtonen, westerse allochtonen en autochtonen dat gebruik maakt van een bijstandsuitkering (graag de cijfers over de periode 2011 t/m 2021)?

Antwoord 126

Zie het antwoord op vraag 123.

Vraag 127

Hoeveel allochtonen met een niet-westerse en westerse achtergrond maken gebruik van de sociale zekerheid (graag de cijfers over de periode 2011 t/m 2021)?

Antwoord 127

Het Ministerie van SZW houdt de gevraagde informatie zelf niet bij. Wel is op CBS-statline informatie beschikbaar over aantallen mensen in verschillende socialezekerheidsregelingen, uitgesplitst naar persoonskenmerken. Het gaat hier om een groot aantal uitsplitsingen en cijfers en niet voor elke socialezekerheidsregeling zijn cijfers beschikbaar op CBS-statline. Alle cijfers die wel beschikbaar zijn kunnen worden geraadpleegd via de volgende link: StatLine – Personen met een uitkering; kenmerken uitkeringsontvangers (cbs.nl). Zie voor cijfers over de bijstand ook het antwoord op vraag 123.

In het kader van het programma Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt is vorig jaar een brede monitor ontwikkeld die de komende jaren de kansen en posities van personen met een migratieachtergrond in breder perspectief zal volgen. De eerste meting van de monitor, die deels gebaseerd is op de gegevens uit StatLine, heeft mijn ambtsvoorganger eind vorig jaar met uw Kamer gedeeld (Kamerstuk 29 544, nr. 1081). De tweede meting zal ik begin 2023 met uw Kamer delen.

Vraag 128

Wat is het percentage niet-westerse allochtonen, westerse allochtonen en autochtonen dat gebruik maakt van uitkeringen en sociale regelingen uitgesplitst per uitkering en sociale regeling? Wat is de ontwikkeling van deze cijfers tussen van 2011 t/m 2021?

Antwoord 128

Zie het antwoord op vraag 127.

Vraag 129

Hoeveel miljard euro per jaar aan sociale zekerheid gaat naar niet-westerse allochtonen, westerse allochtonen en autochtonen? Wat is de ontwikkeling van deze cijfers tussen van 2011 t/m 2021?

Antwoord 129

Het is voor de socialezekerheidsregelingen niet mogelijk om de uitgaven uit te splitsen naar achtergrondkenmerken, omdat het uitgekeerde bedrag per individu verschilt. Verschillende socialezekerheidsregelingen zijn namelijk inkomensafhankelijk. Bij de AOW is ook het aantal jaren dat iemand in Nederland verbleven heeft van invloed op het uitgekeerde bedrag.

Vraag 130

Hoeveel procent van de statushouders maakt gebruik van de bijstand of een andere sociale inkomensregeling en wat zijn de kosten daarvan per jaar (graag de cijfers over de periode 2011 t/m 2021)?

Antwoord 130

Het Ministerie van SZW houdt de gevraagde informatie niet bij. Zie ook antwoord 127. Het CBS publiceert geen cijfers over het gebruik van de sociale zekerheid, uitgesplitst naar verblijfstatus.

Vraag 131

Wat is het percentage niet-westerse allochtonen, westerse allochtonen en autochtonen dat een vrijstelling heeft van de sollicitatieplicht?

Antwoord 131

Over deze percentages beschikt het ministerie niet. Cijfers over het aantal personen dat door gemeenten (tijdelijk) vrijgesteld wordt van de arbeids-en/of re-integratieverplichting zijn niet uitgesplitst naar migratieachtergrond.

Vraag 132

Hoeveel bewuste fraude is er in de periode 2016 t/m 2021 geconstateerd binnen de sociale zekerheid?

Antwoord 132

De term «bewuste fraude» wordt niet gebruikt voor overtredingen in de sociale zekerheid. Wel wordt bijgehouden in welke mate de overtreding als verwijtbaar is beoordeeld. Zodoende worden boetes in de sociale zekerheid onderscheiden in verminderde verwijtbaarheid, normale verwijtbaarheid, grove schuld en opzet. Daarnaast is er een aparte categorie aangiften, waarbij aangifte wordt gedaan bij het OM. Dit betreft overtredingen met een benadelingsbedrag boven de € 50.000 of meerdere strafbare feiten. Hieraan wordt geen specifieke verwijtbaarheid gekoppeld door de uitvoeringsinstantie aangezien dit aan het oordeel van de strafrechter is.

Opgelegde boetes naar mate van verwijtbaarheid en aangiften bij het OM:

UWV	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verminderde verwijtbaarheid	5.640	6.128	835	764	618	368
Normale verwijtbaarheid	6.159	4.265	4.172	2.922	2.360	1.424
Grove schuld	0	6	0	1	0	1
Opzet	16	1	0	0	1	1
Aangiften OM	104	76	32	42	41	46

Bron: Jaarverslagen UWV 2016–2020

SVB	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verminderde verwijtbaarheid	240	164	1	49	48	42
Normale verwijtbaarheid	2.253	2.216	1.749	2.226	1.020	791
Grove schuld	13	13	2	11	9	22
Opzet	0	0	0	0	0	0
Aangiften OM	24	16	34	14	9	10

Bron: Jaarverslagen SVB 2016 -2020

Gemeenten	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verminderde verwijtbaarheid	1	2.600	2.427 ²	2.000	1.830	1.540
Normale verwijtbaarheid	1	8.900	9.400 ²	8.010	7.460	4.870
Grove schuld	1	800	400 ²	380	260	140
Opzet	1	400	347 ²	200	160	100
Aangiften OM	1	260	340 ²	190	310	150

¹ Voor gemeenten zijn deze cijfers pas vanaf 2017 beschikbaar.

² Bij de cijfers over 2018 ontbraken de cijfers over het 4^e kwartaal. Om tot de cijfers voor het gehele jaar 2018 te komen zijn de cijfers voor het 4^e kwartaal geëxtrapoleerd vanuit de eerste drie kwartalen.

Bron: Bijstandsdebiteuren en Fraudestatistiek (BDFS) 2017–2020.

Vraag 133

Hoeveel gemeenten geven aan niet te handhaven op de taaleis binnen de bijstand?

Antwoord 133

Het belang van taal voor participatie wordt door gemeenten breed onderschreven. De taaleis heeft de aandacht hiervoor verhoogd. Uit CBS onderzoek (Kamerstuk 34 352, nr. 143) en de evaluatie van de taaleis (Kamerstuk 34 352, nr. 186) blijkt dat de uitvoeringspraktijk divers is. Het merendeel van de gemeenten heeft het bestand gescreend en de helft voert ook taaltoetsen uit. Verplichtingen die worden opgelegd aan bijstandsgerechtigden worden vaak gecombineerd met een re-integratieaanbod. Eventuele sancties die hieruit voortkomen worden dan opgelegd vanuit de re-integratieverplichtingen. Maatregelen vanuit de taaleis worden niet vaak opgelegd. Gemeenten geven aan dat dit niet nodig is omdat bijstandsgerechtigden doorgaans meewerken aan de opgelegde verplichtingen.

Vraag 134

Hoeveel uitkeringen zijn er in de periode 2016 t/m 2021 100% stopgezet door het niet voldoen aan de taaleis?

Antwoord 134

Maatregelen waarbij inhoudingen op de uitkering plaatsvinden in het kader van de taaleis hoeven zelden opgelegd te worden. Bijstandsgerechtigden werken in de regel mee aan de opgelegde taalverplichtingen. Volgens de laatst beschikbare cijfers zijn in de periode juli 2017 t/m juni 2018 circa 150 verminderingen toegepast (Kamerstuk 34 352, nr. 143). Het is niet bekend of hier, door herhaaldelijk niet te voldoen aan opgelegde verplichtingen, verlagingen van 100% bij zijn.

Vraag 135

Hoeveel uitkeringen zijn er 100% stopgezet door aantoonbaar bewuste fraude met de sociale zekerheid?

Antwoord 135

Hoeveel uitkeringen naar aanleiding van een overtreding van de inlichtingenplicht worden stopgezet wordt niet specifiek geregistreerd. Wel valt het stopzetten van de uitkering vaak samen met de sanctionering van een

overtreding van de inlichtingenplicht. De term bewuste fraude wordt niet gebruikt in de registratie van overtredingen in de sociale zekerheid. Wel wordt bijgehouden welke mate van verwijtbaarheid bij de overtreding van de inlichtingenplicht hoort. Zie hiervoor de tabel bij vraag 132.

Vraag 136

Wat is het bedrag dat er in het afgelopen jaar is ingevorderd aan bewuste fraude met sociale zekerheid en welk bedrag staat er nog open?

Antwoord 136

De term bewuste fraude wordt niet gebruikt in de registratie van boetes voor overtredingen in de sociale zekerheid. Daarnaast wordt het boetebedrag niet per categorie van verwijtbaarheid, zoals verminderde verwijtbaarheid of opzet, bijgehouden. Hierdoor zijn er geen cijfers beschikbaar over het ingevorderde noch openstaande bedrag aan bewuste – dan wel opzet of grove schuld – fraudevorderingen. Wel zijn er cijfers beschikbaar over het percentage dat is ingevorderd over de jaren 2016–2020.

Incassoratio benadelingsbedrag + boetevordering ultimo 2021 (%)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
UWV	77	70	56	51	37	22
SVB	62	61	47	37	31	24
Gemeenten		41	34	27	21	12

Bron: Begroting SZW 2022

Vraag 137

Hoeveel euro is er in de periode 2016 t/m 2021 kwijtgescholden aan bewuste fraude?

Antwoord 137

Vorderingen wegens overtreding van de inlichtingenplicht in de sociale zekerheid moeten gedurende minimaal 10 jaar worden teruggevorderd. Desalniettemin kan het voorkomen dat vorderingen komen te vervallen doordat deze niet op tijd gestuit zijn, de rechter een schuldregeling heeft opgelegd of doordat de debiteur is overleden. Hoeveel vorderingen ten gevolge van een overtreding van de inlichtingenplicht zijn kwijtgescholden, wordt niet apart geregistreerd. Hierdoor zijn er geen cijfers beschikbaar over het kwijtgescholden bedrag aan bewuste – dan wel opzet of grove schuld – fraudevorderingen.

Vraag 138

Hoeveel fraude is er in het afgelopen jaar geconstateerd op basis van het schenden van de inlichtingen en vermogensrechten binnen de bijstand (graag de cijfers over de periode 2016 t/m 2021)?

Antwoord 138

Op basis van de CBS Fraudestatistiek ontstaat het volgende beeld over het aantal ingestelde vorderingen als gevolg van schending van de inlichtingenplicht:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal ingestelde vorderingen	29.870	30.730	33.240	30.880	25.150	28.480

Vanaf 2021 bieden de CBS cijfers ook inzicht in de grondslag voor de inlichtingenschending. In onderstaande tabel is een nadere specificatie opgenomen:

	Ingestelde vorderingen
Verzwegen witte inkomsten	12.580
Verzwegen zwarte inkomsten	3.000
Verzwegen vermogen/inkomsten uit vermogen	890
Onjuist woonadres	1.800
Onjuiste samenstelling huishouden	1.610
Overig	8.600
Totaal	28.480

Overigens geldt niet voor alle ingestelde vorderingen dat is vastgesteld dat er sprake is van opzet/grove schuld. Niet alle vorderingen zijn dus het gevolg van fraude.

Vraag 139

Hoeveel bijstands-/uitkeringsfraude is er in het afgelopen jaar geconstateerd op basis van verzwegen bezit in het buitenland (zoals tweede huizen) – (graag de cijfers over de periode 2016 t/m 2021)?

Antwoord 139

Sinds 2018 is in de Bijstands-, Debiteuren en Fraudestatistiek (BDFS) van het CBS in te zien welke overtreding ten grondslag ligt aan de overtreding van de inlichtingenplicht. Zo is het bijvoorbeeld inzichtelijk of het om het verzwijgen van zwarte inkomsten of een onjuiste opgave van de woonsituatie gaat. Dit geldt ook voor het verzwijgen van vermogen, maar dit gegeven is niet nader uitgesplitst naar verzwegen vermogen binnenland of verzwegen vermogen buitenland.

In 2018 heeft het CBS echter op verzoek van het ministerie een onderzoek bij gemeenten uitgevoerd naar onderzoeken naar verborgen vermogen in het buitenland. Op basis van de respons op de enquête onder gemeenten en het imputeren van non-respons is voor alle gemeenten in Nederland tezamen een schatting gemaakt van de aantallen. Zo kan met 95% zekerheid worden aangegeven dat gemeenten 240 tot 390 onderzoeken gestart zijn. Dit heeft geleid tot 20 tot 30 vorderingen waarbij maximaal 10 boetes opgelegd zijn.

Ook de SVB maakt in haar jaarverslag en handhavingsinformatie geen onderscheid naar de overtreding «verzwegen vermogen in het buitenland». Wel zijn uit eerdere onderzoeken de cijfers bekend over 2018 en 2019. In 2018 is de SVB 155 onderzoeken gestart, waarbij 39 overtredingen van de inlichtingenplicht zijn vastgesteld. In 2019 zijn 144 onderzoeken gestart, waarbij 22 overtredingen van de inlichtingenplicht aangaande verzwegen vermogen in het buitenland vastgesteld.

Vraag 140

Hoeveel uitkeringen (uitgesplitst per uitkering per land) worden er per jaar geëxporteerd en wat zijn de kosten hiervan (graag de cijfers over de periode 2011 t/m 2021)?

Antwoord 140

Bij de beantwoording van deze vraag wordt een splitsing gemaakt tussen de uitkeringen die UWV exporteert (WW, WIA, ZW, WAZO, Wajong en TW) en de uitkeringen die de SVB exporteert (AOW, Anw en AKW).

In 2020 heeft UWV in totaal aan 37.301 personen een uitkering geëxporteerd voor een bedrag van € 439 miljoen. De WW kan alleen worden

geëxporteerd als de uitkeringsgerechtigde werk gaat zoeken in de EU, EER of Zwitserland voor een periode van maximaal drie maanden. In 2020 zijn er in totaal 3.052 WW-uitkeringen geëxporteerd met een uitgekeerd bedrag van € 9.383.635.

In 2021 heeft de SVB in totaal 372.688 uitkeringen geëxporteerd voor een bedrag van € 1.607 miljoen.

In de bijlagen is per uitkering opgenomen naar welke landen de uitkering wordt geëxporteerd, naar hoeveel personen en voor welk bedrag over de periode 2011 t/m 2020 (NB van UWV zijn geen exportcijfers over 2011 beschikbaar). De definitieve exportcijfers over 2021 zijn van UWV nog niet voorhanden. Als deze gereed zijn, zullen ze worden opgenomen in de stand van de uitvoering en naar uw Kamer worden verzonden.

Vraag 141

Hoeveel Werkloosheidswet (WW)-uitkeringen worden er per jaar geëxporteerd (uitgesplitst per land) en wat zijn de kosten hiervan (graag de cijfers over de periode 2016 t/m 2021)?

Antwoord 141

Zie het antwoord op vraag 140.

Vraag 142

Hoeveel fraude met export-WW is er tussen 2016 t/m 2021 geconstateerd? Hoeveel is daarvan ingevorderd en hoeveel moet nog worden ingevorderd?

Antwoord 142

UWV publiceert elk jaar cijfers over de overtreding van de inlichtingenplicht en de medewerkingsverplichting in de Kwantitatieve Bijlage (Bron: UWV, Kwantitatieve informatie 2020, publicatiedatum 21 april 2021). Daarin worden overtredingen per wet en naar aard van de overtreding weergegeven. Overtredingen met betrekking tot export maken daar onderdeel van uit, maar worden niet afzonderlijk gepubliceerd. Er zijn geen aparte cijfers over ingevorderde bedragen en nog openstaande invorderingen met betrekking tot de export WW.

Vraag 143

Hoeveel miljard euro aan sociale zekerheid (uitgesplitst naar uitkering en sociale regeling) is er volgens het huidige kabinet in totaal uitgegeven aan sociale zekerheid aan immigranten (westers en niet-westers) – (graag de cijfers over de periode 2011 t/m 2021)?

Antwoord 143

Zie het antwoord op vraag 129.

Vraag 144

Wat is het meest doelmatige instrument tegen kinderarmoede?

Antwoord 144

Diverse onderzoeken laten zien dat een integrale aanpak op kinderarmoede nodig is, kinderarmoede is immers meer dan het niet hebben van geld. Het onderzoek «Kansrijk armoedebeleid voor kinderen» van de Beleidsonderzoekers biedt een eerste inzicht in de brede kansarmoede onder kinderen. Dit onderzoek is met de eerste rapportage over de ambities kinderarmoede aan uw Kamer verzonden (Kamerstuk 24 515, nr. 608). Hieruit blijkt dat inzet op diverse terreinen simultaan noodzakelijk is, waardoor er niet één instrument als meest doelmatig kan worden aangewezen. Tevens geeft het onderzoek «Kansrijk Armoedebeleid» van

het CPB en SCP (2020) een aantal doorgerekende beleidsopties gericht op de reductie van armoede onder kinderen. Het versterken van de bestaanszekerheid van ouders is daar één onderdeel van, gericht op inkomensondersteuning aan ouders met een laag inkomen. Ook niet kwantificeerbare instrumenten gericht op het versterken van sociale en cognitieve vaardigheden van kinderen vormen een belangrijk onderdeel. Deze instrumenten dragen eraan bij om mee te doen in de samenleving, wat de kans vergroot tot een hoger opleidingsniveau, meer arbeidsdeelname en een (hoger) inkomen.

Vraag 145

Wat is het effect geweest van de 36 miljoen beschikbaar gesteld als onderdeel van het steun- en herstelpakket voor mensen uit de doelgroep banenafpraak?

Antwoord 145

De € 36 miljoen uit het steun- en herstelpakket voor mensen uit de doelgroep banenafpraak is beschikbaar gesteld om mensen uit de doelgroep, die als gevolg van de coronacrisis met werkloosheid worden bedreigd of hun baan zijn verloren, aan het werk te houden of zo snel mogelijk weer aan het werk te krijgen bij een reguliere werkgever en, als dat niet kan, bij de arbeidsmarkt betrokken te houden. Deze ondersteuning is vormgegeven via de regionale mobiliteitsteams die mensen, die als gevolg van de coronacrisis hun baan zijn verloren of met werkloosheid worden bedreigd, een aanbod doen voor aanvullende dienstverlening. Van de tijdelijke impuls banenafpraak lijkt weinig gebruik te zijn gemaakt, omdat er, ondanks de coronacrisis, groei is geweest in het aantal banen voor de doelgroep banenafpraak. Ook blijkt uit cijfers van UWV dat het aandeel mensen met een arbeidsbeperking dat werk verliest tijdens de coronacrisis, is afgenomen. Tot slot, kan een reden zijn dat het reguliere instrumentarium voldoende is geweest om nieuw werk te vinden waardoor de extra mogelijkheden die de tijdelijke impuls biedt niet ingezet hoefden te worden. Zoals ook is benoemd in de voortgangsbrief over de regionale mobiliteitsteams, is de vraag naar dienstverlening door de regionale mobiliteitsteams lager dan aan het begin van de coronacrisis verwacht werd. Redenen hiervoor zijn de gefaseerde opstart, het effect van de steunpakketten en de huidige krapte op de arbeidsmarkt. De regionale mobiliteitsteams hebben veel inzet gepleegd op advisering en bemiddeling. Ondanks deze inzet is in 2021 door de regionale mobiliteitsteams zeer beperkt gebruik gemaakt van de beschikbare dienstverleningsbudgetten. Dat geldt ook voor de tijdelijke impuls banenafpraak. Omdat de gezamenlijke aanpak via de regionale mobiliteitsteams nieuw is, wordt de uitvoering gemonitord en geëvalueerd. Een dashboard met kwantitatieve informatie over de instroom, uitstroom en ingezette dienstverlening is in ontwikkeling. Naar verwachting kan in de volgende monitoringsbrief in het derde kwartaal van 2022 hier meer inzicht in worden gegeven. Het is daarom nog te vroeg om uitspraken te doen over de effecten van de tijdelijke impuls banenafpraak.

Vraag 146

Kan de raming voor het werknemersbestand voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) meerjarig worden weergegeven?

Antwoord 146

De onderstaande tabel geeft de raming weer voor de periode 2022–2027. Voor deze periode kunnen de blijfkansen van de werknemers in de Wsw voldoende betrouwbaar worden geschat. De raming wordt gemaakt in gewogen voltijdsequivalenten (SE), dit is een manier om het volume WSW te meten. Deze maatstaf wordt gebruikt omdat de omvang van een voltijdsdienstverband afhankelijk is van de

zwaarte van iemands Wsw-indicatie. Deze aantallen staan dus niet gelijk aan het aantal voltijdsbanen of werknemers.

Geraamde werknemersbestand Wsw, jaargemiddelden 2022-2027

	Realisatie					Raming	
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Aantal SE	62.000	58.900	55.738	52.576	49.104	45.694	42.346
Aantal personen	69.646	66.164	62.612	59.060	55.160	51.329	47.568

Vraag 147

De uitgaven aan Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) zijn samen € 22,6 miljoen lager dan begroot, kunt u verder ingaan op de achterliggende oorzaken voor deze lagere uitval?

Antwoord 147

Het budget voor de IOAW en IOAZ voor 2021 is € 22,6 miljoen lager dan eerder geraamd in de Begroting 2021. De neerwaartse bijstelling bestaat voor een groot deel uit de verwerking van volumerealisaties in 2020. Het verschil tussen de raming en de gerealiseerde uitgaven werkt door in de raming van de daaropvolgende jaren. Door lagere volumerealisaties in 2020 dan verwacht, is de raming voor 2021 neerwaarts bijgesteld (– € 17 miljoen voor de IOAW en – € 2 miljoen voor de IOAZ). De gemiddelde prijs per IOAW-uitkering is in 2020 iets hoger uitgevallen dan werd verwacht, voor de IOAZ was het verschil nihil, waardoor de ramingen voor 2021 iets naar boven zijn bijgesteld (€ 5 miljoen voor de IOAW). Gedurende het lopende begrotingsjaar is een loon- en prijsbijstelling doorgevoerd op de IOAW- en IOAZ-raming voor de stijging van de uitkeringen als gevolg van de stijging van het Wettelijk Minimumloon (€ 2 miljoen voor de IOAW en € 0,2 miljoen voor de IOAZ). Tot slot wordt de IOAW-raming jaarlijks bijgesteld als gevolg van veranderingen in de doorstroom vanuit de WW. De instroom in de IOAW wordt grotendeels bepaald door uitstroom van 55-plussers uit de WW na afloop van hun maximale WW-duur. Veranderingen in de gemiddelde doorstroom en verwachte uitstroom van 55-plussers uit de WW hebben in 2021 gezorgd voor een bijstelling van – € 10 miljoen op de IOAW-raming.

Vraag 148

Waar wordt de verwachting van het budget voor aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO)-gerechtigden op gebaseerd?

Antwoord 148

De verwachting van het budget voor de AIO is gebaseerd op een inschatting van het volume (aantal gerechtigden in een jaar) en de hoogte van de gemiddelde uitkering. Samen vormen zij de componenten van de raming van de AIO.

Componenten van de raming

In de raming van de AIO wordt de inschatting van het volume gebaseerd op een prognose van het aantal gerechtigden dat instroomt en uitstroomt in de AIO in een gegeven jaar. De mate van instroom is zowel afhankelijk van het aantal personen dat de AOW-leeftijd bereikt als het inkomen van een huishouden. De opbouw van het AOW-recht voor een huishouden is daarbij een belangrijke indicator, aangezien de AIO een inkomensaan-

vulling is bij onvolledige AOW-opbouw⁹ met een inkomen onder het sociaal minimum en beperkt vermogen. Voor de raming van de instroom in de regeling wordt daarom in het bijzonder gekeken naar de groep Nederlanders die in het buitenland heeft gewoond en daardoor een onvolledige of geen AOW-uitkering ontvangt. Omdat de AIO een inkomensaanvulling is tot bijstandsniveau, verschilt de hoogte van de individuele uitkering per gerechtigde. In de raming wordt gewerkt met een gemiddeld uitkeringsbedrag.

Databronnen voor de raming

Op basis van de CBS-bevolkingsprognose, de raming van de AOW en realisatiegegevens over de instroom, volume en het gemiddelde normbedrag wordt een inschatting gemaakt van het aantal gerechtigden in een prognosejaar en de bijbehorende gemiddelde uitkering.

Vraag 149

Wat is de verklaring voor de grote onderbesteding bij de crisisdienstverlening?

Antwoord 149

Alle 35 RMT's zijn sinds september 2021 operationeel om mensen die als gevolg van de coronacrisis hun werk (dreigen) te verliezen en aanvullende dienstverlening nodig hebben, naar ander werk te begeleiden. De effecten van de coronacrisis op de arbeidsmarkt zijn gelukkig meegevallen, waarschijnlijk deels door de steunmaatregelen voor bedrijven. Onzeker is wat het wegvallen van steunmaatregelen voor gevolgen heeft op de werkloosheid. Ten opzichte van 2021 zien we begin 2022 een toename van de besteding van de beschikbare middelen voor de RMT's.

Vraag 150

Er is een groot deel van 19.5 miljoen besteed aan de financiering van personele inzet Regionale mobiliteitsteams (RMT's), RMT's verhogen mobiliteit op de arbeidsmarkt, hoe verhouden RMT's zich tot de aanpak van de krapte op de arbeidsmarkt?

Antwoord 150

De aanvullende dienstverlening van de RMT's draagt bij aan het oplossen van de krapte op de arbeidsmarkt door het bieden van ondersteuning naar werk, het bieden van loopbaanbegeleiding en omscholing naar kansrijke beroepen en het verkleinen van de mismatch tussen vraag en aanbod door matchingsactiviteiten. Met de komst van de RMT's is er een infrastructuur in de 35 regionale arbeidsmarkten gelegd waarin partijen/loketten samen een netwerk vormen om de werkzoekende snel naar werk te begeleiden. Per 1 juni kunnen de RMT's alle werkzoekenden aanvullende dienstverlening bieden en hoeven ze zich niet alleen te richten op werkzoekenden van na 12 maart 2020. Inmiddels is ook het actieplan «Dichterbij dan je denkt»¹⁰ operationeel, waarmee het kabinet inzet op het benutten van de krapte op de arbeidsmarkt om mensen uit het onbenut arbeidspotentieel aan (parttime) werk te helpen en op leerwerktrajecten te plaatsen. Werkzoekenden worden in de campagne «Dichterbij dan je denkt» verwezen naar de RMT's en contacten tussen de regio's en SZW verlopen via de RMT-infrastructuur.

Vraag 151

Hoeveel hedgefondsen zijn actief in de kinderopvang op dit moment?

⁹ Daarnaast kunnen sinds 2015 AOW-gerechtigden met een volledige AOW in aanmerking komen voor de AIO als hun jongere partner weinig tot geen inkomen heeft.

¹⁰ Kamerstuk 29 544, nr. 1094

Antwoord 151

Op dit moment zijn er zes private equity partijen in beeld die actief zijn in de kinderopvang. Zij vertegenwoordigen zo'n 3% van de organisaties die zijn ingeschreven in het landelijk register kinderopvang en ongeveer 13% van de kinderopvangplaatsen (bron Landelijk Register Kinderopvang, Open data, geraadpleegd op 30-05-2022). Dit percentage wordt getoetst in het onderzoek dat gedaan wordt naar de rol van de verschillende financieringsvormen in de kinderopvang.

Vraag 152

Hoe groot is het personeelstekort in de kinderopvang op dit moment?

Antwoord 152

In opdracht van het Ministerie van VWS heeft ABF Research het prognosemodel Zorg & Welzijn ontwikkeld. Op 20 januari 2022 heeft de Minister voor Langdurige zorg uw Kamer geïnformeerd over de nieuwste arbeidsmarktprognose die op 13 december 2021 door ABF Research is opgeleverd.¹¹ De uitkomsten zijn ook terug te vinden via www.prognosemodelzw.nl.

Dit prognosemodel bevat ook uitkomsten over de kinderopvangsector. Het startpunt is een tekort van 700 werknemers in 2020. Het verwachte tekort in 2022 bedraagt 1.600 werknemers. Dit is het arbeidsmarkttekort inclusief «frictievacatures» (er gaat bijna altijd tijd overheen voordat een vacature vervuld is, maar dat betekent niet direct dat er daadwerkelijk een tekort is als er vacatures zijn). Het verwachte arbeidsmarkttekort exclusief «frictievacatures» in 2022 bedraagt 500.

In de bovengenoemde prognose was nog geen rekening gehouden met de stelselherziening in de kinderopvang, zoals aangekondigd in het coalitieakkoord. Daarom heb ik ABF Research opdracht gegeven om een nieuwe arbeidsmarktprognose uit te voeren om de verwachte ontwikkeling van het personeelstekort in de kinderopvang voor de komende jaren in kaart te brengen waarbij wel rekening wordt gehouden met de in het coalitieakkoord aangekondigde stelselherziening in de kinderopvang. Ik zal uw Kamer over de uitkomsten hiervan informeren.

Vraag 153

Hoeveel verdient een medewerker in de kinderopvang gemiddeld?

Antwoord 153

Het gemiddelde bruto jaarsalaris in 2021 voor een fulltime dienstverband (36 uur per week) in de kinderopvang betrof € 34.471 (inclusief vakantiegeld).¹² Dat komt overeen met € 2.660 bruto per maand (exclusief vakantiegeld). Dit is het gemiddelde salaris over alle werknemers in de kinderopvang (van administratief medewerker tot pedagogisch medewerker, tot vestigingsmanager). Een uitsplitsing naar functie is niet beschikbaar.

Vraag 154

Welke actie(s) heeft u ondernomen om het personeelstekort in de kinderopvang tegen te gaan?

Antwoord 154

In de brief van 29 november 2021 heeft de voormalig Staatssecretaris van SZW uw Kamer geïnformeerd over de aanpak van werkdruk en

¹¹ Kamerstuk 29 282, nr. 451.

¹² Bron: Arbeidsmarktfonds FCB, peilmoment september 2021.

personeelstekort in de kinderopvang.¹³ Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aangekondigde stappen. De motie Paternotte/Heerma¹⁴ verzoekt de regering een aanpak tegen arbeidsmarkttekorten te formuleren, zowel generiek als specifiek voor een aantal sectoren, waaronder de kinderopvang. De Minister van SZW heeft toegezegd het plan van aanpak voor het personeelstekort voor de zomer naar uw Kamer te verzenden. In die brief zal de Minister van SZW uw Kamer informeren over de voortgang op de aangekondigde stappen.

	Actie	Toelichting
Wet- en regelgeving kwaliteits-eisen kinderopvang	Evaluatie wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK)	De evaluatie schetst een integraal beeld van alle effecten van de kwaliteits-eisen van IKK. Ook wordt gekeken naar onbedoelde neveneffecten van deze kwaliteitseisen op de werkdruk en de arbeidsmarkt. Zodoende is het mogelijk om waar nodig duurzame aanpassingen in de kwaliteitseisen door te voeren.
	Verruiming inzet beroepskrachten in opleiding	Verruiming van het maximaal aantal in te zetten beroepskrachten dat mag bestaan uit medewerkers in opleiding, van maximaal een derde naar maximaal de helft. Het betreft een tijdelijke verruiming voor het eerste half jaar van 2022. Verkenning naar onder welke omstandigheden medewerkers in opleiding ook als vast gezicht kunnen worden ingezet.
	Werkwijze toezichthouders	In het toezicht en de handhaving wordt rekening gehouden met verzachtende omstandigheden of overmacht vanwege personeelstekort.
Ondersteunend arbeidsmarktbeleid	Deeltijdfactor	In samenwerking met de sector een extra impuls geven aan (het verkennen van mogelijkheden tot) het verhogen van de deeltijdfactor.
	Combinatiebanen	In samenwerking met de sector een extra impuls geven aan combinatiebanen, door het in kaart brengen van succesfactoren en knelpunten.
	Onderzoek medewerkersreis	In samenwerking met de sector een extra impuls geven aan een onderzoek naar de medewerkersreis, door te kijken naar de kantelpunten in de loopbaan van een pedagogisch professional.
	Ondersteuning arbeidsmarkt-campagne	Nieuwe ondersteuning bieden aan een mogelijke doorstart van de arbeidsmarktcampagne van de sector.

Vraag 155

De eilanden binnen het Koninkrijk hebben een bijzondere uitkering ontvangen om het programma BES(t) 4 Kids te kunnen voortzetten. Hoe hoog was deze uitkering en waar is de dekking hiervoor gevonden?

Antwoord 155

In 2021 bedroeg de uitkering € 2.636.000. Deze uitgaven passen binnen de middelen die voor het programma BES(t)4 Kids gereserveerd zijn op artikel 7 van de SZW-begroting.

Vraag 156

Hoeveel geld is er vrijgemaakt voor de additionele tegemoetkomingsregeling voor ouders met kinderopvangtoeslag die tijdens de sluitingsperiodes tijdens corona een substantieel nadeel hebben ondervonden?

Antwoord 156

Voor de additionele tegemoetkomingsregeling, voor ouders met kinderopvangtoeslag die tijdens de eerste en/of tweede sluitingsperiode van de kinderopvang in verband met corona te weinig tegemoetkoming hebben ontvangen, is € 50 miljoen gereserveerd. Dit bedrag is voor de tegemoetkoming aan ouders en de uitvoeringskosten. Het bedrag is verwerkt in de 1e Incidentele supplettoire begroting SZW 2022 (Kamerstuk 35 993, nr. 2).

¹³ Kamerstuk 31 322, nr. 437.

¹⁴ Kamerstuk 35 799, nr. 128.

Vraag 157

Zijn er plannen om de tijdelijke verruiming van de inzetbaarheid van medewerkers in opleiding om te zetten naar een permanente regeling?

Antwoord 157

Sinds januari 2022 is er de mogelijkheid om beroepskrachten in opleiding (BBL'ers) ruimer te mogen inzetten (maximaal 50% in plaats van 33%). Deze maatregel loopt tot 1 juli aanstaande. Op dit moment bezien we de mogelijkheden voor verlenging. De Minister van SZW vindt het belangrijk om dat zorgvuldig te doen en verwacht hierover binnenkort een besluit te kunnen nemen.

Vraag 158

Welke factoren hebben eraan bijgedragen dat het gebruik van kinderopvang in 2021 hoger is uitgekomen dan verwacht en heeft geleid tot een overschrijding van 176 miljoen euro van het geraamde budget voor kinderopvangtoeslag?

Antwoord 158

Het hogere gebruik van kinderopvang wordt vooral veroorzaakt doordat het aantal uren dat kinderen gemiddeld naar de opvang gaan, in 2021 was gestegen ten opzichte van 2020. Bij het opstellen van de begroting was juist rekening gehouden met een lichte daling. Mogelijk heeft de conjunctuur, die zich in 2021 gunstiger heeft ontwikkeld dan was verwacht, een opwaarts effect gehad op het gemiddelde urengebruik. Daarnaast is het aantal kinderen dat in 2021 gebruik heeft gemaakt van kinderopvang 0,6% hoger uitgekomen dan was verwacht. Hoewel er in 2021 minder kinderen dan verwacht naar de bso gingen (-1,8%), gingen er met name meer kinderen naar de dagopvang (+3,4%). Ook hier heeft de beter dan verwachte conjunctuur waarschijnlijk een rol in gespeeld. Zoals ook in het Jaarverslag is toegelicht, hangt het lagere gebruik in de bso mede samen met de coronacrisis waardoor de bso langer gesloten bleef.

Vraag 159

Wat is de verandering in het aantal uur dat vaders met jonge kinderen gemiddeld zijn gaan werken?

Antwoord 159

Uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB) blijkt dat vaders met jonge kinderen (jongste kind tussen de 0 en 11 jaar) in 2021 gemiddeld 39,1 uur per week werkten.¹⁵ In 2020 was dit gemiddeld 39,4 uur per week en in 2019 gemiddeld 39,6 uur. In 2021 is ten opzichte van 2020 het gemiddelde aantal gewerkte uren van vaders met jonge kinderen per week dus afgenomen met gemiddeld 0,3 uur en ten opzichte van 2019 met gemiddeld 0,5 uur.

Vraag 160

Wat is het verschil in de netto arbeidsparticipatie van ouders met vergelijkbare kindloze volwassenen?

Antwoord 160

Op basis van de beschikbare gegevens kan vanwege het herontwerp van de Enquête Beroepsbevolking geen vergelijking worden gemaakt tussen de netto arbeidsparticipatie mensen met en zonder kinderen. In de toekomst zal dit wel weer mogelijk zijn. Op dit moment kan wel een

---

¹⁵ Vanwege het herontwerp van de Enquête Beroepsbevolking (EBB) zijn er geen volledige jaarcijfers van 2021 beschikbaar. De realisatie 2021 is daarom een gemiddelde van Q1 en Q2. Voor meer informatie over het herontwerp zie: <https://www.cbs.nl/nl-nl/corporate/2021/48/nieuwe-meetmethode-van-invloed-op-beroepsbevolkingscijfers>.

vergelijking worden gemaakt tussen de netto arbeidsparticipatie van ouders met jonge kinderen en de totale arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen. In 2021 was de netto arbeidsparticipatie van vrouwen van 15 tot 75 jaar 64,5% en die van mannen 72,8%. In 2021 was de netto arbeidsparticipatie van vrouwen met jonge kinderen (jongste kind tussen de 0 en 11 jaar) is 81,6% en die van mannen met jonge kinderen 94,6%¹⁶.

Vraag 161

Waarom wordt er niet gemeld hoeveel uren mannen werken?

Antwoord 161

In de Enquête Beroepsbevolking, waar de gegevens in het jaarverslag op zijn gebaseerd, zijn zowel de door vrouwen als door mannen gewerkte uren opgenomen. In het jaarverslag zijn onbedoeld enkel de gegevens met betrekking tot vrouwen opgenomen. In 2021 werkten mannen (uit de werkzame beroepsbevolking) gemiddeld 34,9 uur per week.¹⁷ Zie het antwoord op vraag 159 voor het gewerkte aantal uren van mannen met jonge kinderen.

Vraag 162

Hoeveel AOW-premie hebben de huidige ontvangers van de AOW gedurende hun werkende leven gemiddeld betaald en hoe verhoudt zich dat tot de AOW-premie die de huidige werkenden gedurende hun werkende leven naar verwachting moeten betalen voordat zij AOW gaan ontvangen?

Antwoord 162

De AOW wordt deels uit premies en deels uit de algemene middelen bekostigd. Omdat de AOW-premie gemaximaliseerd is, zal de AOW in de toekomst voor een steeds groter deel uit de algemene middelen worden bekostigd. De gedurende de levensloop betaalde AOW-premie en belasting is afhankelijk van het inkomen. Er is daarom ook een groep mensen die minder of geen premie heeft betaald, maar die wel recht heeft op AOW. Immers de hoogte van de AOW is niet afhankelijk van de betaalde premie, maar van het aantal jaren dat men in Nederland heeft gewoond of gewerkt.

Het CPB heeft in 2013 onderzoek gedaan naar het inkomen en netto-profijs van sociale zekerheid gedurende de levensloop¹⁸. Uit dit onderzoek komt naar voren dat mannen gedurende hun leven via belastingen en premies meer bijdragen aan de AOW dan vrouwen, en hoger opgeleiden meer dan lager opgeleiden, waardoor hoger opgeleiden en mannen per saldo nettobetalers zijn. Het onderzoek maakt geen onderscheid naar geboortecohorten en geeft dus geen antwoord op de vraag hoe de premie die huidige ontvangers van de AOW gemiddeld hebben betaald, zich verhoudt tot de premie die huidige werkenden gedurende hun hele leven naar verwachting moeten betalen.

---

¹⁶ Vanwege het herontwerp van de Enquête Beroepsbevolking (EBB) zijn er geen volledige jaarcijfers van 2021 beschikbaar. De realisatie 2021 is daarom een gemiddelde van Q1 en Q2. Voor meer informatie over het herontwerp zie: <https://www.cbs.nl/nl-nl/corporate/2021/48/nieuwe-meetmethode-van-invloed-op-beroepsbevolkingcijfers>.

¹⁷ Vanwege het herontwerp van de Enquête Beroepsbevolking (EBB) zijn er geen volledige jaarcijfers van 2021 beschikbaar. De realisatie 2021 is daarom een gemiddelde van Q1 en Q2. Voor meer informatie over het herontwerp zie: <https://www.cbs.nl/nl-nl/corporate/2021/48/nieuwe-meetmethode-van-invloed-op-beroepsbevolkingcijfers>.

¹⁸ CPB, Inkomen en netto profijt van sociale zekerheid gedurende de levensloop, 2013.

Vraag 163

Betekent de andere insteek van het onderzoek dat de gepercipieerde kans dat fraude wordt gedetecteerd een stuk lager is geweest dan eerder werd gedacht?

Antwoord 163

Nee, deze conclusie kan niet getrokken worden. Het onderzoek is in 2021 opnieuw aanbesteed, waarbij gekozen is voor een gewijzigde opzet van het onderzoek: de vragenlijst is aangepast, de steekproef is gewijzigd en de weging heeft op een andere wijze plaatsgevonden. Hierdoor is een vergelijking van de resultaten van het onderzoek van 2021 met de resultaten van voorgaande jaren niet mogelijk.

Vraag 164

Kunt u de ontwikkeling van (gemiddelde) pensioenen tonen als pensioenfondsen aan hun verplichtingen waren gehouden en hadden moeten korten toen hun dekkingsgraad onder de kritische grens zakke?

Antwoord 164

In de periode 2020–2022 was er sprake van een zogenoemde vrijstellingsregeling, die inhield dat de termijn waarbinnen een pensioenfonds moest voldoen aan een minimaal vereist eigen vermogen werd opgerekt. Als erin deze periode geen vrijstellingsregeling was geweest zou er gemiddeld 6,1% zijn gekort (op basis van de dekkingsgraden eind 2019, eind 2020 en eind 2021). De uitkeringen zouden dus 94% van het huidige niveau zijn geweest. Merk op dat het hier gaat om een gemiddelde van alle pensioenfondsen. De verschillen tussen (de financiële positie van) pensioenfondsen zijn substantieel en er zijn dus pensioenfondsen die zonder vrijstellingsregeling meer, maar ook minder of niet hadden moeten korten volgens de regelgeving.

Vraag 165

Kan nader worden toegelicht waarom de inkomensondersteuning AOW hoger uitvalt dan begroot?

Antwoord 165

De uitgaven aan de inkomensondersteuning AOW komen € 8 miljoen hoger uit dan begroot. De reeks in de begroting voor 2021 is nog gemaakt in het prijspeil voor 2020. Onder de post nominaal van de begroting (tabel 66) is een reservering opgenomen om de verwachte uitgaven gedurende het uitvoeringsjaar bij te stellen. Indien rekening wordt gehouden met de ten tijde van de begrotingsopstelling geraamde loon- en prijsbijstelling (€ 16 miljoen, in tabel 66 onderdeel van de post nominaal) is de realisatie circa € 8 miljoen lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard doordat het aantal AOW'ers lager uitviel dan verwacht vanwege hogere sterfte als gevolg van corona.

Vraag 166

Kan worden toegelicht wat de rechtmatigheidscontroles door het Inlichtingenbureau op de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) inhielden en waarom deze niet door gemeenten zelf zijn uitgevoerd?

Antwoord 166

Het Inlichtingenbureau ondersteunt gemeenten bij het goed en efficiënt uitvoeren van rechtmatigheidscontroles bij de Tozo. Het faciliteert veilige, digitale gegevensuitwisseling tussen gemeenten en diverse (overheids-)instanties, waarmee mogelijke afwijkingen eenvoudig kunnen worden opgehaald. Hierdoor hoeven gemeenten niet handmatig alle aanvragen te controleren, maar kunnen zij op basis van signalen van het Inlichtingen-

bureau nader onderzoek uitvoeren. Het Inlichtingenbureau neemt de rechtmatigheidscontroles niet over van de gemeenten. De dienstverlening is onderdeel van de controlemix die gemeenten in hun M&O (misbruik en oneigenlijk gebruik) beleid hebben opgenomen.

Vraag 167

Kan worden toegelicht wat het doel is van de toevoeging aan bestemmingsfonds/ egalisereserve en waarom dat bedrag elk jaar zo fluctueert?

Antwoord 167

Zelfstandige bestuursorganen zijn op basis van de kaderwet zbo's verplicht een egalisereserve aan te houden. Deze bedraagt voor UWV maximaal 5% procent van het over de voorgaande 3 jaar toegekende budget voor de uitvoeringskosten. Hiermee kunnen zbo's zelf schommelingen in inkomsten en uitgaven over begrotingsjaren heen opvangen. Het exploitatiesaldo wordt aan het einde van een begrotingsjaar aan de egalisereserve toegevoegd of onttrokken. Dit saldo fluctueert jaarlijks waarmee dit ook geldt voor de toevoeging of onttrekking aan de egalisereserve. Daarnaast kent UWV een bestemmingsfonds frictiekosten dat met instemming van de Minister van SZW is gevormd. Dit fonds kent specifieke bestedingsvoorwaarden en kan na instemming van de Minister van SZW worden ingezet.

Vraag 168

Wat is er concreet gerealiseerd met de bestede gelden aan de gemeente Tilburg voor het realiseren van een tussenvoorziening voor asielstatushouders in 2021? In hoeverre worden deze gelden nog besteed in 2022? Om wat voor bestedingen gaat het? Hoe heeft u dit bedrag gedekt?

Antwoord 168

gemeente Tilburg heeft een tussenvoorziening gerealiseerd waar in 2021 nog niks was gerealiseerd, maar sinds begin 2022 statushouders in afwachting van definitieve huisvesting tijdelijk gehuisvest kunnen worden. Hiermee draagt Tilburg bij aan het verminderen van de druk op de opvangcapaciteit bij het COA. Tevens draagt Tilburg zorg voor het zinvol besteden van de tijd in de tussenvoorziening door statushouders gedurende deze periode een start te laten maken met de inburgering door middel van een overbruggingsprogramma met onder andere taalonderwijs en participatieactiviteiten.

In de tussenvoorziening worden naast statushouders die gekoppeld zijn aan gemeente Tilburg ook statushouders gehuisvest uit andere gemeenten. Om ook voor deze statushouders een zinvolle dagbesteding te realiseren heeft Tilburg zich ingespannen afspraken te maken met deze koppelgemeenten over de rolverdeling en bekostiging ten aanzien van het overbruggingsprogramma. Gezien de urgentie rondom het creëren van meer opvangcapaciteit en het afweren van crisisnoodopvang was het niet mogelijk om dit met alle gemeenten op voorhand te regelen in een bestuursovereenkomst.

Om wel de garantie te hebben dat zij iedere statushouder die (tijdelijk) bij hen verblijft een overbruggingsprogramma kunnen aanbieden, heeft gemeente Tilburg het Ministerie van SZW verzocht om een garantstelling voor een maximaal bedrag van € 0,8 miljoen. Vanwege het belang dat SZW hecht aan een snelle start met de inburgering is aan de gemeente Tilburg een bijdrage van maximaal € 0,8 miljoen toegezegd. Hiertoe is binnen het budget opdrachten op beleidsartikel 13 een reservering gedaan voor 2022. Indien het gemeente Tilburg niet lukt om sluitende financiële afspraken te maken met de koppelgemeenten over de bekos-

tiging van het overbruggingsprogramma kan een beroep gedaan worden op deze bijdrage.

Gemeente Tilburg heeft inmiddels aangegeven dat het niet gelukt is met alle koppelgemeenten een bestuursovereenkomst te sluiten over de bekostiging van het overbruggingsprogramma en dat zij daarom een beroep willen doen op de financiële bijdrage van SZW. Op dit moment is het Ministerie van SZW met gemeente Tilburg in gesprek over de ontwikkelingen en de hoogte van gemaakte kosten.

Vraag 169

Kunt u de toename in ontvangsten met betrekking tot leningen van circa 4 miljoen toelichten? Kunt u hier specifiek ingaan op de achterliggende oorzaken op inburgeringsvlak?

Antwoord 169

De ontvangsten hebben betrekking op de terugbetalingen van de leningen. Hiervoor is een constante reeks van € 1 miljoen in de begroting van het Ministerie van SZW geraamd. In de uitvoering kunnen hier meevallers op ontstaan als er, op basis van de draagkrachtbepaling, meer wordt geïnd dan in de oorspronkelijke behoedzame raming was verondersteld.

Vraag 170

Hoe verhoudt de externe communicatieadvisering van 1,4 miljoen euro zich tot interne communicatieadviseurs bij het Ministerie van SZW?

Antwoord 170

De externe communicatieadvisering van € 1,4 miljoen is 16,7% van de totale uitgaven (interne en externe) communicatie van € 8,4 miljoen.